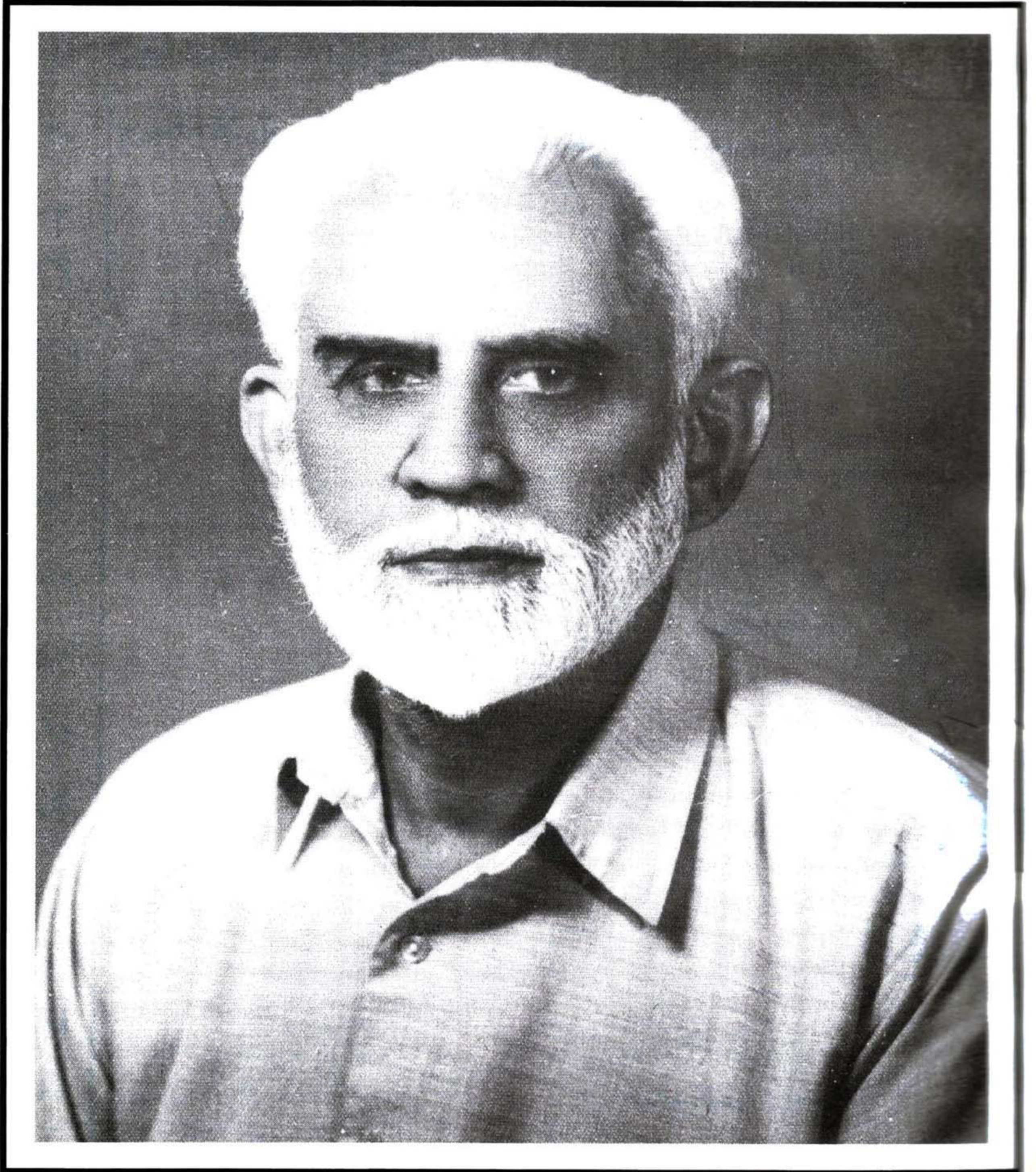

كتابتونی

كتابتونی

Ketabton.com

عبدُ اللّٰه جان مغموم

تروٺ

دَ هغور ٺور ٺو او ٺاڪو او ٺٺاڪو ٺو ٺو

ٺٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو

ٺٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو

ٺٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو ٺو

مغوم

ٲول حقونہ ٲہ حق ڈیکو نیکی کبھی محفوظ دی

ڈکتاب نوم _____ "ارمانونہ حسرتونہ"

ڈچاپ کال _____ فروری ۲۰۰۱ء

شمٲر _____ ۵۰۰

قیمت غیر مجلد _____ ۷۰ روٲی

قیمت مجلد _____ ۱۰۰ روٲی

ٲرٲس _____

محمد رسول ٲسنتو اکٲریمی

کاتب

ڈمونڈ لوڈرک :

۱- یونیورسٹی بک ایجنسی - نجٲس بازار ٲسٲور

۲- عبد اللہ جان مغموم

معرفت ٲوسٹ ماسٹر

شاہین ٹاؤن

یونیورسٹی ٲشاور

ڈکٲرفون نمبر ۷۵۵۵۹

فہرست

شہر	عنوان	نمبر
۱	عبداللہ جامغوم نبی شاعر، شہ ادیب او بنکی انسہ - جامغوم زلمے	۱۱
۲	ارمانوتہ حسرتونہ (د کتاب پہ حقہ شوخیری) عبداللہ جامغوم	۲۰
۳	خلورمہ لور	۲۲
۴	جبینہ	۲۹
۵	حرص	۳۹
۶	شمشیر کا کا	۴۶
۷	دوہ میٹان	۵۸
۸	مقدّسہ ہستی	۶۸
۹	سزا	۷۲
۱۰	پنپماتی	۸۱
۱۱	انتقام	۸۹
۱۲	او بنکی	۹۵
۱۳	چپی	۱۰۱
۱۴	انسان او انسانیت	۱۱۰
۱۵	دوہ یاران	۱۲۱
۱۶	تربور	۱۲۸
۱۷	وی بابا	۱۳۲
۱۸	احمد	۱۴۰
۱۹	ژوند	۱۴۶

عبدالله جا مغموم

”بنه شاعر - بنه اديب او بنڪلے انسا“

(جان محمد زلمے)

عبدالله جان مغموم زه پيشتم - دورو کوايي نه ئي پيشتم زما
 نچل دے - زما زبه ته ڊهر نژدي دے - حڪه چي بنه انسان دے حقو
 په دي موقعه به زه دهغه د بنه سرپيتوب خبري نه کوم - دهغه
 د شرافت - د پينتاو او د غيرت خبري به نه کوم - حڪه چي دغه
 داستان ڊهر او بند دے او په دي لند تگ وخت کني دومره او بند
 داستان احاطه کول گران دي - خودومره قدر له به او وچم چي دغه
 بنڪلے شاعر - اديب او بنڪلے انسان په ٿهر و ورڻو کني مالہ دانغو او
 راتہ ئي او وے لاله زه ترپي نه په عمر کني مشریم نو حڪه ماته
 لاله وايي) دا فائل واخله دي کني ما مختلف مضمونونه ليکلي دي
 دا اوگوره ڊهر په غوس او په فکر سره ئي اوگوره شو ورڻي پس به
 زه راشم توپه دي حقله به هي دچيلي راڻي حني بيا خبر کري دي مضمونو
 له ما نوم اڀرنے دے - ”ارماتونه حسرتونه“ فائل ئي مالہ راکرو
 او په نچله لارو - خداے شته چي فائل ته هي اوکتل نو وارهي ورته
 خطاشو چي دا به خذکه گورم - خود مغموم نموندي خوب نبي آدم
 ته هي انکار نه شو کولے - فائل هي ترپي نه وانستو او د شپي هي ڊهر

په نانوالی را واخستو ما و ڇڄي و عدہ دڇي کڇي ڇڄي ده نو پوره کول به
 غواڇي - ڌ فائيل دوه پانڇي ڇي ڇي وارو ڇي نو په دريمه پانه ڌ اولني
 مضمون نوم وه ” خلورمه لور ” په لوستو ڇي ڇي شروع او کڇه ،
 اولني پانه ورپښي دويمه پانه او بيا دريمه پانه - تلم ورپښي ڌ
 هرڇي پانڇي په لوستو به ڇي ڌ زږه ڌ زرږه سپوا کڇو - ڌ هرڇي کڇي
 په لوستو به ڇي نوله نوره زياته او چه او چه کڇه - غونډ به ڇي
 زيگ زيگ کڇو او تا سو يقين او کڇي ڇي ڌ قصي آخري پانه سرته
 اورسپده نو په خان هډو پوڻ نه وم خو رڼي رڼي ترڇي ترڇي
 او بنکي ڇي ڌ سترگو نه را روا ڇي وڇي په مخ ڇي خوري وڇي بهډي
 او په کڇو ان کڇي ڇي ڇڄي ڇي - ڌ ڇي نه پس په قصي ڇي قصه - په
 واقعي ڇي واقع او په حادثي ڇي حادثه ڇي اولوسته - په
 يو نشست کڇي ڇي تو ڇي قصي اولوستي - ڌ ڇي فائل نه بوټ
 او وټم او هغه دروند فائيل ڇي زما ورته وارخطا وه ڇي دا به
 څنگه کورم هغه ڇي په ڌرا او په سلگو کڇي تکه په تکه اولوستو -
 ڌ هرڇي قصي په لوستو ڇي غونډ زيگ زيگ شو - هره يوه قصه يو
 غم لږک غم زږل او غم سينږل ڌ استان وه - يو ڌ بلي نه زياته
 ڌ ډډي او په غمونو کڇي لږي وه - هره يوه قصه ڇي اولوسته
 او ڌ لوستو نه پس به ڇي ڌ غم يوه سريکه په ڇي ڇي بدن کڇي خوره شوه -
 او سوچ به واخستم ڇي ڌا ڌوند ڌ ڇي خالصو ڌ پارو ڌ مورو غمناک
 ڌ ڌ مورو ڌ ډډي لږ او تنږ لږ ڌ ڌ -

مغوم ډډر موده ما په رڼيو اورږ لږ وه - ڌ هدايت خان

په ڪردار ڪنڀي ڏ "پائنده خان" په ڪردار ڪنڀي ڏ "مرچڪي" په ڪردار ڪنڀي
 اود پڻتوهر ڀي ڇرامه ڪنڀي ما ڏهنه ڏ فن او صلاحيتونوننداره
 ڪري وه - نو مائه ڏانه وه معلوم ڇي دا هر وخت په خندا مغموم
 دا هر وخت نو شحاله مغموم ڪني په زرهه ڪنڀي دومره غم هم لري
 ڇي قلم ڀي ڏ اور بھري هم شيند له شي - زرهه نه وم خبر ڇي دمغموم
 ذهن او قلم دمظلومانو انسانانو ڏ جذباتو او احساساتو ترجاتي
 په ڊي ڊول هم ڪول شي - مائه ڏانه وه معلوم ڇي ڏ مغموم په
 قلم ڪنڀي دومره زور شته ڇي لوستونڪي هم ڏ خيل خان سره ڏ
 احساساتو په بهير ڪنڀي بهول شي - زما په ذهن ڪنڀي مغموم يو
 هر وختي نو شحاله او په خندا انسان وه يودا سي انسان ڇي نه ڏ غمونو
 نه خبر وه اوننه ڀي ڏ ڇا په غمونو دومره خه پروا وه - زما په ذهن
 ڪنڀي مغموم يو نيڪل رنگين شاعر او ڊڀنتو ڙڀي يو منفرد طنز نگار
 او مزاح نگار نو وه، نو ڏي نه خدا ڏ شته ڇي نه وم خبر ڇي دا
 په ظاهره خندا او نو شحاله مغموم په خيل زرهه او سينه ڪنڀي ڏ
 ڊڊونو او غمونو دومره لوڏ لوڏ طوفانونه هم ڪرڻوي - ڏ
 "ارمانونو حسرتونو" ڏ سرخط لاند ڀي تي ڀي ليڪل شو ڀي قصي او
 واقعي ڀي په ڊي يقين سره بنهه په غور سره اولوستي ڇي دا هر
 خه حقيقت ده - "وايي" قصي ته دي - ڏا لڪه ڏا ڪثرو داستانو
 په رنگ افساني نه دي - حڪم ڇي مغموم ڇي ماله ڏ "ارمانونه حسرتونه"
 فائيل راڪولونو ورسره ڀي راته دا وياي ووي ڇي دا هر خه ڇي ماليڪي
 دي نو ڏهر ڀي قصي اوهر ڀي واقعي بنياد په حقيقت باندي اڀنوده

شوء دے۔ البته هرې قصې او هرې واقعي له ما په خپلو الفاظو کښې
سرڅنډه کړې دي او د الفاظو جاېې ېې ورته اغوستولي دي۔

نو ورځې پس مغموم راغلو تپوس ېې او کړو چې قصې دې اولوستې۔
ما ورته وے او يار او ېې لوستې نوزه درنه يو تپوس کوم چې دې
لوستونکو تاسره څه بد کړي دي چې تاي داسې په خفه کولو او زهيرولو
پسې قلم راخستے دے۔ تاسره نو د ځنډا خبرې هم شته۔ د ټوټو
وشتو داستانونه درسره هم شته نو په دې غمونو ژپلي ماخول
کښې خو تاله پکار و وچې پر پشانه زړونه دې خوشحال کړے وے۔ او
څه داسې قصې او واقعي دې په دې کتاب کښې را جمع کړے وے چې د
لوستونکو نه د څه ساعت دپاره خپل غمونه او پر پشانې هرې شوے
وے۔ ما نو ټولې قصې اولوستې او د هرې قصې په لوستو ېې غم سپوا
او زړه دگيره شو۔ هرې واقعي په سرو سترگو او ژړولوم۔ او دا ېې
يقين دے چې هر لوستونکي به لکه زما د هرې قصې د لوستونه پس
د خپلو او بنکو د اوچولو دپاره يا د رومال او يا د څادر د پسکي نه کار
اخلي نو دا گني د لوستونکو سره زياتے نه دے۔

زما په دې اوبد بيان مغموم مسکے غوندي شو او راته ېې
او وے چې ”غم او خوشحالي“ ورور او خور دي نو د ورور او خور
تر منځه برنا حقي جدايې وې راولئ۔ د خوشحالي په غوند هغه خلق
پوهېدے شي چې د غمونو په اغزنه لار منزل او کړي۔

د مغموم په دې دليل باندې زه غلے شوم۔ د هر شاعر او هر اديب
خپل خپل اصول دي۔ په تېر و ورځو کښې د مغموم صېب د شاعر د

ڪتاب "دَ تَوَر" اوربل تورو ڪمڻو خير ڀي "لوسٽل وٺَ دَ هڻي په ٽقله
 ڀي ٿو ٿيوسونه په زره ڪڻي وو نودا موقعه راتنه موزونه نڪارڊ
 شوه او ٿيوس ڀي ترڀ نه او ڪرو ڀي مغموم صڀ دا دومره موده
 خبر نه وٺَ ڀي خپله دَ ڪوانن شاعري ڊي ڊسي پته سائڻي وه او
 په ڊي آخر عمر ڪڻي ڊي دَ ڪوانن رباب او ٿنگولو پڪار خودا وه ڀي دا
 دَ ڪوانن شاعري ڊي په ڪوانن ڪڻي چاپ ڪرے وے او په ڊي عمر
 ڪڻي ڊي ڊي عمر شاعري له ڪتابي شڪل ور ڪرے وے - زما ڊي خبر ڀي
 په جواب ڪڻي مغموم مسڪي غون، ڀي شو اوراتنه ڀي او وے ڀي لاله ستا
 خبره په سرستر گو منم نوز مونن دَ خلقوا لميه داده ڀي مونن دَ مجبور و
 دلاسه يو ڪار هم په وخت نه شو کولے - مونن غوندي خلقون خپل ٿرون،
 د ڀي ڀي او ڀي مرضي مطابق ته ڀي ڀي ڀي ڀي دے او نه ڀي
 ڀي وے شي مونن ڀي د حالاتونه مجبور شو نو خپل ڀي په ورڻو او
 ورڻي په ڀي بید لوو - نوز ما د ڪوانن شاعري خوبه ما هله په وخت
 چاپ ڪرے وے ڀي زه ڊر په يو دَ دنيا په دل دل ڪڻي ور يو وخت شوے نه
 وے - حڪه ڀي په په يو ڪڻي زما ٿو تدا نور وور او دانه وانه شو
 زه يو ڀي د ستو ڊنتا تو او زلمو رنگين شاعر ڀي ڀي نه شوم بلڪي
 زما شخصيت په مختلفو ڀي ڪڻي په ڊسي طريقن سره تقسيم شو ڀي
 زمانه ڀي شاعري هره ڪرے - هغه شاعري ڀي د طالب العلماتو او زلمو به
 نوبه وه هغه شاعري ڀي زما په هر هنر به زلمو او ڪوانناتو
 مال دومره شائيسه راکو ڀي شا ا سدا زه ڀي نه وه - زما ڊپاره شاعري
 هروول نامکته خبره وه نولاله ! دا خلق هم عجيبه دي - يا خوبه

دوئي زماپه شاعري دومره مست و وچي په واه واه بيا اووايه په
 چغو سوروبه ئي اسمان په سر راخستے وه - او يا چي زه درپلايو د
 يو اهم پروگرام "حجره" ديو اهم كردار "پاښنده خان" په نامه يوه
 ورځ په سنڌا سورج جري ته را غلم نوځوانان او زلمي نو پرېښده
 چي بوداگانو مې هم داسي هرکله اوکړو چي راشه که ئي گوري -
 هغه چا به چي زماپه مستو مستو شعرو نولا سونه پر قول اوس
 زه د "پاښنده خان" په شکل کښي د هغوي آئيډيل شوم - د
 انسان د فطرت د چي په کوم کار کښي هغه ته زيات شاباسه ملا وپښ
 هغه کار په زيات شوق او مينې سره کوي نو ما هم شاعري هره کړه
 او درپلايو پروگرامونو ته اړم شوم - نوې نوې تجربې مې پکښي شروع
 کړې - نوي نوي پروگرامونه به مې ليکل - نوې نوې ډرامې او فيچرونه
 به مې ليکل او پېش کول -

رپښيو ته د ننوتو په وخت زه صرف يو شاعر وم - او چي
 رپښيو ته ورننوتم نوزه اناؤ نسرهم شوم - کومينټيټر هم
 شوم - پروډيوسر او راټيټر هم شوم د ډرامو هير و هم شوم -
 د هرې ډرامې د سرکردار به ما ادا کولو ځکه چي ما به د هر چا نه ښه
 ادا کولے شو - نو په دې وجه د هر ډرامه لکار به دا خوا هس وه
 چي زماپه يکلي ډرامه کښي دې د سرکردار (دهيس و پارت)

عبدالله جان مغموم ادا کړي - او د هرې ډرامې پروډيوسر به
 داکوشش وه چي زه دې د هغه په پېش کوڼکي ډرامه کښي حصه
 واخلم - په ډرامه کښي زما شموليت به د ډرامې دکاميابي سند

کٺيلے شو -

لا لاءِ تہ نو پھ رپڊيو کٺي پيا ٿي شوے ٿي - تاتہ ڊڄوا نو
 خلقو محنت او نواري معلمه ده - په دغه نواري کٺيو افسرانو کٺي
 يو مشهور نوم ڊ قاضي احمد سعيد صاحب هم دے تاتہ پتہ ده ڇي
 هغه به ڊچيل پروگرام سره نومره محنت کولو - نو دا دکال ۱۹۶۱ ۶۱ خبره
 ده په ۲۷ دسمبر زما واده وه (ڊڊولي ورځ وه) او په دغه ورځ
 دغه قاضي احمد سعيد ڇي هغه وخت ڊڊينو ڊرامو اڄارج وه په
 ساټکل سور زمون کلي ته راتلو - ڇي ما اوليدو نو تپوس هي ترې
 اوکرو ڇي قاضي صيب وليمه نو صباله ده او تاسونن .... نو مسکه
 غونډي شو او راتہ ٿي او وے ڇي او وليمه صباله ده نو نن ما ځيگر
 له ”محمد بن قاسم“ ڊرامه نشر کٺي او ماسره تانه بغير بل شوک داسي
 نشته ڇي ڊ محمد بن قاسم پارت سره انصاف اوکرے شي - نو ته به
 مهرباني اوکرې او ماسره به لار شي ڇي ڊرامه اوشي بيا به راځي - نو
 ما قاضي صيب ته ڇيلي مجبوري په مخکٺي کٺيو ڇي او مغدرت هي ور
 تبکاره کرو - نو دا دومره اوبڊ بيان هي په ډي پوري اوکرې ڇي په
 رپڊيو کٺي زما ژوند برخي برخي شوے وه - په مختلفو حصو کٺي تقسيم
 شوے وه او زما ورپڊونکو ڊڊيو ڊ پروگرامونو په هره برخه کٺي
 زما آواز ورپڊل غوښتل - زما کردار ادا کول ٿي پکٺي غوښتل - ڊ
 خلقونه زما د شاعري د ”تور اوربل تورو کٺو خبري“ هږي شوے
 وې او زمانه هغه مسته شاعري هغه ڇي ڊ ٺوانانو په جذباتو
 کٺي به ٿي زلزلې راوستي هغه رانه داسي پيا ٿي شوے ڇي هږو بياراته

رايادہ نئے شوہ -

اؤ لاله! داڻي لاشه ڪوڀي، ڊرپڊيو ڊعروج په زمانه ڪنڀي
 چي ڊهو اڀه چڀو صرف ڊرپڊيو بادشاهي وه - چي لاهيايو ڀرن
 ڊپاڪستان په مزڪا ڦام نه و ايتنود لے - په رغه وخت ڪنڀي زه ڊ
 هدايت خان او پائنده خان ڊڪرداروتونه علاوه ڊرپڊيايي ژوند
 يو بل اهم دور ڪنڀي داخل شوم - په ڊي دور ڪنڀي ماهغه مقصد تر لاسه
 ڪرو چي ڪوم ڊرپڊيو په نشريا تو ڪنڀي يونوے مثال قائم ڪرو ڊ
 يو نوي باب افاغه ڀي پڪنڀي او ڪرڙه - په ڊي دور ڪنڀي زه او رپڊونكو
 ته ڊيو نوي پروگرام ”نوابه تراخه“ او ڊيو نوي نوم ”مرچڪي“
 سره مخالف شوم - اؤ لاله زما په رپڊيايي ژوند ڪنڀي زما ڊپاره دا
 يو ڄلنده ”دور وه“، يو ڊاسي دور چي ما پڪنڀي ڊڀنڀتون قام او
 ڀنڀنڀي معاشرې هغه خدمت او ڪرو چي ڪوم به شائڊ چي ما ڊشعرونو
 په ڙبه نه وے ڪرے شوے - او ڄڪه نو چي زه ڄيل ڊرپڊيو په
 مھ ڪاله ژوند يو سرسري نظر و اچوم نو ”ڊخوب و ترخو“ ڊپرو ڪوام
 په تخليق او ”ڊمرچڪي“ په ڪردار فخر محسوسوم - ”نوابه تراخه“ يو
 ڊاسي اصلاحي پروگرام وه او ”مرچڪي“ ڊدغه اصلاحي پروگرام
 يو ڊاسي ڪردار وه چي ڪا يو خواته به ڀي خالق ٿول عمر ياد سائي نو
 بل خواته به ڊادب او ڊنشريا تو په دنيا ڪنڀي زما نوم هم ٿول عمر
 ژوندے وي -

نو لاله ڊرپڊيو په ڊي دومره نا اوزگار ه او ڪنڀي لکه ژوند
 ڪنڀي ڪنڀي ما ڊاولني دور نه علاوه په بل دور ڪنڀي هم شاعري ڪولے شوه؟

ماسره گني وخت وٺه ۽ زه گني په بي شمپره حايه تقسيم شوه نه ووم-
 نو په داسي حالاتو کښي تاسو زما د دويم دور د شاعري طمعه زمانه
 وپي کوي ۽

ماچي د مغموم بيان واوړېدو نو دا خبره ې او منله چي واقعي
 چي دريږيو په دومره تا اوزکاره ژوند کښي د مغموم نه د دويم دور
 او دريم دور د شاعري طمعه کول زياتې دے - زه دا منم چي مغموم د
 ريږيو په ژوند کښي ډېر نه هېرېدو نكي کارونه او کردارونه ادا کړي
 دي خو "نوابه تراخه" او "سرچکي" به ټول عمر د خلقو يادوي -
 او د مغموم نوم به په عزت او احترام سره اخلي -

(زلمی)

”ارمانونہ حسرتونہ“

(د کتاب پمقلہ خو خبری)

دا زما د هغه کتاب نوم دے چي په شروع کبسي ور له ما د ستر شاعر صابر شاه صابر په نويښه ”يادونه يادگارونه“ نوم اېښودلے و، خود يو ملگري د خط په بنياد چي دا نوم زما مرحوم پلار دخپل کتاب دپاره خوښ کړے و ه او نن صبا د طباعت د مختلفو مرحلونو لگيادے تېرېږي نو ما مجبوراً خپل کتاب له د ”يادونه يادگارونه“ په هائے ”ارمانونہ حسرتونہ“ نوم نويښ کړو۔ ”ارمانونہ حسرتونہ“ زما د هغو مضمونونو مجموعو ده چي کوم مادخپل رېښ يايي پروگرام ”خوابه تراخه“ دپاره وخت په وخت لیکلي وو۔ او دا هې خيال و چي دا به په خپل آواز اورېدونکو ته پېش کوم او هغه ديد او تحريکي کوې چي ددې قصو۔ واقعو او حادثو د اورېدو ياد ليکلو په وخت زما زړه ته رسېدلې وې هغه به دخپل د ريدېدلي آواز په ذريعه د خپلو اورېدونکو زړونو ته وربښکته کوم او کوې او ښکې چي ددې واقعو د ليکلو په وخت زما دسترگونه لکه سپلا ب بهېدلې وې هم هغه رنگ د رڼو رڼو او ترمو ترمو او ښکويو سپلا ب به دخپلو اورېدونکو دسترگونه رادوانوم۔ خو زما دا ارمان پوره نه

شو نه ٻي دنڀيل زخمي زخمي زرهه حال اورڀد و نڪوته او و پڙيل شو
 او نه ٻي ڀي ڀي غم ڪنڀي هغويي دڃان سره شريڪ ڪرڻ شول -
 غوره دنڀيل خدائے نه دا طمع لرم ڀڄي ڪه لوستونڪي دڌي ڪتاب
 هره واقعه ڀي غور او سره سينه اولوي نوهم هغه تاؤ به محسوس
 ڪري ڪوم ڀڄي ما محسوس ڪرڻ و - دهرڀي واقعي ڀي لوستوي ڪه د
 او بنڪولري د سترگو نه راروانه نه شوه نوبيا زه ملاسه. زما
 دمضمونونو - واقعو او حادثو دڀي مجموعي له زه دا فسانو نوم
 نه ورڪوم ڪڍڻ شي ڀڄي ڀي دڀي ڪنڀي اڪثري واقعي دا فسانا دفن ڀي
 تله پوره او نه نڀڙي دا مضمونونه ما د رپڙيو د اورڀد و نڪو
 دپاره خاص د رپڙيو ڀي ٽيڪنيڪ ليکلي دي - نوڪه زه دا نه شم
 و پڙيل ڀڄي " ارمانونه حسرتونه " ڪني د فسانو مجموعه ده - ڀي
 دڀي ڪنڀي به فسانا هم وي - ڀي دڀي ڪنڀي به قصي - حادثي او
 واقعي هم وي - نو يوه خبره زه تاسوته ڀي دڀي يقين سره
 ڪوم ڀڄي دا هرڃهه لکه د فسانو ڀي رنگ صرف فسانا نه دي
 بلڪه دا هرڃهه ڀڄي ما ليکلي دي دا ٿولي داسي واقعي دي ڀڄي بنيادي
 ڀي حقيقت باندي اپنودڻ شوء دے - دا رشتيا، قصي ٻي
 را جمع ڪري دي - ڪتابي شکل ٻي ورله ورڪرڻ دے او نوم ٻي ورله
 " ارمانونه حسرتونه " اپنودڻ دے او اوس ٿي ڀي دڀي ڇاڇ
 تاسوته وراندي ڪوم ڀڄي تاسو ٿي ڀي خپله هم اولوي
 زبانه او ماشومان دي هم اولوي - زه دنڀيل خدائے نه دا طمع لرم
 ڀي هرلوستونڪي به ترڀي نه دنڀيل خولي ڊکه ڪري - انشاء الله -
 عبد الله جان مغوم

خاورمه لور

ببگاه د زرغن د دوو مياشتو ماشومه لور آخرمه شوه خدا ئے
 د چي او بڅبيي.... نو يقينا چي خدا ئے به بڅبيي وي حڪه چي د دوو مياشتو
 د ماشوم دنه بڅبلو هرو سوال نه پيدا كېنيي.... او داسي ماشومه -
 داسي تنكي كلي چي چاته په دنيا كېني د سترگو د غرو لوسره سمه ستي د
 نفرت په نظر او كټ شول.... د چا په پيدا ائش چي د زرغن مور خپلي ابن و
 له په نوله كېني د پېغوس پستونه وراو مندل او د چا په پيدا ائش چي
 د زرغن تېر په سرو سترگو او ژر پيدا - و لپي.... حڪه چي دا د زرغن
 خاورمه لور وه... او د زرغن لور نه زوے پكار و. د زرغن دمور
 نمسي نه نمسي پكار و. نو د زرغن په قسمت كېني زوے او د زرغن
 د مور په قسمت كېني نمسي نه و.... قدرت ته به دا نه وه منطوسه
 چي دمور او د زوے دا ارمان د چي پوښ شي.... نو د زرغن مور د
 قدرت فېصلي ته سر بڅكته كولو ته تياره نه وه.... هغې دا لله پاك
 فېصلي ته غاړه نه اېښودله... نو حڪه نو داسي لپونسي سپېلني
 شوه.... حڪه نو داسي په كند و كېس و سر شوه.... د مالت د بودي
 كاتو بڅو سره صلاح كاڼي او شوپي د دايا نوسره مشورې او شوپي -
 چا ورته وے چي زرغن له بل واده او كړه - او چا ورته او وے چي

ماشوڀي له د خلو پښتۍ نه اگا هو اگا هو په سوډ کړي انگار کښي په
 سر وکړو سينخونو د واره پوندي اودا غه - که غواړي چي د زرغن زوڼ
 دي اوشي نو راپاسه او د ماشوڀي د واره پوندي په سوډ کړي سينخ
 اودا غه چي خداي پاک در له نمسه در کړي - چي د جينکو پاتيلي
 بدله شي - د زرغن دمور زړه ته دا صلاح پر پوتنه ..... او آفس
 يوه ورځ سحر وختي دوه سينخونه د نغري په سوډ انگار کښي سينخ
 پرې شو ..... اور بېلېدو - سينخونه سره کېدو - ماشومه د خپلي نيا
 د ارادونه نا خبره - په اور نړي کښي تر پي په خوابه خوب اوده وه ..
 .... ماشومه کلې نه وه خبر چي په تخه ساعت پس تخه قيا ست
 راتلونکي دے - تنکي کلې نه وه خبر چي دا اوسني خوب د دي د ژوند
 آخرني خوب دے - او شائد چي بيا تر مرگه پوري داسي د آرام خوب اونه
 کړے شي ..... او چي تخه ساعت پس پيدا و نو ..... دواړو سينخونو يو
 پخ نارې کړل - د ماشوڀي د خوږي نه داوتلي درد پي سوز پي کړيکه
 د سحر په خاموشي کښي غوږ شوه - په ټول کور کښي د سوز پي غوښي
 يوې شو ..... د ماشوڀي مور د غوږ نه په هپت را منډه پي کړي او چي
 او ټي ته را ننوته نو د زرغن مور لکه غونډی سره کړي سينخونه
 په لاس ولاړه وه ..... مور په لور ور پر پوتنه ... لور ټي راپورته کړه -
 په سينې پوري ټي اونيوله - او ..... (په ژباړا) دا وپي پي پي - دا دي
 تخه او کړل - زما په لور دي تخه او کړل هس ..... چپ شه سر دي او خړپه
 شه که غبر دي او کړو نو دا سينخونه درته په سترگو کښي منډام - ته
 نور شي تاخو زما د زوڼ ژوند په عذاب کړو - دلونو قطار دي جوړ

کرے دے۔ بل تھو علاج ئی نئو۔ جینی لہ می پوندی اودا غی چي
 زما زوے لہ خداے پاک زوے ورکری - (پہ ژیا) بی بی دا دی
 تھو اوکرل - دومره ظلم... زہ به دی مرہ کری وم - مالہ به دی
 سترگی رندی کری وی، تودی ماشوی لہ به دی دومره درنہ سنا نئو
 ورکولہ... بی بی ددی تھو قصور دے - دی کومہ گناہ کری دہ -
 گناہ تو زما دہ چي مالہ خداے پاک زوے نئو را کوی... دی پر ظلم دی
 اوکرو بی بی -

مور لور پہ سینپی پوری نیو پی پاس پہ کوتہ اوختہ - دپینو
 پہ سرکینناستہ - ماشومہ ئی پہ غیر کبھی واپچولہ - هنجی وریتی
 وریتی چنجی وهلی... د هنجی پوندی سری غونبی وی - مور د
 ماشوی نری نری او سینپی پاپی پہ نیلو سترگو پوری مینلی -
 د مور د سترگو نہ داوینکو لری روانہ وہ پہ خیل قسمت پوری چرا
 وہ - د ماشوی ژیا د هنجی پہ زبہ کبھی پرھرونہ جو رول - د هنجی د
 زبہ نہ وینپی تختی پی - نو پہ نولہ ئی هنجی نہ شو وپلے - د
 ماشوی لور سرہ ئی مکہ د پونو خبری کولی... "لوری ستاد دی
 ماشوی تختی نہ زارشم تہ وپی دی طالہی دنیا تہ راتلی - تاتہ د
 دی دنیا شرفخان نہ و معلوم - تاتہ نہ وہ معلوم چي دلہ د انسانا
 زرونہ دکانی شوی دی - تہ نہ وپی خبر چي دلہ د نیاکانو پہ جامہ
 کبھی قصابانی ہم شتہ... تہ وپی راتلی هئ؛ ستاپہ مایات دی
 ہم زبہ نہ زیر پد و - لونیہ نوتل د میاند ونہ زار پی قربان پی،
 نو... تہ نو ہم زما لور ئی کنہ تہ به نہ راتلی - تہ به دی طالہی

دنيا ته نه راتلي چي دومره نه ڀه عذاب پي او زما ژوند د سره هم
 د اسي نه ڀه سرو تڪو ڀډه... ته سره شه لوري - دې دنيا ته ستا
 ضرورت نشته - د دې خلقو زامن پڪار دي زامن -

يو لور ته چي د پيدا ڀډو و حق نشته نو اے لويه خدا ڀه ته بيا
 د لونه وځي پيدا ڀډو - وځي پري باندې مياندي زهرو وځي - وځي...
 وځي... (څرپا) او دلته د ماشو ځي د مور ڀه ذره تياره رانغله ځي هوشه
 شوه - او تورن وره ڀه زمکي سملاسته - ماشو ځي څرپل او مور د
 دنيا د حالاتو نه ځي خبره - د لور د څرپا انگولانه ځي پرواه ڀه
 زمکي بوږي بوږي پرته وه - خدا ځي خبر چي تحه وختي ځي نوانبي
 پاس او خته - ماشوم ځي د مور د غږ ځي نه را و شو کوله ڀه زانگو
 کښي ځي ور لږه کره او ڀه انگور ځي د خرڅوږي کښل و اچوله...
 د ژوند شپي ورځي تپري پي د ماشو ځي دواږه پوندې سخاشوځي -
 دوه مياشتي مور او لور د ژوند شپي ورځي لکه ڀه سور زنگار او
 سرو سرو تڪو تپري کرې - ڀه دې دومره موده کښي مور او لور
 نه د ورځي سترگه پټه کره او نه ځي د شپي آرام او کرو... او
 آفرينگاه د زرغن د لور سختي معاف شوه... ر غريو) ماشوم
 کلي دکل ڀډو نه مخکښي او ژر ڀه - د مسپد و نه آکا هو او ژر ڀه -
 د غور ڀډو نه آکا هو او د ور ڀه... نه ځي سپرله او ليد و اوند
 د سپرلي نه خبر شوه د ماڅيگر نس چي زيږيد و نو ماشوم تورو
 ها ورو ته او سپارله شوه... مور ځي څرپل د پر ځي څرپل - ڀه
 څرپا ځي سترغلي پر سپدلي وو - د مور د سينې سي راويخ

شوي وو. نو د پښو ټڪو ټڪي د ٿورو خاورو د لاندې په جوانه
 خوب اوده وه .... مور شپه په اڻون بلون ټپره ڪره - او سحر
 وختي چي ملا بانگ وپلو مور برقعو په سر اديري ته لاره ...
 لويه اديره .... ڪنڊر ڪنڊر ، هپت هپت اديره خاموشه
 خاموشي - زرهه لڙوونڪي او بوکنوونڪي خاموشي ..... ڪپر چا پيره
 قبر ونه - ڊپر قبر ونه - بي شپه قبر ونه .... او ڏقير ونو په
 دغه بناريه ڪنڀي ڏڏي ڏما شوپي لور قبر دے ته لکه ڏيو ورکو چي
 تاج محل په رنگي بناسته بنڪاره شو - او بناسته به وڃي سنه
 بنڪارڀدو - ڏيوپي منظو پي تنڀد پي ماشو پي قبر نو د تاج محل نه
 زيات بناسته وي .... مور دنڀلي لور په قبر ورپر پوته - قبر
 له ٽي غاره ورڪره - لکه چي ٽيله ماشوم لور ٽي سيني ته رانڌي
 ڪره - ڏيو ٽو ٻي واره ٻي واره چغني ٽي او وهلي - او بيا .... ۹ .....
 ور لوري تابنگاه شپه په دي نموشي بيابان ڪنڀي يواڻي ٽپره ڪره -
 ويريد پي خوننه وي ... ته نو به اويني شوپي وي ڪنه ... پوني
 زما سينه نو هم هغسي ڊکه ده - راپاسه راپاسه چي په ٽيلو
 پڻو دي سره ڪرم لوري پڻسي نو دي بنگاه نه نو بندي ڪنه ....
 بنگاه نو به دي ڊونڊو دلاسه تر ٽهي نه وي وهلي ڪنه ۹
 او ته به بنگاه به آرام وي بنگاه به دي ايله به آرام خوب ڪري
 وي .... لوري مانو بنگاه هم ٿوله شپه په سترگو سترگو ڪنڀي
 ٽپره ڪره - زهه نو بنگاه هم ناقلا ره وم - ڊپره ناقلا ره -
 دوسره ناقلا ره چي زرهه ٻي بس ٿي چاؤدو - اوس ٻي هم زرهه

خريڪي وهلي - دراتلو توان هي نه و نوتاله را علم - ما و ڪي سنا
 دا نو ڪور اوگورم .... ڊپر نيا سته دے - لوري ڊپر نيا سته ڪور
 ڊي دے دا نو ڪور ڊي مبارڪ شه -

د مور په مري ڪنبي اواز اولينتو - د او بنکو سپلا ب دسترگو
 نه داروان شو .... دغه سپلا ب رو رو ڪپد و ڪپد و چي دوه او بنڪي
 تر ڊي نه جو ڊي شو ڊي - دوه رني ڊي رني او بنڪي دڪونه رايهر
 شو ڊي او د دوو سترگو په بنو ڪنبي لکه پيني مرغلري را حصار ڊي
 شو ڊي - او تحه ساعت پس چي دغه د او بنکو مرغلري د بنونه
 د قبر په کلونو را تو ڊي شو ڊي نو .... د لور مور يوه آخري سلگي
 او وهله ..... لکي چي د مور زپه او چودو ..... او د بد نصيبي مو
 زپه په رشتيا او چاودو - د مور زپه چي د اولاد د پاره اونته چوي
 نو نور به د چا د پاره چوي ۹

د مور د پاره په زوے او لور ڪنبي فرق نشته - دا فرق د جا هلانو
 د پاره شته - د طالمانو د پاره شته - ڪني د خدا ئي په نزد زوے او لور
 يو برابر دي - نو اے د جهالت په تورو تير و ڪنبي پر تو روڻو - اے د ڪرڪي
 رو نفرت په ناولو جذبو ڪرو روڻو روڻو پند و د قدرت په قانون
 ڪنبي گو تي مٺه وهئي - الله پاک چي تحه کوي بنه کوي - لور د زوے
 نه په هر لحاظ سره بنه ده - لور نو د زوے نه زياته مينه ناکه ده - د
 مور پلار د پاره په زپه ڪنبي د مين ڊي او محبت ڊي شانہ ڊپر جذبات
 لري - لور نور حدت دے - هم دغه لور صباله د چا نور شي د چا د
 لور مگر د چا مور شي - نو اے د خدا ئي د قانون خلاف بغاوت

کوٺکونخوا بنیانو دا ظلم مٺہ کوٺی - دا ناروا مٺہ کوٺی - دُخا اے دُقہر
نہ اوپر پئی - گورے دا اللہ تعالیٰ انتقام دے پر سخت دے - دُظلم انجام
گورے دے پر بوگنووٺ نکه دے - او اے دزرغن بنچي - اے دیوپی بد نصیپی
گور بد نصیپی مورپی - ستا سوک دوارو یختاوتہ نصیب شه - پہ دپی دنیا
نو دنیا اوسپد ونکو دے پر او ژرولی دے پر پی اوکرولی - اوس مودھغر
جهان خوشحالی نصیب شه - آمین -

جینہ

پہ مرگ بہ دوارہ سرہ مرہ شو
ارمان ہی دادے چي بہ مخبني روسوسو

د مرگ ہنچ پتہ نہ لگی ہیشوک نہ دی خیر چي زہ بہ کلہ
کوم خائے او خہ رنگی مرم - مرگ د پری اتیارہ شین دے د مرگ
د پيارہ د خہ نہ پي د وخت او د عمر قید نشہ - او کہ شہ تو
ہم انسان ترے نہ دے خیر مرگ یوہ ناگہانی حادثہ دہ -
مرگ یو ناگہانی شرک دے چي

پہ چا را پر پوئی او خپلی نو نری پنی ورتہ پہ مری خبني کري -
ثومرہ ماشومان پہ ماشومرہ ختہ
مرگ د لحد تورو خاورو تہ اورسول

ثومرہ نیکی نیکی ٹوانان چي
د پلارانو د ملا تیر او د میاندا و دسترگو توی و

د مرگ ناترسہ چپ پي

د دنیا نہ پورتہ کپل

ثومرہ پلاران او ژر پدل ؟

ثومرہ میاندا پي بوری شو پي ؟

او ثومرہ توی سر پي گوند پي شو پي ؟

تور سر ڀي !

او هغه توري سر ڀي

ڀڄي ٽوڪ ڊپلار ڊڪوره

ڊي ٽيمپره ارمانون سره ڀه ڊولي ڪيني

ڀه سره ڊولي ڪيني

ڊخاوندانو ڪورونو ته رانعلو وڃي ٿو ڊچيل ٿي ڊير ته خبر نه وڃي

ڊچيل قسمت نه خبر نه وڃي

ڀڄي ڊا سره ڊولي ڊ ڊوئي

ڊغمونو ڀه لور .... مڃي ٿو نو ڀه لور او از مڃي ٿو نو ڀه لور آخر نه

سفر ڊي او هر ڪله ڀڄي ڊا سفر ڀوئي شي نو ڊب ٻڌي ڊوئي او

ڊنهي ڀي نو نو ڊو ڊي شروع شي -

ڊينه ! .... هغه ٻنڪلي او ٻنڀا ٿي ڊينه -

هغه ڊڪلاب گل ڀه ڀي ڀڄي ڊي نه شرم ڊو ، هغه ڀي شفق ڀه

ور ته ڀڄي ڊو -

هغه ڊينه ! هغه ڀڄي ڊره ٻنڪلي او ٻنڀا ٿي وه - ڊومره

ٻنڀا ٿي ڀڄي ڙه ڀي ٻنڀا ٿي ڀه انفا ٿو ڪيني نشم ٻي انول -

ڊينه ٻنڪلي وه ،

نو اڪير هم ڀه ٻنڀا ٿي ڊچانه ڪم نه وڃي -

ڪه ڊڊينه ڊنڀا ٿي ڊڪريه ڊينه ڀه ڪو ڊرو نو ڪولو

نو ڊاڪير خان ٻنڪلي ٿو ٿي ڀه ڀه حجر و ڪيني ستا ڀي شوه -

ڊينه ڪه ڊڪو ٿي وه نو اڪير خان ڊڪلاب گل -

جيينه ڪه ڏ ڄو نو درنو وه، نو اڪبر خان ڏ ڏم و آدم خان و -

دوه ٻنڪڙي، يوه ٻنڪڙي او يو زلمي

ڌ تره لور او ڌ تره زوئي -

دواپه ڏ يونيڪه اولاد

ٻنڪڙي رشتو وه - ٻنڪڙي پوره وه - ٻنڪڙي سيالان وو -

او ٽڪه نوجي ڏ اڪبر خان مور ڊ جييني ڏ غوڻيو ڏ پاره هغوي

ڪره لاره نو .... خدائے خير چي ٿه ڄل و -

نو نن جييني ته ڊنچي چاچي راتگ ٿه بل رنگ ٻنڪاره شونن

به چي هغه ٺيچي چاچي ته مخاڻ ڪپهه نو شر مپدا به ترپي اودغه

وجه وه چي ٿنگه ٺي چاچي په ڪوڻه رانڪاره شوه جيينه لاره

په ڪوته ڪنڀي پته شو ه -

ڏ اڪبر خان مور دراتلو سره ڏ جييني ڏ مور سره خيره او چيپره -

جييني ڏ مور او چاچي خبري اورپي ڏره ٺي ٺي وار ڏرپا و -

نه پوهيده چي دا وڻي ڏ ٺان نه ٺي ٺيوس او ڪر و جييني دا وڻي؟

دا وڻي نن ستادا ڏره ڏا سي بي قابو ڏرپي اسي ڏره ڏا سي

بي قابو ڪپهه م - ڪه نن ته بي قابو شوپي ڪه نن ته ڏ قابو

ته او وڻي نورما ڏرون ٺول ارمانونه به ڪور ٺي پوره پوره

شي -

جيينه ! ڏ ٺان سره لگيا وه، اوچي ڏ خيالاتو ڏ سمندر ته رابهر ^{شوه}

نو ڏ مور غنڀي تر غوبو شو -

ڊ جيينه نو ستاسو امانت ڏ ڏ ٺي چي ڪله ستاسو غوڻيه

وي " نچل کورته ٿي بوتلے شئي -

لاره ڊجيني ۱۰ اڪبرخان دنيا بدله شوه - دواره به هر وخت
 ديوبل په خيال تو کني چيه چيه وو - ڊيوبل په تصور کني
 به ٿي ڌر وند شپي ورځي تپري ٿي - ڊخيالونو او تصور دنيا
 يوه رنگينه دنيا - دارمانونو او خوشحالو دنيا - يوه داسي دنيا چي
 ڊدوو مينو زبونو درزا پکني په يو توله وه - حرکت ٿي په
 يورفتار و -

دوارو داسي محسوسوله لک چي ڊ شپي ڊ آسمان ڊ ستور و
 پرقا نور هم سپو شوه -

دوارو ته سپو زمي هم ڊ څو ا په نسبت زياته نيکلي او
 بناسته نيکار په ټوله فضا او ټول ماحول -
 ڊ ټوانی په رنگينو کني راو نغبتے شو -

او! دوه مٿن زبونو چي ڊ ڌر وند په لاري ڊ ملگر تيا تاييا

او کري نوم ماحول ورته هم دغه رنگي رنگين نيکاري - لنه ا دا

چي ڊ ڌر وند شپي ورځي ڊ رنگيني دنيا په تصور کني په تپري

تپري ٿي او چي اڪبرخان ڊ انجيني ڊ کري و انسته نومور

پلار ٿي ڊ واده بند بنا او کره - ڊ واده نپته کني سو دے شو

جينه په کني کني کني استه -

کني ..... چي ڊ مور پلار په کور کني ڊ جيني د ناستي ٿائے

وي چي جيني پکني مپلمه وي -

خدا ئے خبر چي ٿه ٿه ٿه و - ڊ جيني په زبه کني ويره غوندے

۵۰ - خدا ئے خبر چي حه چل و چي نن د جيبيني د زرهه په درانار
 کيبي هغه تلوسه نه وه - هغه خوشحالي نه وه - هغه د خيالونو
 او تصور رنگينه دنيا جيبيني ته حه سپېره سپېره او وړانه
 و بچاره نيکارپده -

په لاسونو او پيسو لگيد لو نکر يزو نکر چي چيچل کول د هغې زرهه
 نموبتل چي دانکريزي د لاسونو او پيسونو لري کوي - اولاسونه
 پيسي په - خورخو او بو اوو - نجي - چي دا سوکي لږ په قدار
 شي - نو جيبيني داسي نه شوکولے - حکه چي هغه په کنج
 کيبي ناسته وه - شپه تيره شوه .... غرمه شوه - ماڅنگر
 شو - مخکي ورا .... او ورپسي جنج راغلو د جيبيني اور
 نور شو .... بنايست ټي يي په دوه شو هرچا د ناوې نياست
 اوستا پلو -

په خوشحالي او نندارو دولي پور ته شوه -
 د الا الا په چغو سورو او د تپو پکونو په تيقار کيبي دولي د
 اکبر خان په کوچه وردنه شوه -

او ددي حائے نه د جيبيني د ژوند دوپم دور شروع شو -
 اکبر خان به د جيبيني سترگو ته کتل - ډېره پرې گرانه وه -
 په جيبيني هم اکبر خان کم گران نه و -

د مينې کور و - د خوشحالي او اطمینان ورځي شپي وې چي
 تېرې وې - اکبر خان انجنير و - او يوه ورځ داسي ر غله
 چي هغه د اعليٰ تعليم د پاره لندن ته روان شو -

د رخصتيد و په وخت ټي جينيني ته اووې -

«و جينيني خفه کپړه م زه به که خپري دراشم»

«ثومره زربه راشي اکبرخان»

«بس که خپري دوه کاله دي د سترگو په رپ کني به تپريشي»

«دوه کاله به د سترگو په رپ کني تپريشي»

اکبرخان ته نه ټي خبرچي د جد ايي يوه لمحده هم لکه د کاله

هومره اوبده وي نو دوه کاله به خنکه د سترگو په رپ کني تپريشي»

«جينيني زما د پاره هم دا جد ايي گرانده توحه اوکرم»؟

«اکبرخان حد اے خبرچي زما دا زړه وپي دومره ناقلا ره دے -

ستالندن ته په تلوزما زړه وپي دو پيني - ستاپه دې تلوکني

مانه نچله تياهي وپي بنکاري؟

«ناداني جينيني ستاخه خيال دے چي ستا اکبر به کني تا هپره

کري؟»

«ته په مادا سپي بدگمانه ټي»

او هره بنخه په نچل خاوند باندې ترخه حده پورې بدگمانه وي -

زما ستاپه مينه باندې باوردے - وپي بيا هم زما زړه ....»

«د زړه نه وسوسي او باسه - پښتون په ژوند کني يوخل

مينه کوي بيبيانته کوي»

«اونوره ددې ماشوې لونگيني په سر قسم -

اکبرخان د لونگيني په سر دواړه لاسونه کپتودل او د جينيني

سره ټي لوظ اوکرو چي زه به تانه هپروم» جينيني په

ڌر ٻڌ لو سترگو اکبر له رخصت و رکرو او دا ٽپه ٿي ورته اووے

۴ په مرگ به دواڻ سره مره شو !

ارمان ٿي دارے چي به مخکيني روستوشو

اکبر لاهو په کوڙه اووتو - جبينه کوڙي ته ننوتو په کٽ

کٽي پر مٿي پر پوته او په چغو چغو ٿي اوڌرل -

هم دغه رنگ سڪوت به ما بنا موتو رومان بنا مون به توروشو

بدل - په هر دوڻه ورځ به د اکبر خط راتلو - د جيني

سره د ميني لوظونه به پکيني تازه کدل - جيني به ديو خط

ته تریبل خط پوري ورځي ٿي شپي شمپلي -

خطونه رو رو کدل ددوي ورځي نه خط هفتي ته

اورسپد و - او د هفتي نه خبره مياشتو ته ورسپده د

اکبر خان په خطونو کيني د مينه ناکو الفاظو څاڻه سپور و

ستغو او بي مطلبه خبر و اوتولو -

جيني به د لوظ مطابق هر ورځ اکبر خان ته خط لیکلو ٿيل

لوظونه به ٿي ورته يادول - د لونگيني خبري به ٿي ورته

ليکلي - ورته به ٿي ليکل چي لوسينه زما ډيره نوسينه ده

څکه چي ددي سترگي بالکل ستا په شان دي - اکبره لونگينه

دي ډير ياده وي - اوس ٿي بابا هم زده کوي دي - په

ترتري ڌره خبري هم کوي - هو ددي دومره اوبد خط

په جواب کيني به صرف دوه کوني خط راتلو - زه ډير

ناوزگارم يم دومره نا اوزگارم چي تاسو ته د خط لیکلو وقت

راسره هم نشته -

لايه جيته د فکرونو او وسوسويه سيند لاهوشوه - د
 اکبر سره اوس دومره وخت نشته چي جيئي ته خط اويکي؛
 د جيئي زيه تبه اونهو په ... او چي خه وخت د کلي يو
 بل زلمه دندان نه راغلو اودا خبري راوړو چي اکبر خان
 هله بل واده کرے دے - نوجينه پوني شوه - بالکل
 پوني - جا پي اوشلوي - د سرو پينته پي په موتومو
 را اوشوکول او که لونگينه تر پي نه هوا بني انوا کرے نه و
 نوشاند چي په سري به پي ورته زور کرے و - ډيره لويه
 صدمه وه - د جيئي نازک زيه دومره لويه صدمه داسي په
 اسانه نه شوه زغمله - نو انسان له خدايے پاک ډير صبر
 ور کرے دے - شو ور چي د پونيوب دا چيه وه - رو رو د
 جيئي زيه د حالاتو سره سمجهوته او کره او چي بز ساہ صور
 شوه نو خيله اور لونگينه پي راتر غاړه ايسته په چغو چغو
 پي اوڙيل ... " نوډي لوري ارمان چي ستادا سترگي
 ډي وفا کير په شان نه وے - زيه پي غواړي چي دا دواږ
 سترگي در له رندي کره - چي ستادا غت غت کاتي ويلي
 شي - چي ستادا چي چي بانه بونډاي سونډاي شي -
 وپم چي دا ډي وفا اکبر نخينه ستادري سپن مخ نه
 را و شو کوم نو ... خه او کره هنج هم نشم کولے لوري -
 ته زما لوري زما د پلتون د تکو تورو شپو ملگري زه به

دا ڇيل پاڻي ڙوند ستا پيه مينه پوري ٿي پروم ..... نو خنگه
 به ٿي شي ..... په ٿوانه ٿوانن کڻي جدا ٿي لڻي ڇي ڇي
 بوگنو وڻڪي شي - ڇي ڇي درني او ڇي ڇي سپري شي پيه
 جدا ٿي کڻي خود جدا ٿي ڇي ڇي ورڇي پيه غنوپه
 اغزو ٿي پڙي - زه به دا اوڻ ڇي ڇي غنوپه اغزو
 ٿرنگ ٿي ڪرم - دا ڇي ڇي خود ڇي ڇي ڇي ڇي ڇي ڇي
 ..... زه هم پيه ڇي ڇي شوم مره - دا ٿي ڇي ڇي .....
 خلقو ته به ڇي ڇي ڇي ڇي ڇي ڇي ڇي ڇي ڇي
 خدا او ڪره ..... بنجه ذات هرڇه ز غملي شي نو پيه مينه
 کڻي شريڪ نشي ز غملي هغه ڇا ٿي ڇي ڇي -

هره ناپسنده به ڇي ڇي ڇي

ڇي ڇي پيه مينه کڻي شريڪ نه ٿي ڇي

هرڇه ڇي - دولت ڇي جا پڻ ڇي ڇي ڇي ڇي ڇي .....
 بنجه ذات نو صرف د سر سور ڇي ڇي - او ڇي ڇي ڇي
 سر نه سور ڇي ڇي نو هغه پيه ڇي ڇي ڇي ڇي .....
 غم د جيني زره ته پر پوتو - هغه ڇي ڇي ڇي ڇي ڇي
 گو ڇي او لڳدو ..... نر ڇي ڇي شو هر ڇي ڇي
 او ٿي ڇي ..... او يو ورڇي زير ڇي ڇي جيني پهلوشي
 دا غله ، نو پيه اشاره ڇي لونيگنه ڇي ڇي - لونيگنه
 مور ته رانز ڇي شو - د جيني نظر د لونيگني پيه غنوپه
 سترگو پر پوتو - زر ڇي سترگي پتي ڇي - لونيگني د مور

په سينه سرکېښودو په ژړا شوه - د مور د سترگو نه دا وينکو
سپلا ب داروانی و - په ترټرې ژبې د لور سره لکيا وه -

پې وفا کبره د ژوند په آخرتو سلگو کښې هم را ښکاره نشوې -
لږ خو به را غلې وے - زما د زندن دا سلگي خو به دې لږې

يندې وې - زما خو دا خيال و چې مونږ دواړه به يوځای مرو -

د مرگ په خوشې لاره به يوځای سره شو ..... اکبره که ستا

ياد شي نو ستا د رختې وپه وخت درته ما دا تپه کړې وه -

په مرگ به دواړه سرد مره شو

ارمان مې دا چې به مخکښې روښو شونه

نوا ځه ديورپ په رنگينو کښې ورک شويه اکبره جبينه روانه

ده يواځې روانه ده زبه چاؤدې روانه ده ته خوشحاله

اوسې هرځای کښې چې ټي - نو د قيامت په ورځ به ستا

گړې ان او زمالاس وي - اکبره ..... پې وفا کبره ....

او چې 'خو اښې لونگينه د مور د سينې ته را پورته کړه نو جينې

يوه آخرتې سلگي او وهله او ښکې داروانې وې او د جينې

په زير مخ په زير و انگو اول سپينې سپينې او بيا زيرې زيرې

غوندي خورې شوې او بيا اوچې شوې -

حرص

(اسوڀلے) او... دچاپه سترکوچي دحرص پږدي راواوږي هغه انسان
 بيا د انسان په جامه کښي چوان شي - حرصي انسان بيا چيچل
 کوي - حرصي انسان بيا دارل کوي - توبه خدايه توبه انسان
 نومره ناپوهه مخلوق دے - دنيا ددي شو ورځي ژوندون
 دپاره دے نومره ناپاکوچاروته تيار شي -
 ښه ږي ياد شي داسي ږي ياد شي لکه داساعت - که اتبار
 مونه کږي نو ورځي دکل آبادکلي هغه کنډرونه دماضي هغه
 يادکارونه بد درته اوس هم دسيد خان دحرص داستان دحال په
 ژبه بيان کوي - ورځي اوگورځي دکل آبادکلي کنډرونه اوس هم د
 سيد خان په ناپاک کردار د غم او ښکي تويوي - ورځي اوگورځي چي
 دکل آبادکلي کنډرونه اوس هم د سيد خان د مشر ورور امير خان د
 مظلوميت قصه په سلگو سلگو بيان وي - رونه که تاسوکل آباد
 ته نه شي تلے - که تاسو دکل آباد وران ويجار کنډرونه نه شي
 يدے نو دد غم داستان به درته زه بيان کوم - راشي چي د انسان
 په جامه کښي د شوي قصه درته زه اوکوم -
 امير خان دکل آبادکلي خان و - ډر دروند - ډر خوب او ډر
 د عزت خاوند و - ددي امير خان د کشر رور نوم سيد خان و - د

هغه هم ڌا ميرخان هومره جا پندار و - نو په دغه جا پندار ڌ
 سپد خان ڌ حرص تنده سره شوې نه وه - هغه په خپل جا پندار
 کښې نور زياتوالے کول غوښتل - او ددې د پاره ڌ ډېرې مودې
 نه هغه يوه منصوبه جوړه کړې وه نو د حالاتو انتظار ئې کولو -
 را حئي ډې ڌ څه ساعت د پاره سپد خان پرېږدو - او امير
 له به لار شو - امير خان ډې څنگه په ظاهره دروند غوږ دے، داسې
 ور له خدا ئے نوي هم مور او دروند ور کړے دے - ڌا ميرخان يو
 زوے و " فرید " د لسو کالو ماشوم - دومره بنا سته و لکه ڌ کلاب
 کل - سور سپين - غټې غټې سترگې - پلن تنده - لوړه دستگه
 پرونه - فرید په پلار ډېر گران و - څکه ډې هم دغه يوزوے ئې و -
 نور اولاد ئې نه و - نو څکه نو فرید ڌ مور ڌ سترگو توب او ڌ پلار
 ڌ زړه ټکور و - امير خان به ڌ هرې جمعې په ورځ د ما سپين
 موخ له بيارته تلو - هم دغه رنگ يوه جمعې ډې ڌ هرې شکل سما
 گرمي وه امير خان سم دستره پا ډې جا ډې و او غوستې څادر ئې په اوږه
 کېنو او بيارته روان شو - او ڌ تلو به وخت ئې فرید ته تاکيد او کړو
 ډې ډنهر ته لامبار پاره لار نه شي نو فرید ډې ڌ غرې ډوډی
 او غوړه نو مور ته ئې او وے ډې زه په ډنهر کښې لامبم نو سمه ستي
 را حتم - مور ډېر منع کړو نو فرید لار و ڌ کو شې نه او ووتو - په لاره
 کښې ورسره خپل تره سپد خان مگرے شو - سپد خان په خيرو
 خبر کښې فرید ڌ کلي نه بهر ته با غونو ته بوتلو - او څه وخت
 ډې دا دواړه تره او وراره ڌ باغ ډې څخه ته اور سپد ل - نو سپد خان

ناسايه فرید دمری نه اونیوؤ۔ په مزکه ئی را سوملو لو او دوارپه
 پینچی ئی نکه دشرخ دخیل وراره په مری خینچی کرپی فرید دپری
 لپی اوتیکولپی۔ دحان دخلا صولو دپری وسپی ئی رکرپی نو د
 سپد خان د نو نرو پنچونه ئی حان خلاص نه کرپی سر۔ لنه دا
 چچی بقی سترگی ئی راووتی۔ په نوله کینی ئی زگونه راغلل او
 آفریخ شو... فرید ساه ورکه د خیلو تاولو ارادو د تکمیل دپاره
 یو حرمی انسان دخیل نوب وراره په وینو خیل لاسونه سره کره
 او بیا... د تکیه غرپی په خاموشی کینی سپد خان دمور
 پلار د اکی یو نیازین زوئ لاش دمزک نه رپورته کرو او بخت
 دنهر اوبو ته ئی او سپارلو۔ چپو نکه دمور د غپن پی په شانی
 فرید په خیلو خانگونو کینی راغونو کرو او دحان سره ئی تل ته
 نیکنه کرو۔

د فرید دمور زبه ناقداره و۔ کله کوشی او کله دروازی ته
 کیده او ثومره چچی وقت آپرید و دمور په زبه کینی قسم قسم شکر تو
 غزون پی کولی۔ پر پشانی زیاتپده د زبه حرکت پی واره کیدو۔
 فرید وپی را نغلو۔ وپی ئی دومره ناوخته کرو۔ ده ته دمور زبه
 نه دے معلوم چچی... زما زبه د فرید په نه لید و ثومره خرپی
 خرپی وی نومور غریبه نه وه خیر چچی فرید سره خه کانی وشو۔
 کوی لوی ورسره وشوی لاره غرمه په ماسپنچین بدله شوه
 او دمور پر پشانی نور هم سپورا شوه۔ بی شمپره وسوسپی
 ئی په زبه کینی را پیداشوی۔ قسم قسم شکونه او کمانونه

په زړه کښې کړمېدل - وخت په تېږي سره مخ په وړاندې روان
 ؤ - لاپو ما پښخېن په ما ځيگر بدل شو نو د فرید هېڅ پته ونه لگېد -
 او تېر ما ځيگر چې اميرخان د بنار نه کور ته راغلو نو د فرید مور ته
 ټوله قصه تېره کړه - اميرخان هم په هغه پښو د کور نه اووتو او د
 فرید په لټون پسې ټي سړي تواره کړه نو تر ما سختن پورې د
 د فرید هېڅ پته ونه لگېده - د اميرخان زړه ټکه او جوړه نه...
 هېڅ نېټې ته ونه رسېدو - په خپل کشر ورور سيد خان پسې ټي
 جواب اوکړو او چې هغه راغلو نو اميرخان ورته ټوله قصه تېره کړه -
 سيد خان صلاح ورکړه چې ..... راځئ چې نهر کښې ټي اولټوؤ
 کېد مے شي چې په نهر کښې ټي لامل ماشوم ؤ او د ووب شوک وي -
 دکلي خلق راغونډ شول لالټېنو نه په لاس د فرید په لټون
 پسې نهر ته روان شو - سيد خان هم د دې خلقو سره ملگر ؤ -
 او هر کله چې دا خلق د باغ توارو شا را ورسېدل نو په نهر کښې د
 ونو په يوې جنگي کښې د فرید سپين لاسونه او پښې د لالټېنونو
 په رڼا کښې خلقو ته ښکاره شوې - لاش د نهر نه راوويستې شو
 او په غاړه باندې په شين کېل واچولې شو - د فرید سترگې ټپي
 ټپي راوتې وې - پلار خپل نياز بين زوگه په خپلو لاسونو کښې راټور
 کړو - د اميرخان زړه غوښتل چې په چغو چغو او ژاړېي نو دا
 ورته خپله کمزوري ښکاره شوه نو چپ پاتې شو - او ټول خلق
 چپه ټوله خاموش زورېدند سر وټه مخ په کلي روان ؤ - اميرخان
 سر زوگه په خپلو څانگو نو کښې نيولې مخکښې مخکښې او نور خلق

ورپسي روان وٿو - اوچي ٿاڻ وقت داد له دباغ منڇ ته را اورسپناه نو
 .... ناگهانہ دکلاشن کون يوبار او چلبدو - امير خان پرڻخ را پرپوتو
 زوڪ لاش لاندې او د پيلار لاش پرڻي د پاسه په وينو کڻي پٽ
 پٽ پراته وٿو - خلقو د پرڻي منڍي ترڻي اووهلي نود شپي په
 تياره کڻي هڻڻ پته اوتنه لنگهه پرڻي داهوڻه وٺي اوشو؛ داچا
 اوکره .... دکلي نه کٽ را اونمو بنٽي شو، په يو کٽ کڻي پيلار او
 زوڪ دواڙه غاڙي غري واچولے شول - اوهرکله چي دا کٽ په
 کوڙه وردنه شو، نورونو زه به درته هغه نقشه ٽنگه بيان
 کيم - ماسره دومره دڀڀڀ لي الفاظ نشته، ماسره داسي په غم
 لڀي الفاظ نشته چي زه به دغه زخمي زخمي واقعي نقشه رکابم -
 د فرید دمور هغه پونج پونج چئي هغه خير چي گريوان او
 بير سر .... توبه خدايه توبه دومره لوڪي غم - داسي نڪار پناه
 مڪه چي د آسمان فرشتي هم په ٿر ادي - داسي معلوميد ه لڪه
 چي ٿول کائناات يوه سلگي شو - يوه اوچه سلگي يوه داسي
 سلگي چي دهرچا په زبه کڻي ٿي پرهر جوڙولو - هرڇوڪ داسي
 اود هغه زوڪي فرید په مرگ خفه وٿو - ٿول کله خفه وٿو، دوسره
 خفه وٿو - چي دغه خفڪان د بيانولو دپاره ماسره الفاظ نشته -
 ماسره حوصله نشته .... او صباله چي دا عبرت کي بخاڙي دکوڻي نه
 اووڻي، نود فرید دمور لڪه چي زبه اوچوده - په زبه باندي ٿي
 داسي تياره را غله چي دغه تياره بيا په رها بدله نشوه - دغه
 تيس چي د امير خان تهر او د فرید مور هم دکيس تورو تيس وٿه اورسو-
 له

رپور تہونہ اوشول - تفتیشونہ اوشول ، تپوسونہ اوشول تو
 ددې وراڼي ماشورپي سر را بنڪاره نه شو - (اشعوري طور د سپد خان
 حرکات سکناټ داسي ووچي د پوليس پرې باندي شک راتلو
 د هغه حرکات سکناټ داسي ووچي لکه دغل په بنديره نس وي -
 سپد خان خپل ضمير ملا مته کړو چي دا څه اوکړه - د جاڼد ادرپاره
 څي اول د خپل نياز بين وراهه په مري زور کړو - او بيا څي د خپل مشر
 رور سينه په گولو سوري سوري کړه دا ماڅه اوکړه دا ماوڼي
 اوکړه - لنډه اچي د سپد خان مرضير راژوند مے شو - او دے
 څي دومره ملا مته کړو چي يوه شپه ناساپه راپا سپد و ټوپک څي
 راوا نستو - گړڼي څي ملا ته واچوله او په کوڅه اووتو .....
 سپد خان کله پر پښو دو وطن څي پر پښو دو - بنځه او پچي څي پر پښو د
 اولارو د تور و غرونو مسافر شو -

سپد خان د امير خان نمونه ورا نه کړه او د سپد خان نه قدرت
 انتقام و انستو - داسي انتقام چي د سپد خان ژوند - د سپد خان کور
 د خلقو دپاره يو عبرت شو - يو داسي عبرت چي ټول عربيه
 د خلقو ياد وي -

روڼو راشي او گوري د کلا آباد کلي هغه کنډرونه نن هم
 د امير خان په منظوميت او د سپد خان په بربريت د غم او بنسکي
 تحثوي - امير خان او فرید شهيدان شول او سپد خان دوزخي -
 د الله تعالی انتقام چي بوگنو ونکے دے - د ظلم انجام چي عبرت ناک
 وي - اے د دنيا په مال او جاڼد ادرپسي پونو روڼي مټه کوڅي ظلم

مٺ ڪوٺي - ڄاڻندا آهن ڇا خان سره قبر ته نه ڏي اوري - مرڪه
ڇا خان سره په سر نه ده مگر ٺوڻي - دا هر شاهه پاڻي ڪپڻ وٺي ڏي -
دا هر شاهه به دلته پاڻي شي - او هر شوڪ به دوه لاس اودوه پيئي
دقبر تورو خاورو ته اوسپار لئ شي - نوبيا؛ بيا داڇي دحرص انجام
پر بوگنو وٺي وي -

۵

ارمان به هغه وٺت ڪنهي در شي
ڇڏي ڪٿي ڏي واخلبي توري و خاورو ته ڏي ورينه

شمپرڪاڪا

اے لويد حدايه، اے عظيمه خدايه، ستايه دې بي شمپر مخلوق
 کښي ستايه دې بي شمپره بنديا نو کښي نېکان هم شته، بدان هم
 شته، ښه هم شته خراب هم شته - په دې بي شمپره مخلوق کښي
 داسي هم شته چي ستا د قهر و غضب نه شپه ورځي په لوزان دي -
 چي ستا د ويري نه ځي حراموته شاکرپده - بد و چاروته ځي شاکرپده -
 او داسي انسانان هم شته چي دچا د ژوند هره لمحده په گناهونو
 کښي تېرېږي چي دچا هر قدم د بدۍ په لور پورته کېږي - منځ
 پو هېښم چي داسي کسانو په خپلو ذرو نو کښي شخه فيصله کېږده -
 نه پو هېښم چي دوي وږي داسي باغيان شوي دي آيا دوي دا
 خيال دے چي دوي سره به د قيامت په ورځ دوي د عمل حنا
 کتاب نه کېږي - که چري د دوي دا خيال وي چي دا توي بي حقيقته
 خبرې دي - دا توي د نه منلو خبرې دي نو دا خيال ځي غلط دے -
 د قيامت په ورځ د حساب کتاب په ورځ به د هرچا سره د ذري ذري
 حساب کول شي -

د دې حقيقت نه انکار نشي کېدے چي گناه کوونکے گناه کار دے
 او د قيامت په ورځ به ور له سزا ورکولے شي - هر بدې کوونکے

دَ لوئے خدائے مجرم دے او ددڙي جرم سزا به ورکولے شي - هغه لوئے
 خدائے دوزخ دکنهڪارانو دپاره د مجرمانو دپاره - د قاتلانو دپاره
 د منکرانو دپاره پورکڙے دے - په دڙي وجه زه درته منت کوم چي
 روڼو داسي بي پروا کښي مه - داسي بي سره کښي مه - هسي نه
 چي اوبه د ورخه پږي شي نو بيا به کورے خبره گرانه شي - هسي
 نه چي دڙو ناکهري ناکهانه پوښ شي نو بيا به کورے دتوږي وخت
 هم نه وي -

اے لويه خدایه موبن انسانان کږي - موبن پکان او صالحان
 کږي موبن ټول صحيح مسلمانان کږي چي په بنه بد کښي تميز او کږے
 شو - چي ستا په نبودلې شوې لار باندې روان شو - چي دکمراهي او
 بد ناهي په تور و تير و کښي رانه لاره خطانه شي - چي په ناپوهي
 کښي د تباهي تور و تير و کښي ورک نه شو -

اے عظيمه خدایه ! په دڙي کښي شک نشته چي تا انسان
 اشرف المخلوقات پيدا کږے دے - په ټولو مخلوقاتو کښي اشرف
 د عزتونو خاوند - د مرتبو خاوند خو... هله چي انسان په صحيح معنو
 کښي انسان وي - چي انسان د انسانيت په چوکاټ کښي دننه ژوند
 تږوي - چي انسان په نېغه لار روان وي - او هرکله چي انسان د
 انسانيت د دڙي نه اوځي نو بيا د حيوان نه بدتر شي - چي انسان د
 انسانيت د چوکاټ نه بهر اوځي نو بيا ترې انسانيت هم امان غوږي -
 او نو شرح د اهل کوي - شرح مائول کوي - شرح خورل کوي نو
 هله چي اهل کوي - چي دلودڙي د لاسه مجبوس شي - چي په

گپڻه نهرشي نو هله .... گني چي په گپڻه موروي نو په خنکڼ گني د
 وني د سوري لاندې پټې سترگي يونخوا ته پروت وي، که دنيا پټې پټې
 را پټې پټې نو غم غرض پټې نه کوي -

او انسان؟ انسان چي مورشي نو دارل کوي -

انسان چي مورشي نو ظالم شي -

انسان چي مالداره شي نو حرص ئي زيات شي - او د بل په مري غلي

کيدل ورته هم خپل حق بنکاري -

نو اے روڼو! زه تاسو نه دا پيس کوم - تاسو مال ددي خبري

يو اب را کړي چي دداسي انسان نه گني شرح بنه نه شو داسي انسا

گني د چوانيت د درېونه لاندې پټې نه وټو -

ولې پټې نه وټو - دداسي انسان نه چوان - بلکه شرح پټې

کار ئي د خپلي گپڻې د تنوس دکولو دپاره د ژوندو چوانانو او

انسانانو دارل دي - ددغه شرح نه هم داسي حرصي انسان چي

د خپل حرص د تندي سرولو دپاره د بل انسان په مري چاره را کاري

بدتر دے - پر پوتے او د نفرت جوگه دے - او د لاشه کوئي - دا خبر

به پر پټو - بل مثال به در کوم بل حقيقت به درته په گوته کرم -

تاسو ماته دا او وايي چي پسي تر شو پوري وار نه وي را وړک

نو پسي پري باندي غم غرض کوي! - تاسو چري ليدلي دي چي

يو پسي چري پسي ته لاره نيولې ده - يو پسي پسي ته ئي په بد نظر

کتلي دي - د غسي هريو خناور به را واخو - د هر خناور مثال به

مخکڼې کيدو چي په دې حقله يو خناور هم د مقره حدونو نه

تجاوز نه کوي - بلکه د تجاوز د کولو مثال قدر له هم زمونږ په
مخکښې نشته په ځناورو کې د يو صنف ځناور به هېڅ کله د خپل
مخالف صنف سره د هغې د مرضي نه بغير غير اخلاقي عمل رونه
کړي - غير فطري حرکت به ورسره رونه کړي -

رو انسان ... ؟ چې الله تعالی ور له د اشرف المخلوقات درجه
ورکړې ده ، د دې چې د انسانیت د دائرې نه روحي - نو د دې چې
نه بدتر شي - په دې باندې سترگې پټې شي د شرافت ټول
رځپورونه وشلوي ، د بیا خورنه پېژني د بیا مور نه پېژني - د
بیا نچله نه پېژني ، پر دې نه پېژني نو تاسو نه زه پټوس کوم -
چې ! مے روڼو داسې انسان گني د انسان بللو جوگه دے - داسې
انسان گني د چوان نه بدتر نه دے - داسې انسان گني د سپي غوندې
د گنده چوان نه هم سپک کنده او ذلیل نه دے - روڼو دوه لاسونه
او دوه پټې - دوه غوږونه او دوه سترگې او ژبه د انسان نه اتا
نه جوړه وي - انسان د انسانیت نوم دے - انسان د شرافت نوم
دے - انسان د اخلاقو نوم دے - او په چاکښې چې دا څیزونه
نه وي دا خوبې نه وي - دا اخلاق نه وي نو بیا زه بخښنه غواړم
چې داسې انسان ته نه زه انسان وپلې شم او نه بل - ځکه چې
داسې انسان د الله تعالی د طرفه مقرر کړې شوو وحدونو نه تجاوز
کړے دے د خدای د لارې نه روگرداني کړې ده نو ... داسې
انسان ته به څوک څنگه انسان او وایي -

۲ مے لویه خدایه ! ته په خپل فضل و کرم سره مونږ انسانان

کری صحیح انسانان - موبن دکنا هونونہ پہ امان کری - موبن مسلمانان
کری چہ پہ بندہ بد کنی تمیز او کرے شو -

انسان ثومره غافل دے - ثومره ناپو هه دے ثومره احسان فرامو
دے کہ چری انسان غافلہ نہ وے - ناپو هه نہ وے - احسان
فراموشہ نہ وے تودہ بہ دالله تعالیٰ داپی شمپره احسانونہ وپی
هپرول دہ بہ دمور پیلار سرہ پی رنجی وپی کولہ - دھغوی پی عزتی
بہ پی وپی کولہ - وپی بہ پی دھغوی حقونہ هپرول ؟

مور او پیلار ! چہ د اولاد دپارہ دکبہ چثیت لری - چہ د
پینولاند پی جنتونہ لونعری پی - چہ د چا دقا مونونخا وری
د اولاد دپارہ د بنکلولو جوکہ دی - نو داسی هستوسره د اولاد
سپک او نارواسلوک کنی ناروا نہ دے - دمور پیلار پی عزتی
بہ کنی الله تعالیٰ نہ خفه کپی وپی بہ نہ خفه کپی - شوک چہ
د هغه لوٹے ذات د احکامو خلاف ورزی کوی الله تعالیٰ بہ تری ضرر
ناراضہ کپی -

نو بیا ..... ؟ بیا وپی دا ٹھنی ٹھنی اولاد دالله تعالیٰ د دی
اتل قانون خلاف ورزی کوی - وپی دمور پیلار سپکاوے کوی وپی
دمور پیلار سرہ پہ ترس چلبی دا اولاد وپی دومره تا فرمانہ ،
داسی سرکشہ ، او دومره احسان فراموشہ شی ؟ .....
خداٹے پاک دی شمپرا کا او بجنبی - دپر بندہ سرے و - دپر
نپک انسان و نو .... دپر زبہ چاؤ دے د دنیا نہ لارو - د دنیا ہول
غمونہ او مہبتونہ دایوٹاٹے شوی وو او دشمپرا کا کا شومند

ترې نه بور شوے و - د شمشېر کا کا د ژوند دو پټم نوم غم و -
 اوښکې او سلگي چې د ژوند په آخونو ورکو کينې د هغه ملگر مے شوے
 وے - سلگي چې په آخر عمر کينې د شمشېر کا کا په شونډو و مېشته
 شوې وې - د هغه ټول ژوند يوه سلگي وه يوه داسې سلگي چې
 د هغه د هر پر هر زړه د تل نه به راپورته کېد ه - د هغه د
 زړه د مسيد ونگو پر هرونو نه به راپورته کېد - د هغه د زړه
 د تناکونه به راپورته کېد ه - د هرې سلگي سره د شمشېر کا کا دا
 خيال و چې کينې درد به ټول شي خريکې به بزې په آرام شي - نو
 د هغه دا خيال غلط و دردونه او غمونه، خريکې او فريادونه اوس
 د هغه د ژوند سره بيخي غاړه غري شوي وو - او چې ژوند ختم شو -
 نو سلگي هم په قتل شوې - دردونه هم په توښو غرونو
 سر شول -

اوس د شمشېر کا کا په دگونو کينې نه وينه زغليده اونه د
 هغه په شونډو اوچې اوچې سپرې سلگي نور پې - اوس د
 هغه په سينه کينې نه پر هر پر هر زړه حرکت کولو اونه د زړه د
 تناکونه اوچ اوچ دردونه راپورته کېدل - هرڅه يخ يخ شول -
 چې شمشېر کا کا يخ شو نو پر هرونو هم خوږې وروستې - تناکې اوچود
 او سلگي په قتل شوې -

شمشېر کا کا ! نه يم خبر چې د مرگ په وخت به ستا احساسات
 څه وو - چې تابه ټومره په ناخوالي مرگ ته غاړه اښودلې وي -
 چې تابه ټومره په نامرادي ساه ورکړې وي -

اے غم ڈھیلیہ شمشیر کا خدائے دی اور بجنہ - ہفتہ دنیا دی بناسۂ
 شہ - ددی کھاخ ژوند پہ بدل کبھی دی دہفتہ دنیا ژوند د خوشحالونہ
 چک شہ - کہ دلہ د دنیا پہ اوسپد ونکو کبھی انصاف نشتر نونہ یہ
 وی ہو د الله تعالیٰ پہ دربار کبھی انصاف شتر پی انصافی نشتر -
 زور زیاتے نشتر -

رونیو د شمشیر کا د ژوند قیصہ، د غمونو قیصہ دہ - د
 اسو پلو اور یادونو قیصہ دہ، د دردونو اور یادونو قیصہ دہ -
 یہ دی قصہ کبھی عبرت دے خو د ہفتہ چا دیارہ چی د چا ذرہ
 سترگی بیناوی - چی د چا احساسات ژوندي وی - چی ضمیر پی مر
 نہ ژوندے وی -

داسی پی یاد شی لکہ د ساعت چی د شمشیر کا کاروئے کل شہر
 پیدا شونو دی پری خوشحالی اور شوپی - د شمشیر کا د خوشحالی
 ہر و حہ انتہانہ وہ - ہفتہ خوشحالہ وہ چی د ہفتہ د جا پید اد مالک
 پیدا شو - د ہفتہ وارث پیدا شو د ہفتہ ملا تیر پیدا شو نو حکہ
 نو دومرہ چر خوشحالہ ووکنہ -

کل شہر د پیلار ایکی یوزوئے، د مور د سترگو تومی او د
 پیلار د ذرہ تھکوی چر نیاز بین و - د مور پیلار د غہ ایکی یو
 نیاز بین روئے پہ نازونو نعمتونو کبھی د ژوند شہی ورچی تہر وچی -
 ورچی پہ میاشتو اور میاشتی پہ کلونو بد پیدے - لارو لہ نصیرہ
 کل شہر زلمے شو، اور شمشیر کا د کل شہر پہ وادہ کبھی سستی
 اونہ کرہ اور سمدستی پی ورلہ وادہ او کرو - د کل شہر د وادہ پہ

۱۰ مہینہ کال دکل شپن مور مرہ شوہ شمشپن کا کا کندہ شوہ۔ یو اٹی شوہ،
 د ژوند پہ لویہ لارہ تگ نو یو لوئے شو انون و نو شمشپن کا کا دکل شپن
 پہ واد د تنہایی احساس خان تہ نزدیکی نہ پر پینودو۔ دکل شپن
 بچی شوہ۔ ماشومان شوہ، ہفتہ د خیلو پچو سرہ مشغول شوہ۔ او
 داسی مشغول شوچی پلار تری نہ ہم ہپر شوہ۔ پلار یو فالتو
 ٹین شوہ یوہ بی کارہ پر زہ شوہ۔ کلہ کور کلہ بھر د نیلی تنہایی
 احساس ٹی پہ سینہ پوری نیولے و۔ د نچل ژوند نہ نو شحالہ نہ و۔
 ٹکلہ چچی ہفتہ نو نیلی تہولی نو شحالہ اوس گل شپن پوری غوتہ
 کرچی وپی۔ او گل شپن د پلار نہ بی پروا د ژوند پہ دگر لکہ
 بی مہارہ اوبس روان و۔ دولت و جا پندار و۔ دومرہ جا پندار چچی
 گل شپن پرچی خانہ کولہ۔ دا جا پندار گل شپن نہ و پندار کہے۔ دا
 د شمشپن کا کا د سر خیرات و چچی گل شپن پرچی خانہ کولہ۔ گل شپن
 خانہ کولہ او د ہفتہ پلار شمشپن کا کا پہ نچل کور۔ نچل جا پندار کبھی
 د بی ارزی ژوند تپرو لو۔ ہر شخہ ٹی بیدل۔ دکل شپن سلوک اوروی
 تہ ٹی کتل نو پہ حوالہ ٹی غبر نہ کولو۔ ٹکلہ چچی گل شپن د پین
 نیاز بین و۔ دومرہ نیاز بین چچی پلار ورتہ یوہ حوالہ کیلہ قدرہ
 ہم نہ شوہ کولے۔ نو د نچل نیاز بین زوے پہ بی رخی او بی
 پروا ہی بہ ہر وخت نمٹن و۔ او چچی د شپن بہ پہ کتہ کبھی
 پر ہو تو نو تہولہ شپن بہ ٹی پہ سترگو سترگو کبھی تپن کرہ۔
 د پرو غموتو او فکرو نو شمشپن کا کا ذریعہ پہ رخ اختہ کرو۔
 سالندہ ٹی مدگرے شوہ۔ لارو ہفتہ لوہ رنگ شمشپن کا کا پہ لڑوہ

دَھرو کو پَنجرہ شوہ ... شپہ ورچی تو خچی او دَ سینہی نرُنجارے
 او ورسره بلغم دَ شمشپر کا کا دَ ژوند ملگری شول او دَ پلار دَ سینہی
 نرُنجاری دَ بی وارہ تو خچی او بلغمونو نہ کل شپر تنگ شوئے و۔
 او رشتیا جدرہ خودادہ چچی زوئے لہ او س دَ پلار نہ کو کہ ورتلہ ہفہ
 نہ غر بنتل چچی دہغہ ماشومان دپی نیکہ تہ نزدپی شی نوپہ دپی
 وجہ کل شپر پہ کور کبھی یو حواتہ ورہ غوندپی کو تہنہی وہ ہنی کبھی
 دَ پلار کتہ و اچولو د او بو منگے پی ورتہ کبسنودو او کیتورے پی پرپی
 سنکور کپو۔ لارو شمشپر کا کا پہ خیل کور کبھی دَ خان لہ دنیا خاوند شو۔
 تنگ ترشہ کو تہنہی خان لہ یو حواتہ چچی نہ پرپی دَ چالار وہ او
 نہ بہ ورلہ شوک راتل۔ تو لہ ورخ توئے بلغمونہ او تنہائی
 دَ ہفہ ملگری وو۔ دغہ پی کور شو، او پہ دغہ کور کبھی بہ دشتہ
 جا پُدارد خاوند۔ دشتہ زوئے پلار شمشپر شپہ ورچی یو اچی پروو۔
 او یوہ ورخ چچی دکل شپر زلمو تہ زوئے اسلام دنیکہ کو تہنہی
 تہ را غلو نو شمشپر کا کا خان تہ را نزدپی کپو۔ پہ تندی پی نیکل
 کپو او ورتہ پی او وئے چچی بچیہ دا سردپی بز زما پہ سینہ کپو۔
 او ہر کلہ چچی اسلام دَ خیل نیکہ پہ سینہ سر کبسنودو نو شمشپر کا کا
 پی پہ ویستو کبھی گو تی وھپی اور نہ رنپے او شکپی پی دَ سترگو
 نہ بھپ۔ پی۔ د او بنکو بھیر دَ بابا دَ سترگو نہ داروان و او
 چچی اسلام سر را پور تہ کپو نو... د تہ و پی ژار پی بابا بخنی
 دپی کپری او در پزہ چچی کبیل درلہ داورم“ ... نہ بچیہ زما
 بخنی نہ کپری۔ زما شوگر می کپری۔ زما پہ سینہ کبھی اور بلیبی۔

” نه بابا نڻ ڊڀره ڀڃي ده - اودر ڀڙه زه تالا ڪمبل را ورم“
 ” نه ڀڃيه زه اوس دگرمي ڀڃي د احساس د حد نه ٿي
 ٿو ڪم - اوس زمانه گري ڪڀري اونئ ڀڃي“
 ڀڃيه خدائے دڀي لوءِ ڪڙه - دنڀيل ڀلار ڀه بنه راشي ستاسو
 دغم د آوز نه هي خدائے سانه - خه ڀڃيه لار شه لوءِ شي -
 او ... اسلم ڇي ڪورته را غلو نو ڀلار ته ڀي اوو ڪڇي
 د بابا ڊڀره ڀڃي ڪڀري - نو ... گل شپر ڊڀر ڀه ڀي پروا هي
 سره زوئ ته اوو ڪڇي ورشه ڀه گودام ڪڀري هغه زره
 ڪمبل ڀرته ده هغه را واخه او واڻي چوه ڀري - اسلم د
 گودام نه ڪمبل را واخسته را غلو د مور نه ڀي ڀڃي اوغو
 ڀلار ٿري نه ٿيوس او ڪڙو ڇي ... ڀڃي خه ڪڙي ڀڃيه -
 اسلم ورته اوو ڪڇي دا ڪمبل به دوه خايه ڪرم نيمه به
 ڀه بابا واچوم او نيمه به سنباله ڪڀم ڇي صباله ته د بابا
 ڀه رنگ بودا او ناتوانه شي نو دا ڀاڻي نيمه ڪمبل به بيا
 زه ڀه تاباندي واچوم د اسلم دڀي خبر ڀي گل شپر لڪي ڇي
 د غفلت د خوب نه را ڀڀار ڪرو - د زوئ ولى او ڀلار ولى
 احساس ڀي ورله را ژوند ڪرو - ڀه خيل ڪور ڀي شرمند
 ڪرو او ڀه درنو درنو قد مونو ڪو ٿي ته روان شي
 هغه ڪو ٿي ته ڇي ڀڃي شمشير خان ڀي ڀرسانه ژوند
 ٿي ولو - ڇي ڀڃي د گل شپر ڀلار د ژوند شي ورڇي شپر ڀي
 ... زوئ ڊيلار نه د معافي غوڻتو د پاره روان و ...

زوء پٽلار ته په پٽو پٽو تو د پاره روان و زورند سر -
 ملامتہ ملامتہ چي دکوتنهي دروازہ ٿي لري کپه نو په پٽلار
 وري پوتو .... د بابازہ معافي غوارم زہ بخشنہ غوارم ما
 او بخشنہ - زہ په خيلو کيو پٽنمانہ يم مامعاف کپه بابا .....
 (ڌاري) د اوبگو سٺلاب د گل شپڙ د سترگو نه روان و -
 شمشير کا کا خيل زوء ٿي خيالي سيني ته رانزدي کيو - د سر
 ويٺو کٺي ٿي ور له گوٽي وهلي -

د دستا و پٽننه تو هم هغه رنگ پاسته دي بچيه .....
 ستا ددي و پٽننه تو هم هغه رنگ خوب خوب بوي راجي
 لکچي په ورو کوالي به تري ختو - بچيه د مرگ نه مخکي
 هي دارمان و چي تايوخل بيا خيالي سيني ته رانزدي کيو
 اوستا د و پٽننه تو مر او پي مر او پي خوشبويي يوخل بيا زما
 په سپين مو ورنه وڃي - روزما زپه ته آرام اوسکون
 اوسي - تو بچيه ته جو پڙ پڙ نا روزگار و پي دومره ناروگار
 و پي چي زما دا معمولي غوندي ارمان دي هم نه شو پوره کولي -
 ... خوشڪر دے چي نن رانعلي - شڪر دے چي نن زما د زپه
 ارمان پور شو - اوس به زما سا په قلار اوسکون سره
 وڃي - خدا ٿي دي خوشحال ره توب باد درباندي اومر بنه -
 د ژوند په خوب و مور شي - داسردي بن زما په سينه باندي
 کپه گل شپڙه چي دا زپه هي بن په قلار شي - روزما روح په
 آرام رو اطمینان سره وڃي .... په دي کٺي په شمشير کا

۱ سالنڌي دورہ را غلہ - توخے شروع شو - سالنڌي لنڌي شوہ -
 او يو ٺل ٻي شمشير کا کا يوہ او بددہ سا را کتبلہ نو بيا واپس نہ
 شوہ - بيا هم ٻيہ بدن کني دننہ مرہ شوہ - بيا دغي سا هم د
 شمشير کا کا ٻيہ و جو کني ساہ ورکڙہ او د دنيا د غمونو - مہيتونو او
 شوانون نہ د ٺول عمر د پاره خلاص شو - گل شير ٻيہ نچلو کڙو
 پڻيمانہ و - د پلاسره ٻيہ د ٻي سلوک نادمہ و دو مرہ نادمہ چي ڊڀر
 ٻي اوڙيل ڊڀري او نيکي ٻي تو ٻي کڙي نو اوس هڻج هم نہ شو
 کڙي اوس وخت ٿيڙو - او درحمان بابا خيره -

۲ تر ورخہ ٿيڙي اوبہ ٻيڙتہ نہ جلاوڻي
 نہ جلاوڻي ٿيڙ ساعت ٻيہ ٻيڙتہ بيا

دوه مٺيان

نه پو هينم چي د روح تسكين به انسان ته كوم خائے حاصل
 شي داسي به كوم خائے وي چي انسان به د دنيا د دي کشالو د دي
 لاجو گونجو. د دي مهيتونو او زره چا ودون نه د ژوند يو
 شو گهري به آلام او اطمينان تپري کري. په دي دنيا کني
 نو ژوند پر گران شو. هر طرفته خود غرضي او فريب دے.
 اولاد خود غرضه خپل خپلوان خود غرضه. دوستان خود غرضه
 او کله کله خود مور او پيلار هم خود غرضه شي. د مور په سترگو
 هم د حرص به دي دا واوري. مور هم د نام و نمود په خر
 سپلا ب کني لاهوشي مور هم د خپل اولاد د پاره ظالمه شي.
 دومره ظالمه چي د هني د ظلم داستان د انسانيت په لمن توري
 داغ شي. د هني حرص د جوان زوئے. د زلمي زوئے د
 فرمان برداره زوئے په ژوند کني ازني او کسي د هغه د
 خوانو په لار کني غني چوکه کري. نو داسي مور ته به
 هم کني شوک مور او واي. داسي مور هم کني هغه مقدسه هستي
 ده چي د چا د قدمونو د لاندې جنت دے؛ نه او وپم نو. په
 دي حقله نوزه خپله رائے نشم ورکولے. زه په دي حقله هٽ
 هم نشم وپلے. حکه چي په دي کني د خه وپلو هديو کجاش

نشته؟

رونهوا زه د تاسونه تپوس کوم - تاسو مال زما د د ډي
 تپوس جواب راکړئ چې کومه مورچې نهه؟ ميا شته اولاد په نس
 او کس حوي دوه کاله پرې باندې د زړه وينې او ټينسوي چې
 د ژمي او بډې او بډې شپې ورسره شوکيره کړي - چې
 په زړه چاؤدون او شوانخون ټي لوتې کړي نودغه موس
 هم دغه اولاد سره زيات کول شي - په دغه اولاد
 باندې ظلم کول شي - او دخپله لاسه ټي د غمونو او
 ميهټونو کړنگ ته ورلږه کول شي؟ ..... تاسو به واي چې
 نه، مور دومره ظالمه کېد ښه شي - مور دومره سنگدله
 کېد ښه شي - ځکه چې اولاد خو د مور د زړه ټکړه وي -
 اولاد خو د مور ژوند وي - د مور ساه وي - نو خپل ژوند
 خو ټوک پخپله نشي ناقلا ره کولې - خپله د زړه ټکړه
 خو اورته د خپله لاسه نشي ورلږه کولې، خو ... رونهوا
 شته په دنيا کې داسې مياندي هم شته چې د دنيا حرص - چې
 د دنيا لالچ او نام ونمود ورباندې داسې سترگې پټې کړي، چې
 دخپل زړه ټکړه پخپله، په خپل لاس د اورسرو لمبو ته
 ورلږه کړي -

اسلم ډي ياد شي - هغه د انسانيت او شرافت نمونه ډي ياد
 شي - هغه د مور د سترگو تور ډي ياد شي - هغه چې هر وخت
 به ټي د مور سترگو ته کتل - چې هر وخت به ټي د مور زړه

ته کتل - هغه چي هروخت به مورته لاس په نامه و لار و ه - اسلم
 نپل ژوند د مور خدمت ته وقف کړه و ه - د مور د عاگاني د
 اسلم سره وې - د نيږي شپي په خاموشو کني چي ټوله دنيا به
 په نوابه خوب اوده وه، د اسلم مور به خداي پاک ته په
 سجده پرته وه - د اسلم د کاميابي او کامراني د عاگاني به چي
 کولې - اورا د دغه مور د عاگانو برکت و ه چي اسلم د ژوند
 په لارې په کاميابي سره روان و ه، ژوند مخ په وړاندې روان
 و ه - د اسلم د مور ارمانونه رږپدل د کندهتون د بي ازلي
 د ژوند هغه په غم لرلې و رچي شپي تپره شوې او هپري شوې
 اسلم د اکټر شو - د مور د زړه يو ډېر لوک ارمان پوښ
 شو - او اوس لکه د نوسو ميان و په شان د اسلم د مور په
 زړه کني هم د زړه په سرد واره د شهر و د ليد و ارمان غزونې
 او کړې - هر وخت به په دې سوچونو کني ډوبه وه چي هغه
 به کومه ورځ وي چي د اسلم سره ډولې په کوڅه رادننه کړي -
 بل نواته به اسلم هم د تصور په يوه رنگينه دنيا کني هر وختې
 ورک و ه - د مينې او محبت يوه رنگينه دنيا چي کله سانگه د دغې
 دنيا بنا پيداي و ه - دده د محبت شهزادگي وه او وې به نه وه
 کله سانگه نو دده د تور لور وه - چي دده په نامه ناسته وه
 چي په وړو کوالي کني د دواړو د قسمت فيصله شوې وه، چي
 د وړو کوالي نه دواړو د يو بل په حقله سوچونه کول -
 کله سانگه د اسلم سياله وه - او حکه د اسلم ډېره زياته نوبه

وه - هغه په خپل زېږه کښې دکل سانگې د پاره د مينې تاج محل د
 پخوانه جوړکړه وه - او حکم توبه اسلام د شپې په خاموشي
 کښې اکثر دکل سانگې په حقله سوچونه کول نو اسلام د مور د
 ارادونه نه وه خیر - هغه ته پته نه وه چې د مور په سترگو
 د دولت پېر دې راوړېدلی دي - د هغې نه خپله غریبي هېره شوې
 ده د هغې نه خپله ناداري هېره شوې ده، حکم چې د هغې
 په خیال اسلام اوس لوټه سره شو دے - اوس اسلام پېسې
 گټې - دکټې خاوند شو، په دواو کسانو کښې ئې نوم اخسته شي،
 نو حکم نو د هغه د مور ارادې بدې شوې - د هغې خیالات
 بدل شو - اوس د هغې په نزد د اسلام اوکل سانگې جوړ نه
 برابرېدو - حکم چې کل سانگه غریبه وه - تر لسم پورې
 تعلیم ئې وه نو د اسلام د مور په نظر کښې دا تعلیم د پر کم وه - هر
 شوکه کل سانگه د اسلام د مور غورزه وه سکه غورزه، نو هغه
 سکه غورزه که هر شو د دې غورزه وه نو غریبه وه، او چې غریبه
 وه نو د مور په خیال کښې د اسلام سره ئې جوړ نه برابرېدو و حکم
 چې اسلام اوس د اکثر وه، او هغه به هر ما شام د روپو پنگه مور
 ته بولي کښې اچوله - نوبیا؟

بیا دا چې د اسلام مور هېڅ کله دا نه غوښتل چې دکل سانگې او
 اسلام د رشتې حقله پخواني لوظ له عملي شکل ورکړي - نتیجه دا
 شوه چې د اسلام مور خپلې خور له جواب وراولېدو چې لور دې
 سنبهال کړه - ستا لور زما د زوټه سیاله نه ده - زما اسلام اوس هغه

اسلم نه ڊڪي ڇي ستا اور ورتنه ترغاره ڪرم - زره به اسلم له واده
 ڪوم نحو..... دچا عزت دارو ڪره ڊچا يادو خلقو ڪره - ڊجر ڪو مرڪو
 خلقو ڪره..... ڊمور دا انڪار ڊاسلم ڊپاره ڊ شين آسمان تندر
 وه - مور ڊ ستر ڪوپه رپ ڪنڀي ڊروئ ڊ مينڀي په ڊنيا اور او لگولو -
 ڊ هغه ڊ مينڀي تاج محل ڀي دري وري ڪره و - اسلم مورته زاري او ڪر
 منتونه ڀي ورتنه او ڪره - په پيسو ورتنه پر پوتو چي مور ڀي دا ظلم
 راسره مڙ ڪوه - دا زياتي راسره مڙ ڪوه - گل سانگه پردي نه ده ،
 ستا خورزه ده - گل سانگه پردي نه ده زما ڊ ترور لورده - زما په
 نامه ناسته ده - د پنخوا راسي ناسته ده ، مور ڀي اوبه شرمين و -
 په خيلو خيلوانو او چم ڪا وندا ڪنڀي به او شرمين و - ڊ خداي غاظر
 او ڪره چي دا سي مڙ ڪوه -

نور ڊ اسلم ڊارو او منتونو ڊ هغه مور ڊ خيلي رادي نه منع
 نه ڪره شوه - او چي شو ورڀي ٿي پري ڀي نو خبره شور شوه چي ڊ
 اسلم مور ڊ اسلم ڊپاره ڊ ڪور ڪندي ڊ خان ڪا ڪا اور او غو نسته ، او
 ڊ خان ڪا ڪور والا ورتنه "ينه" او ڪره - خبره په ٿول ڪلي ڪنڀي
 شور شوه - هرچا وا وري ۵ - ڊ هرچا تر غوب و اور سپده - اسلم
 هم خبر شو او گل سانگه هم خبر شوه..... گل سانگه..... چي ڊ
 اسلم په تصور ڪنڀي ڀي ڊ روند ٿي وري ٿي پري چي اسلم سره ڊ
 نوي روند سوچونه ڀي ڪول ڊ اسلم په مينه ڪنڀي ورڀي گل سانگي
 چي ڊ خان ڊپاره ڊ مينڀي يوه رنگينه دنيا آبادول غوبتل - ڊي آواز
 دهغي دنيا دري وري ڪره - ڊ هغي زره غوبتل چي په چغو چغو

اوترا پري - نوهڻي نه ٿه ۽ وٺيل شو او نه ٿي ٿه ڪولے شو - هڻي
 نمونستل چي سيند ته تهوپ ڪري او ڏنڀل ٿوند خاتمه اوڪري -
 نو پينٽني پيغلي نه سيند ته تهوپ ڪرو او نه ٿي جاموته اوڀوري
 ڪرو - غم ٿي زرهه ته واپولو - چپ ٿي او نيوو - هر وخت خاموشه
 هر وخت لک چي ڏ فڪر په تهال زانگي - هر وخت په فڪرونو او خيالونو
 ڪنبي ورکه - نه ڏرو ٿي فڪر او نه ڏچاڻي - بس ڏ ناخوالي ٿوند
 وه چي ٿي پيدا و - نو ڏ ناخوالي ٿوند به ترڪومر پوري داسي غلے غلے
 او خاموشه ٿي پيدا و - ترڪومر پوري به گل سانگي دا دومره دروند
 غم داسي په خاموشي سره ڪرڻولو... آخر اول ٿونءَ، شپه ورڻ
 ٿونءَ - هر وختي ٿونءَ، او بيا ورسره ٿيه - ڪله ٿينءَ او تنده ٿيه
 او ڪله نري او مره ٿيه، ٿيه او ٿونءَ دوه مرضونه ڏ گل سانگي په
 وجود پوري لک گونهي او نيتل - او دغه گونهي ڏ نه دننه
 ڏ گل سانگي پرپوس نورو - ڏ گل سانگي اينه ٿي نوره - ڏ هڻي زرهه
 ٿي نورو -

بل نوا ته ڏ اسلام حالت هم بنده نه و - موربه ورته هره ورڻ
 ڏ واده په حقله و ڪي چي بچيه پدي گوربه ترڪومر پوري ناسته ويا
 هڻي به ترڪومر زمون انٽارڪوي - اسلام به مورله هڻج جواب
 ورنڪرو نو په سترگو سترگو ڪنبي به ٿي ورته او وچي مورپه زرهه
 واده نه ڪوم - خدائے خير چي وڻي مائه داسي بنڪاري چي ستادا
 ارمان به شاڻڊ چي هم دغسي ارمان پاتي شي - شاڻڊ چي ستازما
 په سرد واده ڏ ٿهرو ڏ ليد و ارمان پوره نشي - اسلام به هر وخت

خان له ناست وه - د فکر و نو په تبال به څنگېدو - نه به کينک ته
 تلو او نه به ږي مريضان کتل - د هرڅه نه ږي زړه مور وه - ورځ
 په ورځ به ږي صحت پرېوتو - داسې معلومېده چې اسلام لکه ناجوره
 وي، چېر ناجوره وي - نو که ناجوره وي نو بيا دې د خان علاج
 اوکړي کنه - دے نو د اکټر دے، دے نو په خپل مرض او د دغه
 مرض په علاج د هرچانه بڼه پو هېدے شي - نو..... هغه ته که
 خپل مرض معلوم هم وه نو علاج ږي هغه سره نه وه - بلکې د هېچا
 سره نه وه د يو د اکټر سره هم، ځکه چې د هغه مور د هغه په
 زړه کښې داسې پرهر جوړکړے وه، چې د هغې نه ناسور جوړ شو...
 ناسور، هغه ناسور چې علاج ږي نشته، هغه ناسور چې رغېدن
 ترې نشته، هغه ناسور چې انجام ږي مرگ وي - نو اسلام په ناعلا^{جه}
 مرض پرېوتو - مور چېرې منډې ترې اووهلې - چېر علاجونه
 ږي اوکړل - په چېر د اکټر نو ږي اوکړولو - نو آخر د اکټر نو جوړې
 کړه - د اکټر نو ورته اووے چې د څو ورځو مېلمه له ژوند په بيعه
 نه شي اخستے - هسې خان مډکړه وه..... او آخر يوه ورځ زيرے
 ماڅيگر چې د ورځې نمر سترے ستومانه د غرونو نه پناه کېدو نو
 اسلام خپلې مور ته اشاره اوکړه - خان سره ږي کښېنو له او ورته
 ږي اووے -

د مورې زما د ژوند شمع په گل کېدو ده - په دې کښې
 شک نشته چې زما مرگ به ستاد پاره يوه لويه صدمه
 وي، نو د خداے په کارونو کښې څوک هېڅ نشي کولے

مورې زما په زړه کښې پر هرونه دي - زما د زړه نه وښي
 خاڅي - ما دېره موده غم په زړه او گرځولو - خودې غم
 آخر زما زړه سورے سورے کړو - زما ژوند په ختمېدو
 دے - خود ژوند په دې آخر نو سلگو کښې زه تاته داسوا
 کوم چې لاره شه کل سانگې ته په سر لاس را کاږه خپلې سينې
 ته پي رانزدې کړه او ورته او وایه چې د تقدیر يک نوریدے
 نشي - دا به زمونږ په قسمت کښې يکلي وو - مورې د
 کل سانگې د ذهن نه د غريبې احساس او باسه - او
 ..... ورته ..... او ..... وایه ..... چې ..... (ساه ورکړې)
 (اسو پلے) اسلام خبره پوره نکرے شوه ..... یوه وړه
 غوندې سلگې پي او وهله او د دواړو وښکونه پي دوه
 خاڅکي توش وینه داروانه شوه واقعي چې دا سلم
 زړه او چاؤدو ..... څومره توره وینه وه، او توره
 به وپي نه وه، .. چې د هغه په زړه او سينه کښې
 اور بېدو اسلام مرشو، اسلام ټواني مرگ شو - او چې
 څه وخت کل سانگې ته د اسلام د مرگ خبر اورسېدو
 نو اوچته په کټ کښې کښناسته رڼے رڼے اوچې کلکې
 سترگې پي اخواد پخوا وارو پي - خو ..... په حوله پي
 هيڅ اونه وے - هغې غوښتل چې په پخو پخو
 او ژارې نو پښتني پېغلي ژر لے هم نشو ..... په
 شونډو شونډو کښې پي دومره قدر له اووے چې .....

د تروری زویہ آخر حوائی مرگ شوہی - آخر زبہ چاؤدے لاری -

تہ نو داکٹر وی .... د تروری داکٹرہ زویہ تانویہ د نورو

خلقو د رنخونو علاج کولو، نو د نخل رنخ علاج دی اونہ کپے شو

داسی زر دی مرگ تہ خان اوسپارلو - تانہ نوزہ بنجھہ ذات

بنہ یم چي تر اوسہ ہی دمرگ مقابله اوکرہ .... اسلمہ! زمانو

هم دپره مودہ کبني چي زبہ چاؤدے دے - مانو چي ستا د

کوژدني اور پيلي وو لاپه هغه ورخ هي زبہ چاؤدے وو، نوما

ددي هر خه مقابله کوله مانو ستاپه چا د هر خه تپدول،

خوچي تہ هم لاري نو .... اوس په دي ژوند کبني خه پاتي شو -

اوس به زه دا ژوند د چاپه چا د تپدوم - نور ژوند تپدول نو

گران دي - دپر دپر (اسوپلے) په کل سانگي د تپوني دوره

را غله .... دپره سخته دوره وه - او د خه ساعت تپوني نه

پس کل سانگه علي شوه .... چپ شوه .... خاموش شوه - مور

ئي را مندي کري نو کل سانگه رخه پنخه وه - غمونو ورله

زبہ او چولو - او زبہ چاؤدې د دنیا نه لاره -

صبا سحر له ديوکلي ديو مالت نه دوه جنازي پورته شوپي -

دواپه حوائی مرگان وو - د دواپو زبہ چاؤدے وه او دواپه په

يوه اديره کبني خاورو ته اوسپارلے شو - تپول خلق خفه وو - تپول

کلي ژرل - په دغه خلقو کبني د اسلم مور هم وه .... بيسر

پبني آبله پبني - سيري گد پوان - هغي هم ژرل - دپر ئي ژرل -

په وازه نوله ئي ژرل .... ماوے چي ورشم او ورته اوو پم چي اے

د مور په جامه کښې د خپل زوڅ د شمنې! خپل زوڅ دې د خپله
لاسه د دولت د سره زار کړو - د زوڅ خون هم ستا په غاړه دے
او یو اچې د زوڅ نه، د خپلې خور زې هم - هغه هم ستا د حرص
او دنیا پرستی د سره زار شوه.... اسلام او کله سانگه دوه انسانان
وو - دوه مېنان وو - دوه شهیدان وو - الله پاک دې ور له
په جنت کښې څاڅه ور کړي - (آمینے)

مَقْدَسَه هَسْتِي

روڻو .... نوبو روڻو .... نن به دُخه ساعت د پاره
 خندا پر پڻ دو .... دُخه ساعت د پاره به هو ٿي و شتي پر پڻ دو
 را حئي چي دنيا ددي رنگينونه دنيا ددي هنگامونه .... دنيا
 ددي نظارونه دُخه ساعت د پاره يو نواته لار شو .... لڻ تنهائي
 ته لار شو .... لري نه .... يئڪه نڙدي .... ڇو نڙدي .... دا خپل
 سرونه به لڙ په دي خپلو گروانو نو کڻي بنڪته ڪرو .... خپل
 احساسات او خپل جذبات به لڙ دا و لڙو و .... د خپل زړه پر پڻ
 به لڙي اولتو و ددي خپل زړه نه به لڙ تپوس او ڪرو ....
 دؤمره قدر له تپوس چي اے زما زړه ته وڻي ناقلاره ٿي ....
 ته وڻي پر پڻانه ٿي .... ستا د پر پڻانو خه علاج شته - ستا
 د پاره اطمینان شته ۽ .... او ا د ناقلاره زړه د پاره قرار شته ،
 د پر پڻانه زړه د پاره تسکين شته - هو ڪه چرچي مونڊن د خپل زړه نه
 تپوس او ڪرو .... مونڊن په خپل گروانو کڻي سرونه بنڪته ڪرو
 .... ڪه چرچي مونڊن د خپل عمل جائزه واخلو .... نو تسکين او
 اطمینان .... سکون اونوشحالي هر خه شته - هر خه پيدا ڪندونڪي
 ٿيندو نه دي .... هر خه موندے ڪندونڪي ٿيندو نه دي ....

انسان الله تعالى اشرف المخلوقات پسند کرے دے ..... د تولو
مخلوقاتو نہ افضل د تولو مخلوقاتو نہ غورہ ..... نو یو دومرہ
افضل مخلوق دومرہ غورہ مخلوق ، تنگہ ناقلا رہ کبدے شی - تنگہ
پر پشانہ کبدے شی ؛ ..... را حئی چي موبن صحیح انسانان شو ، نواو کوئی
چي دنیا تو پي خوشحالی زمونن نصیب کبني اوکنه ..... را حئی چي
دا خیل سرونه هغه لوئے الله ته بنکته کرو ، چي کوم رازق دے ، کوم
مُسبب الاسباب دے - چي د چا په اختیار کبني زمونن ژوند او زمونن
مرگ دے - را حئی چي د انسان نحو شامندي پس پښ دو - را حئی چي
انسان ته صرف د انسان په نظر او گورو ، د رازق په نظر نه .....
را حئی چي انسان صرف انسان او گڼو خپل خدائے او خپل رازق نه -
را حئی چي په خپل خدائے باندي د مقبوط ایمان او مفسوطی عقیدتی
نوند نولن واخلو - را حئی چي په دې رنگ د خپلو تپولو پشانتو
او مهیتونو خاتمہ او کړو د زړه تسکین الله تعالی ته په سجده
نگولو کبني دے ..... د روح تسکین د الله په دربار کبني په زاری او
منت کبني دے - د دنیا او د آخرت تپولو نحو شمالی تپولو سکالی
د الله تعالی په حضور کبني شته ، نور را حئی چي دا خپل سرونه هغه
ته بنکته کرو ، او د خپلو مشکلاتو او مهیتونو د حل د عاثرې نه
او غوارو ..... یو حل نه ، دوه حل نه ، درې حل نه ، ټول عمر .....
چي ترخو پورې مو په بدن کبني ساه شته - چي ترخو پورې مو په
بدن کبني طاقت شته -

دا شو د تسکین او اطمینان یو مقام - د الله تعالی په مخکبني سجده ،

او بيا ۹.... يو هائے بل هم شته، يو مقام بل هم شته، يوه هستي بله
 هم شته، چچي ډډره مقدسه - ډډره پاڪه او ډډره بزرگه هستي ده دغه
 بزرگه هستي مور او .. دغه مقام دمور د پښو خاوري دي - دغه مقدسه
 هستي مور ده، چچي د چا د پښو لاندې جنت دے - دغه بزرگه هستي
 مور ده، چچي د اولاد د پاره رحمت دے - مينه ده، محبت دے... چچي د چا
 دسترگو يوه او بنكه د كانهي په شان زړونه هم نرم كړي - موم كړي
 .... دمور د دسترگو او بنكه ۹.... او دمور د دسترگو په اوښكو كښي
 دومره طاقت شته چچي عرش په لوزان كړي - دمور او بنكي د الله تعالى
 غيبت راليزوله شي، د الله تعالى قهر او غضب راليزوله شي، نو اے
 د ميانندو زامنو! ستاسو دا زړونه گني د كانهي نه هم سخت شو؟
 ستاسو احساسات گني داسې مړه شوي دي، چچي دمور د پاكو دسترگو
 پاكي او بنكي ټي هم راليزوله نه شي ۹....

اے رو ښو! لب په غور سره، لب په فكر سره د خپلي مور
 مخ ته اوگورئ، لب په ژور نظر ورته اوگورئ - نو په دغه مخ
 كښي به، په دغه پاڪ مخ كښي به تاسو ته د انسانيت حقيقي تصور
 ښكاره شي.... په دغه مخ كښي انسانيت شته، په دغه مخ كښي
 شرافت شته، په دغه مخ كښي، د دغه مخ د تندي په گنجو مونجو
 كښو كښي زمونږ د پاره محبت شته، .... نو په داسې مخ باندې، د
 اوښكو سپلا بگني زمونږ د انسانيت او شرافت په لمن تورتو،
 داغونه نه جوړوي....؟ مور د كور برکت دے.... مور د كور
 عظمت دے.... مور د كور رڼا ده - اے د شته ميانندو زامنو

ڏمور قدر اوڪري چي ڏڪور برکت موزيات شي، دمور په سرد مينې
 لاس راڪڙي چي ڏڪور عظمت موزيات شي - مور هو شحاله اوسائي
 چي ڏڪور رها موقائمه پاتي شي - مورمه ٿروئي مورمه خفه ڪوئي -
 مورمه زيروئي، گني يقين اوڪري چي حواريه شي - سپڪ به شي - او
 ٿوت به مويه عذاب شي -

مور مورده - د انسانيت په دې ويڙه دنيا ڪنڀي ڏمور نه زيات
 همدرد گني بل هم ٿوڪ شته ۽ ... نشته، بالڪل نشته ... گني
 نو ڏ درد او ٿڪليف په موقعه ڏ مصيبت او زبره چاودون په موقعه
 به وڻي موبن چغني وهلي چي ... ”و وي مورې مر شوم“ .....
 وڻي د بيا نوم نه اخلو - وڻي د دادا نوم نه اخلو ..... ۽
 اے روڻو ڏ هغه ساعت نه اوڀرڻي - د هغه موقعي نه
 اوڀرڻي چي مور سر سرتور ڪري او د الله تعاليٰ په حضور ڪنڀي ڏ
 د اولاد نه ڏ فریاد د پاره لاسونه پورته ڪري - په دغه فریاد
 ڪنڀي طوفانونه وي گورے - په دغه فریاد ڪنڀي قیامتونه
 وي گورے -

اے روڻو! ٻن ڏمور سترگو ته اوگورئي - ڏدغه سترگو په ڪو
 ڪنڀي اوگورئي - نو درته به معلومه شي چي دمور په دغه سترگو ڪنڀي
 ڏدغه سترگو په ڪو ڪنڀي ڏ اولاد د پاره د مينې او محبت يو طوفان
 په غورنگ دے - په دغه ڪو ڪنڀي به تاسو ٽانونه او وينئي - تاسو
 به پڪنڀي ڏ ٽپل ٽان د پاره مينه او محبت بيا موئي - په دغه ڪو
 ڪنڀي ستاسو د پاره ڪر ڪه نشته - نفرت نشته - بغض نشته، ڪينه،

نشتر، صرف او صرف مينه ده -

اے رو نو ! تاسو يقين اوکړئ چې د مور شال دکل دے - کل - يو غورپد لے کل يو مسپد لے کل - بلکه مور خو دکل نه ايناسته ده - دکلاب نه يناسته ده - کل هر وختي مسکے وي، خوچي تر شو دخزان سپر و بادونو نه وي وهله خوچي دخزان سپر ه سيلی راشي نوکل مراوے شي کل اور پښې - او مور؛ دخزان سپر ه بادونه دخزان سپر ه بادونه، د اولاد دپاره مسکاشي ختمولے - مور اولادته تل په خندا وي - تل به ورته مسکي وي، ان که ددنيا ټول غمونه او مصيبتونه د هغي په برخه شي نوهم - دخدا ئے په مخلوق کښي دټولونه بنه او افضل مخلوق مورده، مور دخزان سپر ه شاکل کښي يو انسان زېږوي مور د انسان ژوند جوړوي، مور انسان، د انسانيت درجي ته رسوي، مور انسان ته په بنه بد کښي تمين نښايي - د مور جولي د انسان دپاره اولني مدرسه ده -

د اولاد دپاره دټولونه بنه ټاڼے د مور زړه دے - دهر اولاد دپاره د مور په زړه کښي ټاڼے شته، داسي ټاڼے چې هلته د مينې او محبت نه سوا بل شخه هډوشته نه -

اے رو نو ! د هغه زړه خيال اوسائئ، کوم زړه چې ستاسو د آرام د خاطر ه تل ناقلا ره وي - د مور زړه د اولاد دپاره خور تکليفونه پېرکړي دي - خور ه غمونه پي پېرکړي دي - خور ه زخمو نه پي خور لي دي - او دې د مور تکليفونو او مصيبتونو هم چرې د مور په زړه کښي د اولاد دپاره نفرت راپېدا نه کړو - بلکه په غم او

مهيتت کڻي ٻه تکليف او شوانون کڻي د اولاد د پاره د مور ٻه زره
کڻي مينه او محبت نور هم زيات شي -

نوا ۽ رو نوا داسي هستي - داسي نوب منہ مور هم کڻي د خراب
سلوک حقداره ده - مور هم لاپڙي د ضدونو او قصدونو ده - کوم
داسي بد قسمته اولاد به وي چي هغه به خپلي مور ته سپک گوري کوم
داسي بد نصيب اولاد به وي چي هغه به مور سره ٻه ترس چليني ...
شته به دنيا کڻي داسي ناپوهه کسان شته، داسي بد قسمته اولاد شته
چي د هغوي د نارامو د کبله د ميانو ٻه زره نو پولي را خلي دي -
د هغوي د ظلمونو د لاسه د ميانو ٻه زره نو تنيا کي جوڙي شوڙي
دي -

اڪ رو نو دا پولي به آخريوه ورځ اوچوي - دا تنيا کي به
آخريوه ورځ تهق ناري کڙي ... او زه تاسو ته ٻه يقين سره
وڃم چي د مور د زره د تنيا کو چو دل به ستاسو د پاره بوقياقت
وي - ستاسو د پاره به دوزخ وي - اوبه سوز پڻي گورے ....
لولپه به شي گورے - مڙه کوئي رو نو د خداي خاطر اوکڙي
چي د مور سره زياته مڙه کوئي - د مور سره ٻه ترس مڙه چليني -
مور ته سپک مڙه گورئي - مور مور ده، د مينڀي او محبت يو
غڙ ... د مينڀي محبت يو سمندر ... راشي د مور احترام اوکڙي
چي د عزت ژوند تهر کڙي شي - راشي د مور عزت اوکڙي چي
ٻه دنيا او آخرت سرخرو شي - راشي د مور قدر اوکڙي چي توڙي پر پشاني او
مهيتونه مو ختم شي - د مور د پڻو خاوري جنت ته در سپد و د پاره يو آسانه

” سزا “

ورستے یار و پھرکانو کله پہ سر را خستے و۔ جھاکل دچرکانو
 یانگوتہ اورپدل۔ نوارخ پئی وارولو اوخ سرئی پہ
 برستن کبھی را ونغبتل۔ خدائے خبرچی تحہ چل و
 نن دهنه زبہ پاسپدوتہ نه کپدو۔ نن دهنه زبہ
 وپل چچی دا شپہ نوحہ ہم او بندہ شی۔ دومره او بندہ
 شی چچی دصباکپدو ویرہ هرو ورکہ شی۔ هغه د شپہ
 نه پہ پستی کبھی تخم شیند لے و پہ دپی نیت چچی سحر
 ونختی به پتے اہوم ..... هغه تہ پتے او شیند لے تخم
 دوارہ یاد و۔ نوبیا پئی ہم پاسپدو تہ زبہ نه کپدو
 .... بنہ ساعت پشسو۔ د کوزکندي دجمات نہ دبانگ
 غبڑ پئی ترغوب وئسو ..... دپرتوب اواز و۔ دے دبانگ
 دالفاظو پہ معنی نه پو هپدو۔ دے پہ دپی نه پو هپدو
 چچی دپی بانگ کبھی پہ نوانہ نوب اودو دپارہ کوم
 پیغام اورولے شی۔ هرثو کہ جھاکل د بانگ پہ معنو نه
 پو هپدو نودہ لہ پئی نن دپرتوبند و رکرو۔ نن د سحر
 بانگ دہ تہ مرگ رایاد کرو۔ دے پئی پہ دپی یاند پی پوئے
 کرو چچی دا دنیا فانی دہ او مرگ حق دے۔ د مرگ ہیش وخت

نه ڏس معلوم ٿول ٿروندي به يوه ورڻ مري - اوزر ۽ زه
 نو به هم يوه ورڻ مرم .... او ڪه خدا ئي مٿ ڪر ڏه نن
 مرشوم نورما دا ماشوم زوئي او ٿوانه بنجه به ٿه ڪوي
 دويي به ٿه نوري - زما ٿوانه بنجه به پردي خد متونه
 ڪوي ۽ زما ماشوم زوئي به پر دو ڪو ٿو ڪنهي لونگر پني ۽
 .... دا به ٿه ڪنهي لويه خدا يه ، دا به ٿنگه ڪنهي ۽
 دا سڀي ٿو او مٿ ڪري خدا يه .... ما ٿو ڏويي نه ڪنهي
 مرم ڪري - ڏويي ڏ سر نه ٿو زما سور ۽ پور ته مٿ ڪري
 .... ٿو سمد سڀي ڏ جڳا ڪل خيال ڏ ٿو وير بل اڀر ته لاڀو
 او دٿان نه ٿي ٿيوس او ڪرو ، ٻي ما ڏويي نه ڪنهي ته
 مرڪي نو مطلب دا شو ٻي زما زوئي ڏي زما نه ڪنهي خدائ
 پاڪ مرڪري ٻي ڏي ٿي مي ڏ سپر ۽ آواز نه ٻي شي ....
 زما بنجه ڏي زما نه ڪنهي مرم شي ٻي ڏ ڪنهن ٿون ڏ
 سپر ۽ ٿون نه به امان شي .... نه نه دا سڀي هم او مٿ
 ڪري خدا يه ڏ فقير ڪل ٻي مرگ به زه ٿنگه برداشت
 ڪري شم - ڪه فقير ڪل زما نه ڪنهي مرشو نومانه به بيا بابا
 ٿوڪ وايي اوزر به نه ٿي چانه و ٻي بيا به ٿي ته مال رو ٿي
 ٿوڪ رويي ۽ .... او ڪه بنجه ٻي مرم شو نو .... ڏ هني نه
 بغير به زه ٿنگه ٿون ڏ پاتي شم - ڏ هني نه بغير به ڏ
 ٿون ٿه ٿون وي ۽
 خدا ئي ٿي ٿه ڇل و ٻي نن ڏي ڪنهن رو او ٻي ڪور

خيالاتو دجاگل په زړه کښې طوفان راوستے و... د مرگ
 او ژوند د بې شمېره وسوسو يوه وړانه ماشوره وه چې د
 جاکل زړه او ذهن دواړه ئې پرېشانه کړي وو... آخر
 را پاسېد و قلبه ئې را پرانسته جمع ئې ورته په غاړه کښې
 واچولو او بنجئې ته ئې اووے ”چې پټې ته ما پسې چائے
 مه را لېږه زما طبيعت خراب دے - غرې له سکرک او
 شوملې فقير گل له ورکړه چې پټې ته راوړي“ -
 قلبه مخکښې او جمع گل ورسې د کوټې نه اووتو - قلبه مخکښې او
 دے ورسې - او هغه خيالات په ذهن کښې بيا راتازه شو چې
 که زه مخکښې مرشوم نو بيا به څه چل کېږي او که دوي مخکښې
 مړه شول نو بيا... بيا به څه چل کېږي ؟ هم په دې پرېشانه
 خيالاتو کښې جمع گل پټې ته اورسېدو... در زړې قلبه
 په پټې ورگډه کړه - په خپل سوچونو او فکرونو کښې ور
 هلو و د وخت اندازه او نه لکېده نو چې سر ئې را پورته
 کړو نو نمر نيم آسمان له راغله وه - د جمع گل زړه سپين
 سپين کېدو... دکلي په لارې يو نظر واچولو نو فقير گل
 ښکاره نه شو - ده بيا غوي له چوکه ورکړه او په زړه کښې
 ئې اووے چې فقير گل روټی راوړي راوړي نو، نو ما به
 دا لږ غوندې وينکے اړولے وي...
 نو... په دې کښې دکلي نه نيم در سرے را و لېږ لوچې خان

راغلي دے تھول دھقانان راغلي دي فوراً حجرې ته راشه -
 زمونږ تھول کله ددغي اكي يو خان جاگير و - او دکلي تھول
 دھقانان دکري اكي يو خان لکه چي غلامان وو .....
 خان به کله کله زمونږ دکلي چکر لگولو - په خپل جاگير
 به گورخېد و او دخپلو دھقانانو دکالاتو به ئي خان خبرولو -
 دا اكي يو خان به چي زمونږ کلي ته راغلو تودے به يو
 سم کري کت کينې لکه د فرعون کيناستو او تھولو دھقانانو
 به په شنه منډه ددي خان دک سلام دپاره خان حجرې ته
 رارسولو او کير چاپيره به په مزکه دپيشوپه سرناست و -
 نن هم چي دا اكي يو خان کلي ته راغلو ... په کت کينې کيناستو -
 خلق به يوقو دک سلام دپاره راوچلېدل او په مزکه دپيشو
 په سر کيناسته نو خان کير چاپيره به خلقو يونظر و اچولو -
 تھول راغلي وو - تھول دک سلام دپاره حاضر شوي و ونو ...
 جمعه کل ... ؛ جمعه کل په دي خلقو کينې نه و - دکا سترکي
 ددپرې غصي نه برکي غوندي شوي - دنمبردارنه ئي
 تپوس اوکرو چي جهاگه خه شو ؛ هغه ورته وے چي
 تخم ئي شيند لے دے دوه کيله ورته پاتي وو وے دا پتھوم
 نودرخم .... دخان طبيعت خته شو - په غونونو ئي
 دا خبره بنه رونه کپده ، دخان سره ئي اووے چي رما
 نه دوه کيله تخم زيات اهم شو .... حکم ئي اوکرو
 چي ورشي لاس نيولے ئي راولي .... دوه کسان پيشي ته

لاڙن ... جمعہ کل ٿي لاس نيولے روستو۔ جمعہ کل خان تہ
 سلام اوکرو اونچیل عذر ٿي ورتہ پيش ڪرو۔ خان نہ
 سلام وانستو او نہ ٿي ڪا دہ ٻہ عذر غوب اوکرو لو...
 حکم ٿي اوکرو چي ٻہ خلور بولي غوب ونہ او نيسہ .....
 جمعہ کل ٻہ چپہ حوله غوب ونہ اونيول او بيا ... ٻہ بيا
 ٻہ حجرہ کني ٻہ غتہ تيگہ ... ٻہ غتہ خدائے مي
 دي غارہ نہ نيسي خو د لسو منونہ به سپاوه ٻہ دي
 تيگہ به ڪلي خلقو دلدرسي تڪو ٻي ... حکم او شوچي
 دا تيگہ جھاکل تہ ٻہ ملا کپور دئي ... خلور کسان راپا خپل
 دغہ تيگہ ٿي راپور تہ ڪرہ او جمعہ کل تہ ٿي ٻہ ملا کپنود
 ... تيگہ ٻہ درنہ وہ۔ جمعہ کل ٻہ فر ياد ونہ اوکرو، خو
 ڪ خان ٻہ زبرہ درحم او به توء نشوي۔

يل خو اد جھاکل بنجي تنوس اچولے و۔ ٻہ تادي تادي
 لکيا وه سکر کان ٿي ٻہ تنور کني پوري ڪري وئو۔ هني سرہ
 ڪ جھاکل فڪر و۔ هني تہ پتہ وه چي سري سکر چائے هم
 نہ دي ٿڪلي هہ به او بڙے وي۔ ٻہ ٻہ او بڙے وي نوچي
 روتهي ورله زر او پبزم۔ سکر کان ٿي را او نرول ٻہ دستر خوا
 کني ٿي زر زر او سري۔ شوملي ٿي ٻہ بتي کني او چو ٻي
 او روتہ ٿي او بڙے چي پڪيه ٻہ مندره پتھي تہ حہ پلار
 به دي او بڙے وي ... دي لا دا خبره کوله چي ٻہ دي
 کني يو ماشوم ٻہ مندره مندره را غلو او د جھاکل بنجي تہ ٿي

اوو ۽ ڇي "خان" جمعہ کل ٻانڊي غوبونہ نيوي دي او
 د جيري هغه غتہ تيگہ ڻي ورتہ پيہ ملا سورہ کري دہ ...
 د جمعہ کل بنجي سيني لہ درز ورکيو - سرتوي سر پيني ابلہ
 پيني پيہ شنه مندرہ جري تہ پيہ ڙيا راغلہ - فقير کل ہم
 پيہ مور پسي منڊي وهلي ... مور او زوڪے دواپہ پيہ
 ڙيا انگولا پيہ جري را نوتل ... د جمعہ کل تير خان
 تہ منت اوکرو چي "خان" معاف ڻي کرہ - ماشوم فقير کل
 ڻي ورتہ پيہ پيسو کيني سوملو لو چي ددي ماشوم دي ورا نو
 ورا نو کريکو تہ اوگورہ چي جمعہ کل معاف کرہ ... نو د
 خان پيہ زيرہ کيني رحم را نغو - د جمعہ کل د تير ڙيا انگولا
 او د فقير کل چغني د خان کانپي زيرہ نرم نہ کرے شو - د
 جمعہ کل فرياد رو رو پيہ کيدو شو ... فقير کل د
 پلار سرتہ ولايو وڙيو ڙيو ڻي - داسي ڻي ڙيو چي ورسہ
 ناستو خلقو ہم ڙيو د جمعہ کل تير ہم ڙيو او ورسہ
 ڻي گرپوان ہم سيري ويرپي کرے وڙيو - د سرو پسته ڻي
 ہم پيہ موتو موتو راشو کولي وڙيو - ڊپرہ د غم نندارہ
 وہ نو ... د خان غصہ نہ سرپدہ او ڇنگہ به سرپدہ
 جمعہ کل ڇہ وپہ گستاخي نونہ وه کري - ڊپرہ لويہ
 گستاخي ڻي کري وه - او ددي دومرہ لويي گستاخي
 سزا ہم دغه دہ چي جمعہ کل ددي تيگي دلاندي ساہ
 ورکري چي صبالہ بل دهقان د خان داسي بي عزتي

کولو جُرات اونه کړي ..... اوچې بز ساعت تپېرېدو
نو جمعہ کل یوه سلگی اووهله او ..... فقیر کل یتیم
اود فقیر کل مور کنډره شوه .

انالله وَاَنَا اليه راجعون

پڻ پڻ

(اسو پڻ) ٿيڻ ماسنجن ۽ شومو دم وه - په تاخ کڻي ڏسڻ شمو
 ڊيوه تته تته بلده ..... ڏيوڻي تورو تورو لوگو
 په کوټه کڻي دهند وکار جوڙ کړے ۽ ..... شمشير ډپر
 کوشش اوکړو نو خدا ئے خبر چي ڏ هغه ڏ سترگو نه
 خوب نن کوم خو اټينټيدلے ۽ ..... هغه ډپر کوشش
 اوکړو چي ڏ سپنوس دا خبره ڏخپلو معزونه او باسي
 ..... چي ” لاس ډي آزاد چي ٿه کولے شي اوکړه “ .....
 ډپر کوشش ٿي اوکړو چي دا خبره هپره کڻي ڏخپلو معزو
 نه ٿي او باسي خو ..... خوندي اونه کړو - ڏ شمشير په
 سينه کڻي ڏ سپنوس خبري اور بل کړے ۽ - ډپر سوچونه
 ٿي اوکړه - ڏ زره سره ٿي ډپر صلاح کڻي اوکړي نو هڻڻ
 په حساب ٿي پوٽے نه شو چي ٿه اوکړي ..... کوم لار
 اختيار کڻي ..... خودکشي اوکړم ؟ خو ..... چي په کٽ
 کڻي په خوابه خوب اوده ماشومانو باندي به ٿي نظر پر پوٽو
 نو ..... خودکشي ؟ ..... زه خودکشي اوکړم ؟ ..... خان
 او ورنه چي ڏ خلقو ڏ پڻغوس نه خلاص ٿيم ؟ خو .....
 ڏا سر ٿي خو پي ماشومان چاته پر پڻ دم ؟ ..... دوي به

خه کوي؟ دوي به خه خوري؟ دوي به بيا په پردو کوڅو
 کښې لوغړېږي؟ دوي به بيا خپرونه غواړي؟ .....
 نه نه زه خودکشي نشم کولې - زه خپل ماشومان بچي پر دو
 کوڅو کښې لوغړېږدو ته نشم پرېښودے -

(اسويلې) په تاخ کښې بيله د يوه هم هغسې بېدله - د دېوې
 توري لومړي داسې ښکارېدل لکه چې د شمشير د سينې نه راوتې
 ساړه ساړه اسويلي د ديوې د لومړي سره يوځای شوي
 دي ..... هلته د ديوې باتي سوزېده او دلته د شمشير
 په سينه کښې اور بل و - د انتقام اور - د دشمني اور -
 د پېغور اور - په شته جاېد (د کښې شمشير د ناداري ژوند
 تېرولو - دغه د ناداري ژوندې نور نشو تېرولې -
 هغه نور ناکام نشو کولې - او د پېغور دې خبرې چې
 " لاس دې خلاص که خه کول شي نو ..... "

دې خبرې خو شمشير دې ته تيار کړو چې يا خان او ورتني او
 يا د رور په مري زور کړي او خپله حصه ترې نه قبضه
 کړي ..... شمشير د خان سره کرل د پيل ... " په شته جاېد
 کښې دې زما بچي لوبې تېروي - ولې په دغه جاېد کښې
 گني زما حصه نشته؟ ولې نشته؟ نو بيا؟ په ټول جاېد
 سپنوري ولې خپته اچولې ده؟ زه به ..... خپل حق اخلم -
 ان که د سر په بدل وي نو هم - او دلته د روستي پار په
 بوکنونکي خاموشي کښې شمشير د خپل کتونه راپاسېدو ...

گهر دني ٻي گهي اوبڙي ته او توپڪ ٻي بني اوکي ته واپو -
 ..... ماشومان په خوابه خوب اوده وو - د دنيا د حاله
 بي خبره ..... د خپل پلار د ارادونه ناخبره په خوابه
 خوب اوده وو - شمشير په ماشومانو يونظر واپو لو .....
 د ماشومانو مور هم توله ورځ جاپي وينکلي وپي، هغه هم
 د خان د حاله بي خبره په خوابه خوب اوده وه .....
 په ناخ کيني بلېدونکي ديوي ته ٻي يونظر اوکتل - ديوه
 په سلگو وه - په آخرنو سلگو ..... او شمشير ته هم خپله
 ساه څه لنډه لنډه اورا نيکلي نيکاره شوه ،
 شمشير داسي محسوسوله چي لکه ددي ديوي سره دده ژوند
 تر لږ دے - دا ديوه په سلگونه ده بلکه دده ژوند په سلگو
 دے - او چي څنگه دا ديوه په سلگو سلگو کيني مره شي دغهي
 يه زه هم په سلگو سلگو کيني مرشم - .....
 خوزه ..... زه پينتون يم - زما په متوکيني زور شته -
 زه به داسي په آسانه توره دال نه غورځوم - په سلگو
 سلگو کيني مرگ به زما دپاره پښور شي ..... زه يود
 سپورس پښورس طيه طيه کرم نوصباله به زما بچي د تهل
 کلي پښورس څنگه اوز غملي شي - نه نه زه خپل بچي د
 پښورونو په سومبو سوري کېدو ته نشم پر پښور دے - کوم
 څين چي زه د خپل خان دپاره غوره نه گنم هغه څين څنگه
 خپلو ماشومانو ته په ميراث کيني پرېدم - ځم چي د خپلي

لسنې ته د سپنوس د پېغوس داغ د ټوپک د شپلي نه
 به وټي کولې والو اوم خم چي د سپنوري په سرو وينو
 د خپلي لمنې دا تور داغ د توس نه سور کرم .... سور داغ
 تک سور لکه سور کلاب (رخندا) شمشير د کس چي اونصرت نه
 د که خدا او کسه اولارو د کوشې نه اووتو- د تيرو تک تور
 خادر په ټول کلي راغوس و- يوه يوگنوونکي خاموشي وه-
 لکه چي د کلي ټول خلق د مرگ په نوابه خوب اوده وو-
 سبي هم ټوله شپه د غپيدونه پس په بهوسارو او د
 پلا پي په سنگرونو کبني اوده وو- شمشير په تندو تندو
 قدمونو کوز کندي ته روان و- په زړه کبني ټي د انتقام
 اورپه قدم قدم لمبه کېدو- د زړه حوکت ټي تپنېدو-
 نبفونو ټي ټوپونه وهل سار ټي لنډه لنډه کېده او
 چي ټه وخت شمشير خپل منزل ته ورنژدې شو- د سپنوس
 د کور لويه دروازه ورته نیکاره شوه نو ده ټوپک داوږي
 نه را کوز کړو- جارچر ټي ورله دک کړو چي .... په دې
 کبني د نژدې جات د نارونه د لوه الله د لويي کليمه
 الله اکبر په لاؤ سپيکر کبني په ټول کلي کبني غوره شوه،
 ملا د سحر په بانگ وپلوشروع او کسه شمشير پنبه نيول
 شو- خداي خبر چي وپي نن د سحر بانگ د شمشير په زړه کبني
 يو نوه طرفان را پورته کړو- نن نو د سحر بانگ د هغه دنيا
 بدله کسه ..... شومره نوبت بانگ د شومره زړه را کبنونکي

آواز دے - ملا بانگ و پُلو او شمشیر د خپلو احساساتو په
 سیند لاهو وه ..... نو خدا ئے خبر چي تحه چل وه چي نن دے
 بانگ شمشیر په دې حقیقت باندې پوکے کرو چي دا دُنیا
 فاني ده - د دنیا ژوند د شمشیر شو ور چي دي - د دې دنیا
 هر تخین فاني دے - دا هر تحه به د انسان نه دلته پاتي شي -
 دوه لاس او دوه پښې به ترې نه روان شي نو د دې باوجود
 هم خني خني انسانان د حرص په خر سپلا ب کښي لاهو
 شوي دي - د دې باوجود هم یو انسان را پاسي اود بل
 انسان په مری چاره راکاږي - یو رور را پاسي د بل رور د
 پچو د خو پي نه نوری را و شوکوي یو رور را پاسي د بل
 رور سینه د تویک په گولی غار غار کړي ؛ نومره ظلم
 دے ؛ نومره زیاتی ده - هم د خان سره او هم د خپل بال
 پنج سره ..... د شمشیر زړه ویرې او نیوو ..... رپندے پرې
 را غلو - هغه زړه چي تحه شیبه اگاهو د نصرت او انتقام
 په لمبو غر غندلې شوې وه - د سحر بانگ هغه لمبې مری
 کړې هغه اور ئي - بخ کړو شمشیر خپله اراده بدله کړه ...
 نه نه زه به هیڅ کله د جا پنداد د پاره د رور په سینه
 کښي د تویک گولی سره نه کړم - زه به هیڅ کله خپله
 تور سرې ورنندار کڼده نه کړم - زه به هچرې خپل
 وریرونه په لارو کو شو کښي نو خپرید و ته ورنسکرم - خپر
 دے که زما بچي نه و یی ، خپر دے که زما په جا پنداد

زما مشر رور قبضه ڪري ده ، ورور شوڪ دے ۽ زما رور دے
 ڪنہ ۽ زور بنجھه شوڪ ده ۽ هم زما بهاجي ده ڪنہ او د
 سڀفور پيچي هم زما پيچي دي ڪنہ - رور زما رور دے - زما
 وينه ده - زما مٽي دي - نو..... خپله وينه هم شوڪ
 په خپله تويوي - ڏيپي مٽي هم چري شوڪ د خپل خان نه
 پڇيله پر پڪوي ۽ ..... نه نه داسي نه شي ڪدے - داسي
 به هچري اوننه شي - زه به هچري داسي اوننه ڪرم .....
 سڀفور دمزڪي آمدن خه ٿول هو پڇيله ڪبهه ڪنبي نه
 اچوي - په خپلو پيو او خپلي بسجي باندي پي نحرچ ڪوي -
 نو ..... اے ناپوهه شمشيره د سڀفور اولاد ڪني ستا اولاد
 نه دے - د سڀفور د اولاد خوشحالي ڪني ستا خوشحالي
 نه ده ۽ ..... خپر دے ڪه سڀفور زما رچو د خوڻي نه
 نوري راشو ڪو پي ده ۽ هغه ته به خان په دي بنه ٺڪاري -
 نوزه ۽ زه به هيڻ ڪله د سڀفور ماشومان پر دو ڪو شو
 ڪنبي لو غريب و ته پري نه بدم ..... توبه خدا يه توبه ددي
 ناپاڪي ارادي په سوچ مي غاره مه بنده وئي - اے لويه خدا يه
 شکر دے زما زره ڪنبي د انتقام اور دي په خپل فضل سره
 پنڃ ڪرو ..... حتم خپل ڪورته واپس حتم - خپر دے زه به
 محنت مزدوري ڪوم او د خپلو پيو پالنه به ڪوم - خه ڏهر
 چا جا پند ارونه خوننه وي - زه به دا او ڪنم چي زما جا پند ا
 هديو وٽه - زه دومره پي همته خوننه يم چي ڪني د خپلو

پڇو ڊياره به روزي شمش پيدا ڪوئي - شڪر ڏي ڀڄو صورت
 روغ ڀي شڪر ڏي روغ رمتا ڀي - محنت مزدوري به ڪوم اوڻهه
 حلاله روزي به پڇو له راوڙيم - او اوس ..... ؛ اوس خم چي
 به جيات ڪنهي نمونج اوڪرم اوڏوئي خدائے نه بخبنه اوڻوڻ
 شمشير ڏ سڀوس ڏڪوڇي نه واپس ڪڍو وڇي ڀڄو ڀڄي ڪنهي
 هغه به قبلي ڀڄي راروان ڏ ڇپي ڪوڇي نه را اووتو او ڇهه
 وخت ڀڄي شمشير تو پڪ به لاس اولهه و نوڀوئي شوچي
 ڏ شمشير ڇهه ارادي ڏي - نحو .... شمشير زر تو پڪ اوکي ته
 واپولو او ورمندڀي ڀڄي ڪري - سڀوس ته ورتراڻه و تو او
 ڀڄو سنگو سنگو ڪنهي ڀڄي ورته ته تو له قصه تپه ڪره سڀوس
 هم شمشير له کله غاره وڪره اوڀه رتو رتو ڀڄي اوڙيل...
 قله ڀڄي راسته ڪره - شمشير ڀڄي لاس نيول ڪورته راوستو - او
 چي ڀڄه غرمه ڪڍه نو ڀڄي ڀڄو ڀڄو پڙي اڀي وڻه .....
 ڏ سڀوس ڏ مزڪي نه ڀڄي ڏ شمشير حصه بيلوله - او خلق ..... ؛
 خلق حق چران ووچي داڻهه وو اوڻهه او شو - ؛
 نواي روڻو چران ڀڄي م - دانسانا نوڀه سينو ڪنهي خدائے
 پاڪ ڏ غوڻي زرو نه پيدا ڪري ڏي - دغه ڏ غوڻي زرو نه
 نرمه ڏ هم شي - دغه ڏ غوڻي زرو نه پيدا ڏ هم شي - ڀڄو
 ڏي زرو ڪنهي الله تعاليٰ مينه محبت هم پيدا ڪري ڏي - نحو
 ڪاش چي موڙن ڏ غوڻي ڀڄو دغه بوڻي ڪنهي ڀڄو ڇيل صبر او
 ڇپي حوصلي سره ڏ مينڀي او محبت اوڏهه جذبات راوين ڪرو

ارمان چي موبن د زهر و پيه خائے دگوري نه کار واخلو چي
 موبن په خپل عمل سره يو ظالم په خپل ظلم او يوزياتي نوم
 په خپل زياتي پښېمانه کړو - په خپلو نارامو ټي نارمه کړو -
 په خپلو بدو ټي شرمنده کړو -

خو اے رو نو زما يوه خيره د خپل ذهن پسکي پوري
 اوتري ټي - زما يوه مشوره د خپلي لاري مثال کړي نو بيا اوگوري
 چي ستاسو ټولې گرانې آسانې بي اوکنه - ستاسو ټول نفرونه
 په مينې او محبت باندې بدلې بي اوکنه - ستاسو ټولې دشمني
 په يوې خوبې درنې او نه شلېدونکې ورورولې باندې
 بدلې بي اوکنه - او هغه مشوره داده چي

اے رو نو دهر قدم د پورته کولو نه آگاهو د هغې
 په انجام باندې فکر اوکړي ټي - که چري يوقائل په دې
 خيره په سره سينه سوچ اوکړي چي دهر قتل انجام د
 پھانسي تخته ده - دهر قتل سزا دوزخ ده - نو زما په
 خيال چي هيڅوک به قتل او نه کړي - دغسې دهر غلط
 قدم انجام شرمندگي - رسوايي او پښېماني ده نو بيا پښېمانه
 کېدو نه خه فائده - هغه د رحمان بابا خيره چي

تير ساعت په مثال مرے د لحد دے

مري چا دي ژوندي کړي په ژړا

”انتقام“

(اسو پلے) ٿر وند ..... او ٿر وند ..... يو ٿو وري ٿر وند ..... ڏشمپر
 يو ٿو گهري ٿر وند ..... دا ٿر وند که ڊپر نو بن دے نو په
 ٽنپي ٽنپي حالاتو کي ڊپر تريخ شي ..... سره ڏڊي ظاهري
 رنگينو - سره ڏڊي دومره هنگامو - په حقيقت کي ٿر وند
 تريخ دے ..... دا بيله خبره ده چي مونږ نچلو خانو نو لہ
 تير و رکو و - نچلو زيونو له دھوکه ورکو و - په زور په
 ٿر وند کي هنگامي را پيدا کو و - رنگيني را پيدا کو و - کني
 حقيقت دادے چي ٿر وند تريخ دے ..... شته ڏڊي دنيا په
 مخ کني يو انسان دا سڀ هم چي دفعه په زبره به ٿه غم
 نه وي ۽ دفعه په زبره کي به ٿه ارمان نه وي ۽

هر شوک ناقلاره دي ...

غريب ناقلاره

مير ناقلاره

کونڊه ناقلاره

تورسڙي ناقلاره

ڏ اولاد خاوند ناقلاره -

ڀي اولاده ناقلاره

دد نيا په مخ هر شوک ناقلاره دي - نو بيا، ژوند تر يخ شوکته ا
 په دې تر يخ ژوند کښې ځنې وخت داسې حالات راپيدا شي
 داسې واقعات راپېښ شي چې ژوند زهر شي گنده پر شي -
 جماله بيوې ياده شي - بنه مې ياده شي - هغه سرو هلي بروهلي
 جماله هغه لپونې سپلتي جماله - هغه چې هروخت به اوتره اوتره
 وه - هغه چې هروخت به که د پارې ناقلاره وه .... و لې؟
 رونه د و لې جواب چې دروند دے - چېرې بوگنو ونکے دے -
 د و لې جواب خود انسان په زړه کښې پر هرونه جوړوي نو
 بيا .... ؟ بيا به درته زه شخه او وایم چې جماله و لې داسې ناقلاره
 وه - و لې داسې لپونې سپلتي وه - و لې مې شونډو داسې
 پوستکي نيولي وو .... تاسوته نه ده معلوم چې د جمالي په
 زړه کښې اور بېلېدو او د اور د غولېو د هغې په شونډو
 پارونه جوړ کړي وو - جماله د انتقام په اور کښې سوزېده -
 د هغې په زړه کښې د انتقام اور په غرغندو ؤ - ... او انتقام
 ... د چانه؟ دیو داسې څيز نه چې هغه خبرې نه شوې کولې -
 د دغه څيز د جمالي د شونډو په پاړو شخه کار نه ؤ - نو
 بيا هم جمالي بيو د يو مور په چښت د دغه چې زياته څيز
 نه داسې انتقام واخستو چې دد نيا د پاره مې يو مثال پرېښودو -
 خه او وپمه جمالي .... چې ستادا قدم گني خودکشي وه -
 ستادا انتقام گني گناه وه ... نه زه ستادې قدم ته، دې
 انتقام ته خودکشي نشم و بلې - تا خودکشي نه ده کړې -

جھالڀي بيونودڪشي نه ده ڪرڀي - جھاله نوح شهيد ده ده - شهيد ده - حڪه
 ڀڄي هغه مور وه - هغڀي دا هر خه د مور و لي د جذبڀي نه دڀر ڀڄي
 بڄور تيا د ڪبله ڪرڀي دي - د روئڻي... د زلمي زوئڻي ناگھاني
 سرگ د هغڀي د مانغ منلو جه ڪرڀي وه - هغه ڀي ڀونسي ڪرڀي وه...
 شوڪ خه خبر دي ڀڄي ديوي مور ڀه زره ڪنڀي د اولاد د ڀاره د مينڀي
 او محبت خه جذبات وي شوڪ نه دي خبر ڀڄي يو مور ڀه خپل
 اولاد شوهره مينه وي... او ڀڄي شوڪ نه دي خبر نو را دي
 شي د جھالڀي بيونود ڀونو تب نه دي خان خبر ڪرڀي - د هغڀي ڀه انتقام
 دي خانو نه ڀوئڻي ڪرڀي، او بيا دي دا ڀصله او ڪرڀي ڀڄي د هغڀي
 دا انتقام ڪنڀي نود ڪشي وه؛

جھاله! زمونڀن د ڪلي يوه سپين سرڀي بوجي - زمونڀن د ڪلي يوه
 غڀرتي ڀڀنڀنه بوجي - د دغڀي بوجي زلمي زوئڻي ڀڄي
 لونگ ڀي نامه وه - روئو د لونگ د ژوند قصه به درته نه
 ڪوم - د دي خبر ڀي د ڪولو هم خه ضرورت نشته ڀڄي لونگ
 مور شنگه لوئڻي ڪرڻي - ڀه خه شو خون ڀي لوئڻي ڪرڻي - جھالڀي
 ته لونگ ڀه غڀن ڪنڀي ڀيتم ڀاڻي شوئڻي - او د خپل ڪنڀي تون
 دا ۲۵ ڪاله دي صرف د لونگ ڀه دا ڀڄي ڪرڀي وو - ڀر دي
 خدمتون ڀي ڪرڀي وو - ڀه دي طمع ڀڄي لونگ ڀه مڀي خدائڻي
 لوئڻي ڪرڀي - او زما ٿول ارمانونه به اورڙوي... د جھالڀي
 ڀه زره ڪنڀي ارمانونه توڻي ڀه وقت ڀرائڻي وو - او ڪله ڪله ڀه
 ڀڄي خان له ناسته وه نو د ارمانو نو تنسته بوءه به ڀي راڀر او -
 وله

او يوه ورځ هم دا سږي د تصور اتو په دنيا کښي د ورکي جمالي
ترغوبو دا آواز راغلو « لوټگ په سيند کښي د ووب شو »
.... دې آواز د جمالي دنيا د سترگو په رپ کښي درې وړي کره -
د مور د پاره دا آواز د شين آسمان تندرؤ وچي په جمالي راگزار
شو -

روڼو زه درته د جمالي د هغري واره بي واره چغو - هغه
د لپونو په رنگي ترکوره او ترکوڅي لپوني لپوني منډي
هغه چي په مخ سر وهلو ئي را باندې کړي - هغه چي کس پوان
ئي څيري ويري کړي و - هغه چي د سرو لينتئ ئي په موټو
موټو او شوکول - دا ټوله نقشه درته په الفاظو کښي نشم
بيا نولې - ځکه چي ماسره دومره دردېدلي الفاظ نشته چي د هغې
د سپر و سپر و کوکارو نقشه پکښي را ځائ کړم - ماسره
دا سږي په غم لړلي الفاظ نشته چي د جمالي غم ته ئي واغونډم -
ماسره دومره موصله هم نشته چي زه درته د هغه وخت او
هغه موقعي حالات په زور زېر ټپر کړم -

يو زبه جمالي ته اووے چي راشه ته هم سيند ته ټوپ کړه
چي د زوے سره ستا هم د لاش هډو پته او نه لگي - چي دلونگ
سره سم ستا غوښي هم د سيند کبان او نوري - چي مور او
زوے دواړه په يورنگ مرگ مړه شو - نو جمالي د زبه نه
ټپوس او کړو چي زما دا عمل به د لونگ سره د مينې او همدارنگه
د پاره گني د اظهار حق ادا کړي ؟ او دا حق که ادا شي نو زما

په زړه کښې چې د انتقام کوم اور بلېږي دا به گني سوړشي؟ نه دا اور داسې نه
 سرېږي. دا اور په صرف د انتقام په ذريعه سرېږي. او نن... زه د دې کلي د خلقو
 په مخکښې قسم نورم چې زما لونگ په او بوکښې مرشوزه به پس له دې نه تر مرگه پورې
 دا او بوخاخکي د خلق نه تېر نه کړم... جمالي قسم او نور. او د دې قسم نه پس د لونگ
 مور دا او بوکټور شونډه وته نژدې نه کړو. ورځې تېرې شوې، هفتې تېرې شوې
 نو د جمالي د خلق نه دا او بوخاخکي تېر نشو. ژبه ټي داسې اوچه وه لکه لکه. لکه د
 ساربن لوتبه... آخر تر کومه پورې. خلقو د پرکوشش او کړو چې جماله يو گوت او به اوڅکي نو
 جمالي نه د چا منت منلو او نه زاري... آخر تر کومه پورې...
 تر کوي پورې به غم تر پلې مور د تندې مقابله کوله. تر کومه
 پورې به د خپل قصد پوره کولو د پاره د ژوند سره په پرزو لو
 وه. آخر موصلې جواب ورکړو. د حالاتو د مقابلې د پاره
 توان ختم شو. د زنکدن علاقي شروع شوې. جمالي حق ته
 سترگې او نيوې نو په داسې حالاتو کښې د مالت يوې زنانه د
 او بو جام د جمالي شونډه ته او نيوه... نو د لونگ مور
 دا او بو جام له ټيله ورکړه. او په سترگو سترگو کښې ټي دغه
 بنځي ته او وے چې... زما په غيږ پورې خندا مه کوه زما د
 انتقام په لاره کښې اړيکې مه پيدا کوه... پرېن ده چې زه
 خپل قسم پوره کړم. پرېن ده چې زه خپل انتقام واخلم...
 او چې خو لخطي نورې تېرېدې نو جمالي خپل قسم پوره کړو.
 جمالي خپل انتقام پوره کړو. مرگ له غاړه غړی ورغله نو خاخکي
 او به ټي د خلق نه تېرې ته کړې. او هغې دا او بو نه د خپل لونگ

بدل و انستو -

(اسو پلے) اے ڌميانڊ ورا منو تھڻ پوئے شوي؟

ڌ مور مقام درتہ معلوم شو؟

ڌ مور زيہ درتہ معلوم مر شو؟

لين پيہ خيلو گر پوا نونو کينپي سرونه بنکته کري اور خيل
هغي عمل جائن ه واخلئ کوم چي نن صبا زامن ڌميانڊو
سره کوي -

اے ڌ کوانج پيہ نشر مستوز ملو تو مڻ کوي کورے ڌ
مور سره ضدوتہ قصدوتہ مڻ کوي - مور مڻ خفه کوي -

مور مڻ ڌروئي - ڌ مور ڌ خفگان سره به درنه الله خفه شي

ڌ مور پيہ ڌرا بانڊي عرش پيہ لرتان شي . . . . ڌ مور ڌپر

لوئے مقام دے ڌ پره لويه درجه ڏي ده - ڌ کوي مور ڌ

پيشولانڊي چي جنت وي نود هغي درجه او مرتبه گني

دهر چانه اوچته نشوه . . . . ؛ مور ڌپر مقدسه هستي

ده - او دڊي مقدسي هستي عزت او احترام پيہ هر

اولاد بانڊي لازم دے - بلڪه فرض دے - او کوم اولاد چي دا

فرض ادا نه ڪرو نونخيل آخرت ڏي نوار ڪرو - نيل خان ڏي

ڌ دوزخ د ملبو حقدار ڪرو -

اوبنکي

(اسو پيلے) روستے پارو - ملا لا بانگ نه و وپلے - توله دنيا په
 نوانه خوب اوده وه .... پچيه پچيا او بوگنوونکي خاموشي
 .... نه د سپوغيار اونه دچن پچنو آواز - کله کله به ديونيم
 چرگ آواز په دې خوشي بپد يا کبني تر لري لري پوري نوس شو
 اوزما د ويرې نه نوس ووس زپکے به په حه قدرې راعوند
 شو .... د اوبو وارې و - يوم په اوگه پبني ابله پبني
 تند تند پبني ته روان وم - لار راته سمه نه بکار پده - په
 خيل دليل تلم ... چچي لويې اديرې ته اور سپدم نو ....
 حه فریاد غوندې تر غوب و شو .... او فریاد .... زپه
 بوگنوونکے فریاد - دپيشولاندې نه هي مزکه اوتبشپده - زپه
 هي په درز پد و شو - په حائے اودر پدم - کپهي هي په حان چف
 کرې - بابا کان هي را اولرزول - په دې اديره کبني زه پخوا
 هم خوشو حله وير پد ليم - دا دپره درنه اديره ده - دلته غيب
 دپرياتي دي .... حکه نوچي ما فریاد واور پد و نور پندي
 وانستم - دکرکهي شاته کينپناستم او غوب ونه هي د فریاد په
 لوري اونيول .... فریاد .... دبتخي فریاد معلوم پد و دزپه
 رتل نه راوتے فریاد .... په هر فریاد کبني بي شمپره طوفانونه

نیکار پدال - ما دا سڀي محسو سوله چڀي لکه په دغه وخت کښي د اديرې
 کا نهې بوختي وڼي غښي هر څه په فریاد وو. دا سڀي معلومېده
 چڀي لکه شپه دا فریاد نور نشي زغملې نو ځکه دا سڀي په منډه منډه
 مخ په وړاندې روانه ده او د صبا سترکه ددې فریاد د اورېدو
 د پاره په بوگنېدو نکو قد مونو رو رو ساينو لي راروانه ده.....
 زه هم هغه شان غلې ساء را بڼکله دکرکښي شاته ناست وم - شپه
 ساعت پېر شو - رتارو رو را خورېده - په خواو شاجما تونو کښي
 د سکر بانگونه شروع شول - خو زما په پښو کښي لا هغسې دم نه
 و..... چڀي رڼا بڼه را خوره شوه نو رو په آرام آرام د فریاد
 په لوري روان شوم.... فریاد اوس کم شوه و. څه کورم
 چڀي د يو قبر د پاسه يوه بڼه په سره جوړه کښي چڀي لاسونه
 پښي پي په نکريزوسره وو خوره وره پرته وه زړه ډې يو درزاوکړو -
 په سترگو پي تياره راغله..... دا؟ دا خور شيرين قبر د -
 د خواني مرگ شيرين - د نيمه خوا شيرين - د مور پلار د اړي
 يوزو شيرين - هغه شيرين چڀي تپه شپه پي د واده ډولۍ کور
 ته راوړلي وه - چڀي مور پلار پي په واده د خپل زړه ارمانونه
 رڼولي وو..... هغه شيرين چڀي د جالې د يو نظر کتو د پاره پي
 په کلونو انتظار کړي و..... نن هغه شيرين د جالې د يو نظر کتونه
 مخکښي په دې خوشي بيا بان کښي د خاورو ددې تخلي د لاندې په خوا بڼه
 خوب اودد دے - ماته سمد ستي د شيرين د واده شپه را په مخکښي شو -
 څومره خوند و د شيرين په واده کښي..... څومره په خوشحالي

نو شحالئى موڊ شيرين ڊولئى راڙ پي وه او بيا دواره ڀه شپه
 هغه تر ٿر ما سنڌنه پوري شيرين ڀه جھر کڻي ڊ دوستانو سره
 ٿومره نونءِ ٽاڪ ڪپ لڳو ۽ - او بيا مون هغه ڪورته ڀه ٿلو
 مڃو ڪرو - ڇي ڇه ڇوڪ به ستا ڀه انتظار کڻي وي ... شيرين
 سڪي غونڊي شو او ڪورته روان شو - ڀه ٿندو ٿندو ۽ قدمون
 ..... ڊ هغه ڪورته ڊ ڀر تادي وه - ڊ هغه ڀه زرهه ڊ ڀر خبري
 وڀي ڇي جمالي ته ڀي ڪول غو بٽل - ڇهه گيلي هم وڀي او ڇهه ماني
 هم - ڇهه ۽ عدي هم وڀي او ڇهه لوطونه هم - ڊ ڀر و خبرو - ڊ ڀر و
 سوالون او ڊ ڀر و ٿي سو سو نوڊ هغه ڀه زرهه کڻي دغ دغ بوڊ
 ڪري ۽ - هم ڀه دغه سو ڇو نو کڻي هم ڀه دغه فڪرونو کڻي ڊ جمالي
 ڊ ڊين نو ڊي ٿلوسي ڀي ڀه زرهه پوري جڇي نيولے رواني ۽، ڇي
 شيرين خيل منزل ته ورنڊي شو - ڇي خيلي ڪوڇي ته ورنڊي شو -
 نو ناگهانه ڊري ڊري او شوڀي - هه و ڀه ويرو مبي ڊر شيرين پر ڇي
 را پر پوتو - بوڀي ڊ زرهه ڀه سر لڳلے ۽ - ڊ هغه زرهه ڀه سر ڇي
 ڪوم ڊ ڇا ڊ ڀدو ڊ ڀاره ناقلاره ۽ - ڇي ڪوم ڀه دغه وخت کڻي ڊ
 مينڀي محبت ڊ جذباتونه لڀڙن ۽، ڊ هغه زرهه ڀه سر شيرين او لڳلے -
 او ڇي ڊ جڇي خلق ورسپدل نو هغه يوه آخري سلگي او وهلے
 او ڀه دغه سلگي کڻي هم ڊ هغه ڀه شونڊ و ڊ جمالي نوم ۽ - .....
 شيرين سا ورڪه - ڊ زرهه خبري ڀه زرهه کڻي پاڻي شوڀي - نه ڀي
 ڊ جمالي مخ او لڀدو او نه ڀي ورته ڊ خيل زرهه خبري روڪڀي .....
 ڊ شيرين مور لڪه ڊ پونو ڊا منڊي ڪڀي - پلار ڀي سر تور سر

او پڙيڻي ابله پڙيڻي دا غلو .... او .... جمالہ ۽ جمالہ ہم ڀہ سرہ
 جو ڀہ کڙي پڙيڻي ابله پڙيڻي او سرتور سر ڌ شيرين سرتہ و لارہ ور
 ڌ جمالي سڀن ڀہ مزڪه پروت و ڏ ڀہ مرگ ڏي هم ڀہ شونڊو و مسڪانورہ
 وہ - نڪر چي جمالي تہ وايي چي " اڪے ناداني پڙيڻي خندہ کڙو ہرہ -
 ڀہ دنيا کڙي ڌ ڀڃا ڏول ارمانو نہ نشي پور ڌ کڙو ڪے ..... دغہ
 يو ارمان موبس و ڀڃي پورہ شو - او تہ ڀہ سرہ دولي اوسرہ
 جو ڀہ کڙي رسون ڪرہ دا غلي - او نوس ..... نور ملاقات بہ ڀہ
 صفہ جہان کڙي کوڏو - کوم ڄاڻي چي نہ غم شتہ او نہ مصيبت -
 کوم ڄاڻي چي نہ قصد شتہ او نہ حسد - کوم ڄاڻي چي ڌ دوو مڙنو
 تر مڙنہ شوڪ ڀہ اولونہ نشي وھلے " ..... جمالہ غلي و لارہ و .....
 ٽول کلي ڌ خواني مرگ

شيرين ڀہ ڌا گھانہ مرگ ڌ غم او نڪي توپو ڀي - جو جمالہ غلي وہ -
 ڌ مرگي غر، ختو جو ڌ جمالي نہ ..... دغہ ڀہ سترگو کڙي او نڪي نہ
 وڀ ..... چارانہ وہ چي دا ڄاڻ وڏو او ڄاڻ او شول ۽ ڌا ڌ کوم ڄاڻي
 وم - کوم ڄاڻي تہ دا ورسپدم او ڀہ کوم ڄاڻي کڙي پاڻي شوم ..
 رو غونڊي ڀہ مرگي کڙي کڙي کڙي - ڌ شيرين ڀہ وينو لڙلے سرڙي ڀہ
 ڀيل پتون کڙي و - گونگہ سونگہ کڙي کڙي ..... پڪارده چي
 ڀہ دغہ وخت کڙي جمالي ڀہ رتيو رتيو ڌرلے وے - پڪارده چي ڌ
 شيرين ڀہ وينو لڙلے مخ جمالي ڀہ ڀيلو رنو رنو او نڪو و نڪلے
 وے نو ..... ڌ جمالي ڀہ سترگو کڙي چي او نڪي نہ وڀ نو ڄاڻي
 ڌرلے ہم نشو ..... او چي ڄاڻي وخت شافعي ڀيو او وڀ چي جمالہ

سپهره ده، دومره سپهره چچا ددې سره د شیرین د پاره دود او بکې
 هم نشته.... د جالې په زره تیاره راغله... یوه تپره کړیکه
 ې او وهله او بې هوشه په شیرین را پرېوته.... د شیرین
 مور پلار ناوے جماله د لاس پښونک او نیوه او یو خوا ته کتې کښې
 ې ورواچوله -

روڼو! هرې د غم ساعت و... سمه د قیامت شپه وه -
 صبا له ماڅگر چې کېد، و نو د شیرین جنازه پورته شوه. د خواښي
 مرگ شیرین جنازه - د مور پلار د اړکي یوزدې جنازه - دیوې شپې
 د زلمې جنازه... مور پلار په وزه خوله ژرېل - هرچا ژرېل -
 ټول کلي ژرېل - نو جماله...؟ جماله هم هغسې گونگه سونگه وه.
 جنازه پورته شوه... شیرین خاورو ته او سپارل شو... قبر
 ې جوړ شو او هم هغه د واده شخړې په قبر او غورولې شوه...
 خلق د کیر زورند سرونه کلي ته واپس راغلل -

او اوس...؟ اوس دا هغه دیوې شپې ناوې جماله ده چې بېکاه
 ې ټوله شپه د شیرین په قبر تپره کړې ده - زه وروان شوم -
 ماوے چې را پورته ې کرم او ورتنه او دېم چې اے د اړکي یوې شپې
 ناوې، څه بس دے کورته لاره شاه -

در مری چا دی ژوند یی کړی په ژرېا

نو چې زه ورنزدې شوم نو جالې لکه د پونو د قبر سره خبرې کولې
 .... دو شیرینه - بې وناشیرینه! دو خبرې دې هم راسره او
 کړې او لارې - دا وه ستا هغه مینم؟ درو شترنه چې مینه دې

پا لئو نشوه نولا ئي دي حه له کوئي ٻي وفا دومره خوبه را بکاره
 شوه و ڪي ڪي واده ٻه شهر و کڻي خويي ليد لئو قدره و ڪي
 نيمه نوا زلميه داسي زور و شوئي - زه سپره دي چا ته
 پر پڻو دم -

شيرينه مانو ڪو ڪو خان سره ڪو ارمانو نو يئو لويه دنيا را ورتي وه -
 مانو خان له ڪو شڪالو يو لوئو محل جو رکري و - ٻي وفا حنگه دي
 دسترگو په رپ کڻي زما ڪو ارمانو دنيا ورانه ويچاره ڪريه -
 شيرينه ٻو دوو خبري راسره اوڪريه صرف دوو خبري
 چي دا زره هي په بزغوندي ڇا ڇه شي - ستا دي دنچيل واده په
 دغه شهر و قسم وي ڪوئي چي اوس ستا په قبر غور پي دي -
 ستا دي زما ڏيڻو لاسونو په نڪريو قسم وي شيرينه چي دوو
 خبري راسره اوڪريه - دوو خبري - دوو ..... جمالي يوه سلگي اووهه
 او سلگي سره ديوي شپي ناوي خه خه وه - اوچي اوچي ڪل
 نو په بنو کڻي ئي دوو غهي غهي او بنڪي لڪه ملغري اويزان وي -
 (سوپي)

رونو ڇهه درد ناکه ننداره وه - زره هي غونڊل چي په
 چغو چغو اوڙارم زره هي غونڊل چي لارشم شافي بيو داوالم
 او ورته او بنائيم چي جماله سپره نه وه - راشه اوگوره ڪو جمالي دسترگو
 نه او بنڪي را توڻي شوئي داسي او بنڪي چي تهوله اديره ئي اولهڙوله ،
 داسي او بنڪي چي قيامتونه پکڻي پت و -

چي

لڪه چي نن سيند بيا په غورنگ و - شل کاله وړاندي
 چي کوم سڀلاب راغلي و اود کوم سڀلاب يو چي چي چي ملا^{له}
 د خان سره راوړلي وه - لڪه چي هغه سڀلاب نن د هغې په
 سينه کښي بهېدو او د سترگونه څي روان و -
 د دوو مياشتو ماشوم ناجوره زوئ د ملا چي په غږين
 کښي پروت و ژر پدو - د ډېر ساعت نه څي اوچي اوچي سلگي
 وهلي نو اوس داسي غلي شو نو نن د ملا له نه د خان
 د حاله خبر وه او نه د زوئ د حاله - په مزکه څي پرلټا
 وهلي وه او زوئ ورته په غږين کښي پروت و - د ملا چي گرپوان
 پرانستې و - بېر سر - خبر نه نچنه - داسي معلومېده چي
 لکه د ملا چي گرپوان هغه زول پرانستې وي - کوم چي د
 سکره راسي د هغې په سينه کښي اوتو - خدائے خير چي په
 هغه خبره کښي تحه وو کومه چي کلدين نن سکر هغې ته
 کړې وه - او کومه به چي کله هم هغه ملا چي ته اوکېره -
 نو د هغې زړه به څي ناقلا ره کړو - د هغې دنيا به څي تيار
 کړه - باران - سيلبي او طوفان به راغلو او د ملا چي د
 سترگونه به روان شو - د ملا چي قرار - صبر او هغه لږ

دېره تسلي کومه چي د ماشوم زوست په وجه دهني زره
 ته وه - هغه هرڅه به د سترگو په رپ کني په طرفان
 کني لاهو شو - نوکل دين د هرڅه نه بي پرواه د افيمو
 په نشه کني نيم ويخ او نيم اوده و - هغه دهيتخ نه
 نه و خبر - گل دين موچي و - په کلي کني به پي د زور پزار
 مرمت کولو - د افيمونشي د هغه نه په خوانه خواني
 کني بودا جوړ کړي و ..... ملاله په پبغلتوب د
 گل دين دشکي طبيعت او سخت مزاجي نه خبر وه - اوکله
 کله به چي دکلي پبغلو دکل دين د سخت طبيعتي ذکر
 ملاپي ته اوکړو نو هغه به ورته مسکي شوه او
 جواب بدې ورکړو چي خبر د د واده نه مخکني هر
 زلمه داسي وي اوچي واده اوکړي نو بيا ..... بيا به
 که خبري هرڅه سم شي ..... او د واده نه پس څه
 موده گل دين سم دم و .. د ملاپي سره پي د پربند تعلق
 و نور ورو هغه بيا په زره لار روان شو سپکي سپورې -
 ستغي خبري اورتل - هر وختي په نه څه خبره بدې
 ردې و پل دکل دين عادت شو - او يوه ورځ خو پي چي
 ملاله په نه څه خبره راگيره کړه او وپي وهله نو دکل دين
 په دې زياتي د ملاپي زره ته لويه صدمه اورسپده ...
 او بيا دا څه يوه ورځ نه وه بلکي وهل او تکل د ملاپي
 تقدير شو - دې تولو نارامو ته ملاپي غاړه ايسودلې وه -

دا هر شاه هغې ز عمل خو ..... يو دا خبره ۹ دا خبره هغې
 نه شوه ز عمل دا هغې نه شوه برداشت كولا ..... هغې دا
 منله چې هغه په ماشوم والي سيند كښي ډ سپلا ب يو پي
 چيپي ډ خان سره راوړلې وه - نو د هغې دا يقين و چې
 هغه ..... « هغه » نه ده خه چې كلدان وايي ..... ملاپي ډ
 كلدان دا خبره نه شوه اوړيدلې - او هر كله به چې هغه
 ملاپي ته دا خبره او كره نو ډ ملاپي به ډ خپل خان نه هم
 زړه توي شو او د كلدان نه به هم وړله كركه ورغله .....
 په دې كښي شك نشته چې ډ ماشوم ډ پيدا كېد و نه پس ډ
 هغې مينه اوس تقسيم شوې وه - د كلدان زور زياتې ډ ډ
 ماشوم زوئ په مينه كښي را نغښتلې وه - نو ډ دې باوجود
 هم ډ كلدان دا خبره نه د هغې دپاره بڼه وه نه ډ كلدان
 دپاره او نه ډ هغويي ډ ماشوم بچي دپاره بڼه وه .....
 هر څو كه ډ ملاپي د كلدان سره هغه هومره مينه نه وه كه
 چې پخو او وه نو ..... بيا هم خاوند خو ئې و كنه ۹ ملاپي نه
 غوښتل چې خاوند ورته خه دا سپي خبره او كړي چې هغې له
 پرې ډ خپل خان - خپل خاوند او د خپل ماشوم زوئ درې
 واړو نه كركه ورشي - نو هغه بپوسه وه ، هغې خاوند
 نه شو منع كولا - ملا له به د كلدان نه دومره و پرېده چې
 ډ هغه په مخ كښي به ئې په زوره سا ه هم نه اخسته .....
 نن سكر هم هغه چې ډ كوره و نو بويه نه خه خبره ئې په

ملاڻي دا باندي ڪري ينه ڻي اووهله اوپه تلو ڪنڀي ڻي ڌ
 ريڙي غوتدي تپره هجه ڪنڀي اووه ڌ حراموني « اوڌ
 دي تيڪي په اورپد و ڌ ملاڻي په زره هغه تياره را غله
 کومرچي ديرون طوفان ڌرا تلو نه اول راڻي .... گلدين لارو
 ڌ ڪوڙي نه اووتو - او ..... طوفان را غلو .... سپڻ پ
 را غلو - کوم سيند چي ڌ ملاڻي په سينه ڪنڀي غورزننگونه
 وهل هغه ڌ ملاڻي ڌ سترگونه روان شو ..... چيڀي ڻي
 وهلي ..... ڌ سحر نه ما جيگر شونو طوفان ڌ ڪپڻ ويا ڌ
 اورپد و نوم نه انستو ..... ڪپڻ شي چي دي چيو هغه
 لاهو ڪپڻ و - تو په دي ڪنڀي ڻي ڌ درواز ڻي ڌ لري ڪپڻ و
 آواز تر غوب و شو ..... ڌ ملاڻي ڌ زره درزا په زياتيد و شو -
 ڌ هغي خيال و چي چور موچي گلدين را غلو، او خدا ئي ڌ ڌ
 چي وڻي نن ڌ هغه را تلو ڪنڀي ملاڻي ته نيل مرگ بنڪارپد و
 .... تو ..... چور هغه نه و ڌ درواز هوار ڻي ڪري وه - په
 ڪور ڪنڀي ڪوت روي نه وڻي - ڌ جال ڻي سره فگر شوچي ڌ هغه
 ڌرا تلو نه مخڪنڀي مخڪنڀي ڌ سيند نه يو منگي اوبه را وڻي
 نوبيا به ڪت شي ..... هغي ماشوم زوئي په ڌرا په ڪت
 ڪنڀي پر پيسود و او منگي په سر ڌ ڪوڙي نه اووته ڌ واده نه
 پس دوه ڪاله اوشول چي ملاله هم په دي لاره سيند ته ڌ اوبو
 دپاره هئي راڻي ..... نن خدا ئي خيد چي خه ڌ ڌ و چي منگي په
 سر په دي لاره اوبوله روانه شو نو خيل پڻ غلٽوب ورته

را مڱڪنڀي شو۔ په پڻغلٽوب هم ملاله خه مالداره نه وه۔
 وڻي بيا هم دالاره داسي ڇاره (وداسي سپره نمونه وه۔
 دوه ڪاله آڱاهوبه چي ملاله منگي په سردنور، وڃينڪوسر
 په دڻي لاره اوبوله تنه نوخيل خان ورته دومره ڀي وسه
 او مڃور نه ښڪاريدو، حڪم چي ڏکڻين خيال او ڏ
 ڪڏين سره ڏٺون دون ڏ ڀسڪي په ترلو هڻي ته خان ڏ
 نور، و همڱولو جينڪونه ڊپر شته من او سڪاله ښڪاريدو
 نو هغه ٿول خيالوند، و نمونيونه نمونن دروغ ثابت، شول...
 ... در وڻي ڀاڙ، او په جواب به ملاڻي لاسوچ ڪولو چي
 مڙاڻي سندن ښڪاره شو۔ چڻ ڇاپ نلے غلے.... او خاموش
 خاموش بهيدو... مڙاڻي زرزريه تادي منگي ڊڪ ڪرو او
 په ٿند و ٿم موني ڪورته راروانه شوه او چي ڪورته را غله
 نوماشوم پوري ڊپر ٿري و و۔ حڪم چي اوس ٿي ڏٺرا په
 ڄاڻي او چي او چي سنگي وهلي.... ملاڻي منگي په ڪسرونج
 ڪينسودو۔ ماشوم ٿي راولخستونچلي سيني ته ٿي راجونحت
 ڪرو او يوه اوبنده ساه ٿي و اخسته ڏ ماشوم سيني ته په
 رانڙي ڪولو ڏ هڻي زرهه ته ڊپر اطمينان اورسپدو۔ هڻي
 داسي محسوسول لڪر چي د هڻي نور وور زرهه را ٿول غونڊ
 شو ماشوم هم داسي ملاڻي په خپلي سيني پوري نيولے و
 چي په دڻي ڪنڀي ڪڏين موي ڏ ڀڻو ڊو لجهه په لاس په ڪوڙه
 راننوٽو۔ او ڏ راتلوسره ٿي په مراوي آواز اووے.....

در تن کار نه وُ را غلے - بس دومره پُسی می کتلی وی چی

خان له می اسپم او د چا پُود پاره می دا پسی را وپل

کلدین په دالان کبني خپل د موچی توب د سامان سند و قح

کبنيودو او د پُسو دو لچه ئي ملاپي له ورکړه او ورته ئي

اووے چی زه حجري ته بز حُم چی راشم نو بيا به چائے تخنم

..... ملاپي دو لچه د کلدین نه و اخسته په جارگي ئي کبنيوده

او بيا ئي ماشوم په غېب کبني واپولو او د سوچونو او فکرونو

په سمندر لاهو شوه ..... په دې کبني پشسو را غله د پُسو

دو لچه ئي پر مخي د جارگي نه راگزارکړه ..... پسي توكے شول

او د ملاپي سره غم شو چی اوس به خه کوم - اوس به چائے

د خه نه پنوم - اوس که کلدین را غلو او خبر شو چی

پسي د مزکي خوراک شول نو هغه خوبه مامره کوي - هغه

خوبه په دې تير ما سختن ماد کوره او باسي - او چی د کوره می

او باسي نوزه به چرتنه حُم - زه به کوم نواته حُم - زه به د

چاکره حُم -

وخت په منډه منډه روان و تپېداو - ملاله هېڅ په

حساب نه پو هېده چی خه چل او کوي ... په دې کبني

ئې خپاي سيني ته پام شو - ماشوم ناجوره و ټوله ورځ

کبني ئې سینه نه وه تخنپي ..... سینه ئې د که وه - د

ملاپي سینه د که وه ..... هغې هډو نوس سوچ او نه کړو

نو دو لچه ئې را و اخسته او زرر ئې دواړه سيني په

روپو کڻي تشي ڪري - پستي لڙي ڀه نغري سورہ ڪريه ...
 اوڀه ٿهه ساعت پس چي گل دين د حجري نه را غلو... ڀه
 کت کڻي کڻناستونو ملاله ڀه مرو مرو قد مونو لاره - پيالو
 او چاهي جوش ڀي راواختل او گلدين ته ڀي ڀه مڱڻي کڻنودل -
 گلدين پيالو دکوله او پيالو به ڀي تشوله - ملاڀي ڀه ڪڙه
 سترکه گلدين ته کتل ... د هڱي زرهه نونبتل چي را پاسي او
 دگلدين د نولي نه پيالو راوشو کوي او ورته او وائي چي
 گلدينه مڱهه ... دا ٿهه کوي - دا چاهي مڱهه ڀه دا چاهي
 چي ڀه کومو پشو کڻي پڱي شوي دي هغه پسي ڀه تا حرام
 دي - نهو ... ملاڀي له به دومه زرهه چا ورکريه وٽ - دا
 توڀي خبري کهه د هڱي زرهه نونبتل نو هم کولے نو ڀي نهه
 شوڀي کنه ... د هڱي ڀه زرهه يوه تياره تله او بله
 راتله ... سوچ ڀي کولو چي دا ٿهه وڏو او ٿهه را پڻين
 شو - دا نور غمونہ کڻي لڙو وڏو چي دا نوے غم ڀي د خپله لاسه
 خپل خان له را پيدا ڪيو ... ساک تري نه سيلی اوڀه
 و - ماشوم هم د لوبڙي د لاسه لون بلون کولو - ڀه ٿريا
 ٿريا ڀي زرهه ستره شو - گلدين ڀر صبر او ڪرو نهو آخر
 صبر ڀي تمام شو - او ڀه سختي سره ڀي ملاڀي ته اووے ...
 ٿهه له ڀي ٿره وڀي پسي ورکريه کنه " ... پسي ڀي ورکريم
 د ٿهه پسي ورکريم ... د سيني ته ڀي واپوه کنه " ...
 ڀه سينه کڻي ٿهه دي - تاچي کوم پسي راوڀري وو هغه

پيشو توئے ڪرڻ - او مائالہ چائے دنچاپي سيني په پشو ڪنبي
 پيڻي ڪري - هن ٻڪل دين ڏکڻ نه را توپ ڪرو - بخخته ڏکڻ
 سره نڙدي بخخته پرتتہ وه - هغه ڀي را وڻجته ڪره اوچي را
 خطا ڀي ڪره نو ملاله نو پڇم شوہ نو ڏ ماشوم دسر نه يوه سره
 داره ڏ ملاپي په مخ خوره وره لاپه .... ماشوم اول يوه
 تپره ڪريڪه او بيا يوشو سنگي اووهي او نعلے شو - ملاپي
 ڏ زوئے ڏ سر نه ڏ ويني ڏاري چي اوليد ڀي نو بي هوشه په
 مزڪي پر پوتتہ - او گلدين ٻڪلدين را پاسپدو - ملاله ڀي ڏ
 چو نتقي نه او نيوه را وڻجته ڀي ڪره - دهغي مخ په وينو
 لپت پپت وه او په داسي حالت ڪنبي گلدين ورتتہ اووے چي
 يو - دوہ - دري - تہ په ما طلاقه ڀي - حه او حه ڏدي
 ڪور نه چي ڪوم نورا دي نو بنه وي لاپه شه ..... او ملاپي
 خپل ماشوم زوئے را پورتتہ ڪرو او نپغه سينداتتہ را غله -
 په سيند ڪنبي سڀلاب را نعلے و - سيند په غور زنگ و چيه
 به راتلہ او چيه به ڪپناستہ ... په دي ڪنبي يوه چيه
 را غله - ڏ نورو چيونه لويه ڏ پر لويه - او ملاپي
 تہ داسي ٻيڪاره شوہ چي لڪه دغه چيه ڏدي مور وي هغه
 مور چي دي ليندي نه وه - چي دهغي په سيني دي چيري
 لوي نه وي ڪري - دي داسي محسوسه ڪره چي دغه
 چي خپله غبنه نوره ڪري ده او ملاپي تہ وائي چي اے
 ڏ دنيا غمونو ڏرپي لوري را حه چي زه درله په خپله

غېن کبني ٿاڻي درڪريم او ملاڻي خيل زوئي په سيني پوري کلک
نيولي دغه چيپي ته هان او سپارلو او دغه لويي چيپي ملا
په خيالي غېن کبني واخسته اولاهه په قلاڙه شوه - اوملاله
د سترې ژوند د ستومانوته د ټول عمر د پاره خلاصه
شوه -

انسان او انسانیت

(اسد پیلے) ..... ددې دنیا په مخ د پرداسې زړونه شته چې

د پرو غمونو پکښې تنیاکې جوړې کړي دي .

د پرداسې انسانان شته چې د هغوي زړونه

د پرو غمونو د لاسه

سوري سوري او غار غار دي -

د پرداسې پلاران شته

چې په ژړا ژړا کې سترگې کوغالوته پرېوتې دي -

د پردې داسې میندې شته

چې په ژړا ژړا کې د سترگو توی په سپین بدل شوي دي -

د پردې داسې تورسري شته

چې د خپل ځوان خاوند په ناگهاني مرگ کې ځواني د خاورو سره خاورې شوې ده - چې ارمانونه چې په اورستي شوي دي -

څو په ژړا د چاقستونو په چرې نه دي بدل شوي -

مري چرې په ژړا نه دي ژوندي شوي -

ارمان چې د کلاب غوندي بسکلو او نباشته ځواني مرگانو

د خپلې بودی مور

د خپلې زړه چاودې مور د خپلې غم ژبې مور د زړه نه -

دَ زِرُهٗ دَ تَل نَه رَاوَتے فَرِيَاد اَوَرِيَدے شَوَے

هَنَعَه فَرِيَاد چِي عَرشِ پُي پِه لِرِزَان کَرِيے وَهٗ -

چِي فَرَشَتِي پُي هَم پِه سَرُو سَتَر کُو شَرُو پِي وِي

اَرْمَان چِي دَ کَلَاب پِه رَنگ شَهِيْدَانُو نُو

دَ پِلَار دَسْتَر کُو زَه رَا رَوَان هَنَعَه سِپَلَاب يِدے شَوَے کَوْم

سِپَلَاب چِي دَ سَتَر کُو پِه رِپ کَبَنِي جِهَانُونَه غَر قَوْلے شِي، کَلِي اَو

بِنَارُونَه وَرَانُو لے شِي -

اَرْمَان چِي دَ کَلَاب پِه رَنگِي

نِيَمَه نُو اَشَاه زَلْمُو نُو دَ نِيَاو کُو نَدُو تُو سِي سَرُو

هَذَر سَلگِي اَوَرِيَدے شَوِي

چِي کُو پِي سَهَلگِي دَ اَوَرِيَد وِنکُو پِه زِي وَنُو کَبَنِي زَحْمُونَه اَو

پِر هَرُونَه جُو پُوِي -

اے دَ نِيَلِي مَوَر دَ سَتَر کُو تَوَرَه کَلَابَه

تَهٗ گَنِي دَ نِيَلِي غَم شَرِيَلِي مَوَر فَرِيَاد نَهٗ اَوَرِي

اے دَ نِيَلِي پِلَار دَ زِرُهٗ تِي کُو سِي کَلَابَه -

تَهٗ گَنِي دَ نِيَلِي بُو جُو ا پِلَار دَ سَتَر کُو نَه رَوَان

دَ رَنُو رَنُو اَو بِنکُو سِپَلَاب نَهٗ وِي نِي

اے دَ چَا تُو رَسَرِي دَ ثَرُونَد مَدگَرِيَه کَلَابَه تَهٗ دَ نِيَلِي تُو رَسَرِي

دَ پِر هَر پِر هَر زِرِي گِي نَهٗ دَ زَحْمِي زَحْمِي زِرِي گِي نَهٗ رَاوَتے فَرِيَاد

نَهٗ اَوَرِي -

اے بے غَمَه کَلَابَه دَغَه سَدگُو نُو تُو ل کَا نَات پِه لِرِزَان کَرِي دے

دغه فریادونو نو عرش په لیزان کرے دے -

دغه دیلار دسترگو او بنکے خو کانہی زرونه هم اوبه اوبه

کوي اوتہ .....؟

تہ بیا هم غبر نه کوپی،

تہ بیا هم خاموشه شونہی پروت پی!

گلابه خدائے گواه دے چي تا خوبه د پردو په سترگو کبھی اونبکی

نشوی یدے -

خدائے گواه دے چي تابه د نیلپی مورپه تندي کبھی د خفگان

گوبنچی نه شوپی یدے -

تہ به د پردو دیلار نو دیاره د او وپی

تہ خوبه د پردو تورو سرو دیاره د لاسه وپی

نوبیا اوس ؟

اوس وپی داسی غلے پروت پی

اوس دپی وپی داسی د صبر خادر اغوستے دے ؟

اے دپی غمی په خوابه خوب اوده شهیده سر پرورته

کره او او گوره چي غمونو او خفگانو نو دپی د مورپه تندي

کبھی شخه چي په تول مخ کبھی پی کندي کپری جوړ پی کپری -

ستانوب دیلار نو هم ستا غم په نیل تا توان زبه پرور پی بخت

نیوے دے - په هرچا ستا گمان کوي

د هرچا په مخ کبھی ستا نقشونه لستوي

نو گلابه !

اے بنکلیہ کلابہ !

ستاد تندي د نقشونو په شان نقشونه موندل خو گرانه
خبره ده - نامکنه خبره ده -

خکه چي ستاد تندي نقشونه خو

درحمت فرشتو په خپل لاس جوړ کړي وو

نوستاپلار خو د ورکي په تکل کښي دے - او په دې تکل

کښي ئي د هر مخ جائزه واخسته هر تندي ته ئي بڼه په

غوس او کتل د هر انسان جائزه ئي واخسته

خو کلابه ستاپه رنگي مخ د بل چا نشته

خو کلابه ستاپه رنگي تندي د بل چا نشته

ستاپه رنگي نقشونه هرو د بل چا کېدے نشي

نوحکه زه درته دا وایم چي ستاپلار به

ستاد تندي د نقشونو ارمان د خان سره قبر ته یوسي -

زه دا منم چي مري چري په ژبه انه دي ژوندي شوي

که مرو د پلار کونډي ملا چري بیدے شوے

که مرو د مور پر هر پر هر زړه چري کتے شوے

که مرو ته د خپلو تور سرو خيري گرېوان او بېر سرونه ښکاره

کېدے شوے نو د مور فریادونو به کلاب ونختي راژوندے کېدے و -

د پلار د سترگونه روان د اوښکو سپلار به کلاب ونختي

د قبر نه په راوتو مجبوس کېدے وے خو کلاب په داسي نوب

اوده شوے دے چي هغه د پلار د سترگو د اوښکو روان

سڀ لاپ نه ويني - چي هغه ته دنچيپي تور سر ڇي څيږي گډ پوان
 او ڀير سر نه ښکاري - چي هغه چيپي نو ډډي مور له ډيوډي څيږي
 جواب هم نشي ورکولے - ارمان چي کلاب صرف دوه خبري ډ مور سره
 کړے وے .

چي ډ مور ډي تسلي شوے وے

چي ډ مور ناقلا ره ډره ډي لب په قلا رشوے وے

کلابه ستا مور ستا په قبر باندي هره ورځ څه ډډي ډياره او ښکي
 نه څڅوي چي گني ته ډي ډ قبر نه را پاسي او ډډي ډ ډره ډا وډا
 ويچار کنډر کور ډي بيا آيا ډ کړي ستا مور ډا هم نه غواړي چي
 ته ډي بيا ډر په ماڅيگر مکه مکه په کوڅه را ننوځي او ډ
 مور ډره ډي ډر باندي بيا را ټول شي .

کلابه ستا مور هم لکه ډ نور و ميان ډو په رنگ مور ډه

ډډي هم په ډره کښي بس اځي يو ارمان ډے

يو ډا سي ارمان چي ډ پوره کښو نه ډے

نوڅه او کړي ډ ډ ډره نه مجبوډ ډه

ډ ډ لو جن باقو او احساساتو نه مجبوډ ډه

ډ ډه مجبوډ ډه .

څکه نو هره ورځ ستا قبر ته ناسته وي

ډر ا هم کوي او فریاد هم

دعا هم کوي او ټپوس هم

چي کلابه پکيه سر را پورته کړه

او مالہ ددواؤ، صرف ددواؤ خیر و جواب راکرہ -

نو بیا اودہ شدہ خیر دے

بیا درسره زہ دا لوظ کوم

چچی بل تپوس بہ درنہ نہ کوم

بیا بہ دچی د خوب نہ نہ راوینموم

پچیه صرف دومره قدر لہ راتہ اووایہ

چچی پھ گولی، ذرہ ذ سرد پاسہ خونہ وے کپدک ہن ؟

تہ نوپوشوے خونہ وے ہن ؟

چچی تا سداگرہ وھلی نو خیلہ مور دچی یادہ کری، وہ ؟

تا دا وٹیلی و وچی ” وئی مورے مرشومہ “

تا ذہ مور زار شدہ پچیه ! تا زما انتظار وپی نہ کولو

مگ تہ دچی داسی تادری وہ چچی خیلہ مور ہم درنہ ہیرہ وہ -

پہ دومره او بند سفر داسی بی تپوسہ لاری -

تا خوبہ د مور نہ د تپوس نہ بغیر بھر قدم ہم نہ انستو

کلابہ ! سر را پور تہ کرہ . پچیه

دا تمول حالونہ راتہ پہ یوساد اووایہ

نو بیا خیر دے اودہ شدہ

زہ درسره دا لوظ کوم چچی بیا بہ ستا مور

ستاپہ قبر او بسکی نہ ٹھٹھوی -

زہ درسره دا وعدہ کوم چچی بیا بہ

ستا مور ستاپہ آرام کبھی نخلل نہ اپوی

بیا به ستامور کڏنل خدائے نه دا سوال کوي

چي ما هم تاسره مگرے کري - اود لته

تاسره نزدی - ساپه نحوا کڏني اوده شم

چي زه هم را شم اڀه دي خوشي بيا بان کڏني - د مروپه دي قبرستان

کڏني تاسره نحوا اڀه اوده شم - او چي داسي اوشي، چي ما هم

خدائے مره کري، چي زه هم تاسره په تخنگ کڏني بنجه شم - نوزما

زره ته به حومره سئي اوشي - او ستانوي وور زره به هم زما

په راتلو دا ٿول نموندي شي - کنه کلابه .... ؟

زويه ! په دي خوشي بيا بان کڏني - په دي تڪو تورو شيو کڏني

په دي سيلی گلي او طوفا نونو کڏني - په دي غرموپه دي نرونو

کڏني نحوي داسي يواڻي پڙونشي .....

روڻو - نحويد روڻو ! کلاب کڏوند در دڀد لي قصه به

دا وخت نه چپرم . د هغه کڏنه سري توب پاننه به هم دا

وخت نه اڀوم - د هغه دخواني صفتونه به هم نه کوم دا

خبره به هم پڙين دم چي کلاب په خپله سينه کڏني ديوانسان زره

لرو - يوداسي زره پي پکڏني دهرچا دپاره دميني محبت او همدرد

نه سپو ابل ته نه وو -

زه صرف داتپرس کوم چي بيا وڀي ديو پښتون دتماچي نه وڀي

گولي، ددغه نحوا نڙدي انسان په سينه کڏني سري شوپي -

بيا وڀي يو تش دنامي پښتون را پاسپدو او ددي عظيم

پښتون او عظيم انسان په پاڪو وينو ڀي خپله لمن داغداره کڙه -

د کلاب غوندي (انسانان هم کني د داسي عمل لائق وي د کلاب غوندي
 پښتون سره هم کني شوک داسي د کي کي او نفرت نه دک سلوک
 کوي ۹

او ..... ! د پرداسي ناپو هه پښتانه شته - د پرداسي د
 ناپي پښتانه شته چي هغوي د بدگمانو او شکونو په نحر سپراب
 کښي لاهوشي او د کلاب غوندي د نپکو او نوراخو بدو انسانانو
 په وړنو خيبي منگو لي سرې لري -

نه پو هپنم چي د لاکوم پښتوده - د لاکوم غپرت دے - زه
 نو د داسي غونرو دے اقدام ته پښتون نشم و پلے زه خو د دغه
 ظالمانو دې حرکت غپرت نشم و پلے - داسي قدم نو د پښتو او پښتون
 د پاره پښغور دے - د حرکت د بندلوي او پي غپرتي يو ژوند دے
 ثبوت دے - حڪم چي کلاب انسان وه ..... بني آردمان خو د دې
 مزکي په مخ بي شمپره دي خو انسانان پکښي د شمپر دي - نو د
 يو انسان وژل خو د انسانيت وژل شول -

نه پوهپنم چي د خلق ظالمان ، انسانان و پي وژني ؟
 اے ناپو هو پښتون انسانان مه وژتي ..... انسان گورک د پو
 په مشكله پيدا کپري ..... د يو انسان نه په لکھونو بني آردمان
 قربان شه - د يو انسان نه په لکھونو بني آردمان لوگے شه -
 روڼو دغه عظيم انسان - د د پاک زړه خاوند - د د مينې
 محبت او شرافت مجسمه کلاب ..... د تن نه خلوس کاله آکھو
 يوه ورځ ..... د ما بنام په نحره کښي ..... سترے ستومانه په تندو

ٿڻدو قدمونو ڏ ٻنارنه ڪورته راروان وٺ - داسي معلومپده
 لڪه ڇي ڏ ڪلاب نن ڪورته ڊ ڀره تادي وه - خداڻي خبر ڇي ڇه
 چل وه خونن ڏ ڪلاب زره ڇه ڀي واره غوندي درزپدو - په
 سوچونو او فڪرونو ڪنڀي ورڪ ڪلاب وس ڇي ڇومره زري ڇي ڪڍي
 شي ڇي ڪورته اورسم ..... اوڇه وخت ڇي ڏ ڪر ڪنڀي شهيد
 ته راؤرسپدو نو ..... دري ڊوڀي ڊزي اوڇوڀي دري
 ڪولي ڏ تماڇي ڏ ڇيپلي نه راووت، او ڏ ڪلاب په سينه ڪنڀي
 بنڀي شوڀي ..... ڪلاب راپر پوتو ..... ڪلاب يو ڇو لٽي
 او تڪوڀي - ڪلاب يو ڇو فر يارونه اوڪرل - او بيا ..... بيا ڏ
 مور نياز بين روڻي يوه سلگي او وهله او د هيش ڏ پارو
 غل شو - ..... کلي ته خبر لارو - خلق په يو قو راو ڇلبدل -
 ٿول را غل - واره - زاڀه بنڀي او سري ٿول را غل .....
 ڀڻه دغه بنڀي ڪنڀي يوه ڏ ڪلاب مور هم وه - دغه مور سرتو
 سر او پڻي آبله پڻي داسي ڪو نٿي راروانه وه لڪه ڇي ڏ ملا
 ٿڀر ڇي مات شوڻي وي ..... او واقعي ڇي ڏ ڪلاب ڏ مور ڏ
 ملا تير ڏ تماڇي دريو ڪولو دري ڇاينه ڇپ چور ڪري وه .....
 مور را غل - ڇڙن نياز بين روڻي ڇي په وينو ڪنڀي ڪڪر
 اوليدو نو ..... روڻو هغه نقشه زه نشم بيا نوڻي داسي
 الفاظ زماسره نشتر ڇي زه ڏ ڪلاب ڏ مور ڊ پونتوب حالت پڪنڀي
 احاطه ڪرم - ڊ ڀره درد ناله موقوعه وه ڊ ڀره بوڪنو ونڪي لمح
 وه - ..... ڏ ڪلاب مور لڪه ڏ پونو ڀي واره او ڀي اختياره ڇي

او وهلي .... لويو ٿريل ماشومانو ٿريل. بنحو ٿريل - هر چا ٿريل
 ..... نھو پھ ٿريا نھو چرپي مري نھ دي ٿروند ي شوي - مور ڏ
 خپل روتے، پھ وينولر لے سر پھ خپل پتون باندي اڀسود لي وه -
 او پھ ٿريا کڻي ٿي ڏ ڪلاب سره داسي خيري کولي ..... زما خواني
 مرگه ڪلابه تانوخه جرم نھ و ڪرے چي ظالمانو در له دومره
 لويه سزا در ڪره - تانوخه چي تخه يدي وي وهغه دي پھ عدالت کڻي
 ويئي وي - چي تخه دي يدي وي وهغه گواهي دي ورکري وه - نو
 ڏ حقي و پناگني دومره لويه سزا وي .....
 دو ٻيو! ڏ ڪلاب مور اوس هم ٿروند ي ده - ڏ ڪلاب تور سر ي
 جي جي او ڏ ڪلاب بود ا پلار اوس هم ٿروند ي دي ٿلور کاله ڏ ڪلاب
 ڏ مرگ اوشول - پھ ٿلور کاله کڻي پھ دي کور کڻي بيا ڏ چا پھ شونڊو
 خندا نھوره ڏه شوه هغه ورخ شوه اودا ورخ شوه چي ڏ ڪلاب
 ڏ مور ڏ سترگو او بنکي او چي نشوي ڏ پلار فر يادونه او ڏ
 ڪلاب ڏ تور سر ي آهونه ساڙه نھ شول -
 نو اے ڏ ڪلاب پا کي مور ي او بنکي دي او چي ڪره - اے
 ڏ ڪلاب نما غليه پلاره فر يادونه دي پھ قلا ڪره - او اے
 ڏ ڪلاب پڻي تي تور سر ي آهونه دي بس ڪره - ڪلاب مر نه ڏے
 ..... بني آدم مر کڻدے شي نو انسان نشي مر کڻدے - ڪلاب انسا
 وه - يو داسي (منازي) چي ڇا ڏ دنيا خلقوله - ڏ دي کلي او مالت خلقوله
 له ڏ (نسانيت) سبق ورکري ڏے - ڪلاب پخيله يوه مينه وه - يو
 محبت وه يوا حلو ص وه، نو مينه او محبت چرپي هم نه مري -

خلوص او شرافت هيٺ ڪلر نه مري .....

مختوري دي هغه مپند ۽ چچي ڏکلاب پيه رنگ زامن ٿي
 زيرو ويلي دي. مختوري هغه پلارن چچي ڏکلاب غوندي زامن ٿي
 لوڻ ڪري دي. - مختوري دي هغه تورسري چچي ڏکلاب غوندي
 ڏنوب انسان ڏڻبتن توپ نوم ورپوري دے ..... (و حڪم
 عوزة دا و ايم چچي ڳلاب ٿوند دے - هغه به ٿوند ۽ وي تر
 هغه وخته پوري چچي تر ٿو پوري ڪڍي ڪڍي ڏي علاقي پيو پستون
 هم ٿوند ۽ وي - او اے شهيد ڪلابه ڏ شهادت دا له يه مرتبه
 دي مبارڪ شه زمونن دا ايمان دے چچي ته پنخوا چيل خدا ۽
 په نيلو رحمتونو ڪنبي (نعتي ٿي - نورا ۽ خدا ۽ بخشييه
 ڪلابه جنون نه دي مبارڪ شه -

دوڪياريان

عَلَمَهُ يَوْمَ تَرْبِلُ حَارِبِينَ

دنيا فاني ده مپلمانته دي صورتونه

او دنيا فاني ده د دنيا صورتونه د ساعت گهري مپلمانته دي
 هتي پته نه لبري چي ساعت له خه شي گهري له خه شي - هپچاته
 نه ده معلوم چي زه به ترصيا پوري ژوند یم او که نه - ترصيا
 پوري خه چي دا هم چاته نه ده معلوم چي زه دا ساو، يو خل
 په نوله او ياسم نو چي دا به بيا زما وجود ته واپس هم راشي کنه
 نو..... نومره بي ا تباره د ژوند ه خکه نو هو بنسپارانو

تپه کري ده چي

عَلَمَهُ يَوْمَ تَرْبِلُ حَارِبِينَ

دنيا فاني ده مپلمانته دي صورتونه

نور ا خي چي لب د دنيا د حالاتو جاج واخلو، ددي خلقو اندازه
 لبه واخلو - را خي چي اوگورو چي دا دنيا خلق تر نومره حده
 پوري ديو بل ته قربانين بي - نومره کسان دي چي زرونه
 ئي د انسان و انسانيت په مينه کبني ناقلا ره دي - نومره کسان
 دي چي د بل په غم غمژنه دي - او د بل سره په زبه کبني مينه
 محبت او همدردی لري - په سلو کبني يو کس به گني دا سپي وي، په

زړو کښې به يو کس گڼي داسې وي چې د هغه په زړه کښې د هر چا
 د پاره، د نوې انسان د پاره، صرف مينه او صرف محبت وي؛
 .... زما په خيال نو ناممکنه ده - زما په خيال نو ناشونې ده ....
 نشته روهو زمونږ په زړونو کښې مينه نشته، زمونږ په زړونو
 کښې همدري نشته .... مونږه دوستي کوو، مونږه تعاق ساتو،
 مونږه ورورولي کوو، نو دغه دوستي، دغه ورورولي او د
 دغه تعاق مزه دومره کچه وي، چې صرف په مټه مټه وټپه
 لوظونو باندې او شلپښي - ددې دوستي مزه دومره کچه وي چې
 په ډېره معمولي خبره هم په مټه مټه خايه شي -
 دا احمد او کلاب مثال چې په مخکښې دے، .... د کلاب هغه غار
 غار سينه او د احمد هغه مات تخت به چې هېر نشي - او څنگه به چې
 هېر شي، که کلاب په شکل او نامه کلاب وه، نو احمد هم ترې څه
 کم نه وه، دا احمد په زلمي توپ کښې هم د گوتې اېښودو ځائ
 نه وه .... دا دواړه زلمي همزولي وو، دواړو د دوه ويشتم کال
 په چوکاټ قدمونه اېښودلي وو، دواړه ديو کلي وو، ديو کندي
 وو، او دواړه ياران هم وو، .... شپه ورځې يو ځائ گډه
 يو ځائ کښناستل او يو ځائ پاسېدل وو .... دواړه بنه دوستان
 وو، ډېر نژدې دوستان .... ددغه خوږو دوستانو په يو
 کونتره جهگړه شوه، صرف په يو کونتره - احمد و چې
 زما په بنډه ناسته وه او کلاب و چې زما په بنډه ناسته
 وه .... خبرې گډې شوې .... او دغه گډې خبرې گډې

ڪر ۾ ڀڳي ڇي جهڳڙهه تر ڀي نه جوڙهه شو ه، او ڀيڪ دغه جهڳڙهه ڪڀي احمد
 دومره تاؤ واخستو ڇي لاپو ڪور ته توپڪ ڀي راڻو ڀو و..... او خپل
 خوب دوست، دچو تي يار، هغه ڇي شپه ورڇي به يو ڄاڻ ڪر ڇڏيل،
 د هغه ڪلاب ڀي لڙمون ڪڀي دغو ڪين خبر ڇي گولي سر ڀي ڪري او ڪلاب
 نڪه دڇو رنڊي او ڀو رنڊو، ڀي زمڪه راڀر ڀو تو او نڪه د حلال ڪري چرگ او ڀر ڀو و
 ..... لارو احمد ديو ڀي ڪونتر ڀي دسره خپل دوست قربان ڪرو ..... د ڪلاب مور
 سرتوره را غله ..... ڀي زوئي راڀر ڀو ته ..... د ڪلاب نو پندا ڀي ڀي
 ڌرا انگولا را غلي، ڀي ڪلاب راڀر ڀو ڇي د ڪلاب ماشوم دور د
 دنيا د حال تو نه ناخبره د ڪلاب سرتو ولاڙ وڻه - او ڀي ماشوم خوله
 ڀي لالا لالا ڪول - ماشوم ڄڻه خبر وڻه ڇي لالا ڪونتر ڀي ڀي ڀي
 ڪڀي لارو - د خپل دوست دلاسه ..... ارمان دے ڇي دغه وخت هو
 دا مزڪه چاؤر لے وے، ارمان دے ڇي دغه وخت خود آسمان نه ڪا ڀي
 ور ڀو لے وے، خو ..... نه مزڪه او چاؤده، او نه د آسمان نه ڪا ڀي
 او ور ڀو دل نو ڀي چا چا به مزڪه ڀو ڀي - ڀي ڪومه ڪومه واقع به
 د آسمان نه ڪا ڀي ور ڀو ڀي - دا ڪڀي صرف ڪلاب وڻه ڇي خپل دوست
 د زير ڀي سر او وڻشو، نه ..... دا سڀي ڀي ڪلابان احمد يانو د زير ڀي
 سر وڻشلي دي او لابه ڀي احمد يان را پاسي او ڀي ڪلابان به د
 يو ڀي ڪونتر ڀي دسره زاره وي، ..... نو ڄڪه نوننه مزڪه ڀي
 ڀو ڀي او نه د آسمان نه ڪا ڀي ور ڀو ڀي ..... لارو ڪلاب د دنيا نه
 تپرشو، ..... ڄاڻي ڀي خاور ڀي ڀي شو ..... مورهم ورله د واده هغه
 جوڙهه را واخسته ڇي ڪومه به ڪلاب د واده ڀي پائنگ اڇوله ..... او

هم هغه ډ واده کوله لنگي ټي ورتا، په سرکړه چچي په کوي باندې به
 ده ډ واده شھر ته لږله ..... دکلاب مړه، لکه د واده د زلمي خاورو
 ته او سپار له شو ..... راځي چچي دکلاب د غم داستاني دلته پرېږدو
 ..... پرېږدي چچي دکلاب مور لکه د لېونو د شپي په خوب کښي کلاب
 کلاب چغې وهي پرېږدي چچي دکلاب نوښدي د دور په قبر غوري
 وري پر تي وي ..... پرېږدي چچي دکلاب پلار د زوځ په قبر هره
 ورځ دکلونو نوي نوي شھر غوروي او پرېږدي چچي دکلاب
 ماشوم رور هم د غسي د لالا لالا ريښک غبروي ..... کورو
 به چچي ترڅو به دکلاب مور په خوب کښي کلاب کلاب چغې وهي تر
 خوبه دکلاب نوښدي د دور په قبر غوري وري غورېدلې وي
 ترڅو به ټي پلار هره ورځ د زوځ د قبر د پاره نوي نوي شھر په
 راوړي او ترڅو به دکلاب ماشوم رور لالا لالا کوي - د مړي مخ سور
 د هرقسم زخمو نه د وخت سره سره پخپله ټوله ورولي .....
 راځي چچي لږ د احمد خبر واخلو .... د قاتل احمد د چالاسونه چچي دخپل
 خوب دوست په وينولې شوي وو چچي دخاورو روږد کونتر د پاره خپل
 يار وژلې ؤ - دغه قاتل احمد پوليس او نيوؤ .....
 ..... لاره مقدمه شروع شوه، درنا ورځي قصه وه، په دريمه
 پېښي کښي احمد شيشن شو - او شيشن احمد ته د پنهانسي فصله
 واوړوله - او احمد د پنهانسي په کوټه دننه کړه شو ..... د لويو
 لويو فولادي تمبو شاته، کوم ځاي چچي په انسان د دنيا باد هم نه
 لږي - په هغه ځان له کوټه کښي زلمي احمد چچي ايله شونډه ټي شنه
 شوې وه، چچي په سر ټي لاد واده شھر نه وه تړلې - چچي لاره پالنگ

نه وُه اودر پد لے - چچي په دولي پسي ئي چالا آلا نه وي ناري كسري،
 هغه احمد د پها نسي په كوتبه كښي بنديوان شو، د احمد مور
 هم د زوئ د شهرې ليدو په ارمان وه، د احمد نو پندي هم د
 رور د دولي په طمع وي، د احمد پلار هم د زوئ د واده خوشحالي
 ليدل غوښتل، نو هرڅه لارل تالا ترغه شول، د شكو كوټښي
 د سترگو په رپ كښي وړانه شوه، ..... احمد په ژوند وني لارو
 .... پلار ئي د پري منډې تر پري اووهلې، اپيلونه ئي او كړل -
 رحم درغو استونه ئي او كړل، نو د كلاب خون احمد ته اونه بڅښلې شو،
 او د پها نسي حكم په ځا ئي پاتې شو، ..... تاريخ مقرر شو، چچي د
 راتلونكي مياشتې په څلورم تاريخ به احمد پها نسي كېږي - نو احمد
 لا اوس هم د پها نسي په كوتبه كښي په دې انتظار ناست وُه چچي
 اپيل به منظور شي، نو هر كله چچي احمد خبر شو، نو د دنيا د ژوند
 نه ئي ټوله توجه آخرت ته اوگس ځده، احمد په خپلو كړو پښمانه
 وُه، بي شانه د پښمانه، د هغه نه د كلاب شهر د يوې لحظې
 د پاره هم نه هېرېده - او څنگه به هېرېده؟ ولي كلاب كښي د
 احمد دوست نه وُه، ..... دوست ئي وُه، يار ئي وُه، نو ..... د دې
 باوجود هم د كلاب قاتل وُه ..... رو نو د پها نسي نه يوه ورځې
 اكا هو ټول خپل خپلوان د احمد د آخري ملاقات د پاره چېل ته
 لارل ..... هر چا ډرل ..... هر څوك خفه وُه ..... او احمد؟ د
 احمد په وجود كښي ساه نه وه، تك زيرپكه كور كمان، غونډه سونډه
 توره بديره ئي ساتلې وه، په لاس كښي ئي تسبيې وي - څومره ښكلې

ڀڳاڙو ۽ احمد ؛ او ڀڳاڙو به وٺي نه ڀڳاڙو ۽ آخر جوان وڻ ،
 زلمو وڻ .... احمد د تھو لوڻه ڀڳاڙو او غوښتھ ، دھر چا نه ٿي ڀڳاڙو
 او غوښتھ ، او چي زغم ٿي تمام شو ، نو ستر کي ٿي پتھي کسري ،
 آواز ٿي د د شو .... تھو خلق سري ستر کي د جھل نه دا واپس شول ...
 روڻو زه تاسو ته نشم و ٻيڙي چي هغه شپه د احمد مور ، پلار او ٺوڻندو
 پھ کوم قيامت کي تھره کري .... توبه خدا يھ توبه دشمن ٿي
 دداسي شپي نه ساقي - نو ٿي مسلمان دداسي اواز نه ساقي د احمد
 مور نو تھو له شپه سکھ د پھوڻو وازھ نھو له آسمان تھ نيولي وھ ، د
 احمد ٺوڻندو و نھو تھو له شپه آسمان پھ سر راخستھ وھ ، يقين
 او کري روڻو چي پھ د غه شپه تھو کلي خوب نه وڻ کري ....
 خدا ئي خبر چي پھ احمد به دا شپه ٺڙڪھ تھره شو ٿي وي .. چي احمد
 له ٺڙڪھ وخت د جھل عمله دا نھي وي ، د شپي پھ چپھ چپيا کي ، چي
 تھو عالم پھ نھو اڻ وڻ اودھ وڻ ، چي پھ د غه وخت کي دوئي
 احمد د پھانسي تختي تھه روان کري وي ، نو چي د غه وخت به
 دا احمد ٺڙڪھ حال وڻ ، چي د غه وخت به احمد قدمون ٺڙڪھ رنگ پور تھ
 کول ، چي د پھانسي پھ تختھ به ٺڙڪھ دلاڙ وي - او چي ٺڙڪھ وخت
 د پھانسي تختي د کڙڪ سرھ مخ پھ ڀڳاڙو تھي وي نو چي د غه
 وخت به احمد ٺڙڪھ وئي وي ؛ .... توبه خدا يھ توبه - يا الله
 توبه - يا الله ال اولاد ٿي دداسي ورڙي نه اوسا ٿي - نو ٿي مسلمان د
 داسي وخت نه اوسا ٿي - آمين - سکر پھ توره نھي د احمد مري کلي
 تھه را ڏرسولے شو ، .... تخت ٿي مات وڻ د احمد مور سور رومال د احمد

دمانا تخت نه چا پوره ڪسرو، زما په خيال چي دارو مال ٿي سور سائلي وه،
 چي د واده د نڪريزو په شپه به پري احمد له ڪجهه گوت ته ٿري -
 احمد مورهم زوئي ته د واده جو ره وانغوسٽوله اود واده قوله
 او لنگي ٿي ورته په سرڪرل - احمد په ڪت ڪنبي پروتا وه - په
 هج باندي ٿي د زمي توپ نخبني نبتا ٿي ٿرڪند ٿي بنڪار پي -
 دوپن دار احمد سور او نوپند و چي په دغه ساعت، په دغه
 وخت تخت ڪري دي هغه نقشه ره تاسوته نشم بيا فولي - الله دي احمد
 او نخبني ..... ره منم چي هغه قاتل وه، تود انسان نه په غصه ڪنبي
 تل داسي حرڪتونه ڪنبي چي بيا په پنهنجه نه وي - الله دي ڪلا ب
 هم او نخبني ڪر چي هغه شهيد وه،
 نو اے روپو اے د خواني په مينه مستورونو - اے د
 غفلت په خواب اوده روپو دخداي خاطر او ڪري چي لڙ ساره فوري -
 لڙ دوصاي نه ڪارا خالي، د انسان ويشتل د انسان و جل ڪه هر شو
 اسان دي نو انجام ٿي ڊپر عبرتناڪ دے - د داسي عبرتناڪ مرگ نه
 دي الله تعالي هر مسلمان ساڻي -
 ڪنبي مينه محبت راهي ڪري د انسان سره مينه او ڪري چي خداي
 درسره مينه او ڪري چي دين او دنيا دواپه مونھائست شي -

عالمه يوتربل زارپيني

دنيا فاني ده مپلمانئ دي صورتونه

ترپور

د ذره پرهرونه که په ژړا رغېدے شوے نو ما به د اوتیکو
 په خاکے په وینو ژړی وے - د ذره زخمونه که په ژړا جوړېدے
 شوے نو ما به په رڼو رڼو ژړی وو - خود ا زما ذره زخونه
 چي زه ښي ناقلا ره کړے يم - او دا پرهرونه چي زما د شونډو نه ښي خندا را شوکولې
 ده د زخونه او دا پرهرونه نه په ژړا رغېدے شي او نه په انگولا -
 ترڅو پورې چي زمونږ په معاشره کېني غلطه پښتو شته - تر
 ټو پورې چي زمونږ په معاشره کېني انصاف صداقت او مينه
 محبت نه وي را پېدا شوے - ترڅو پورې چي يو انسان بل انسان
 خپلې سينې ته نه وي را نژدې کړے نو زمونږ په معاشره کېني
 قلا ري ده شي را پېدا کېدے - سکون نشي را پېدا کېدے -
 اطمینان نه شي را پېدا کېدے او د ما غونډې حساس طبيعت ^{ند} څاو
 به تل ناقلا ره وي - تل به پرېشانه وي او تل به ښي په سترگو
 کېني د غم او افسوس رنڼې رنڼې او بڼکې خپلې بي - اے لويه
 خدايه دا انسان وې داسې بي مينې شو - د انسان ذره نه هغه
 مينه او محبت وې داسې اوو تل - انسان وې په حيواني خوڼونو
 کېني داسې را و نغښتے شو - انسان څولاړو حيوان شو بلکه په

حُني موقعو کڻي نوانسان دَ چوانيت ددرچي ته هم راپر پوتو
 اے لويه خدايا دا به تر کومه پورې يوانسان دَ بل انسان
 وينې تخني - تر کوهي پورې به انسان دَ انسان په وينو خپل
 لاسوته لري - انسان به دَ انسان په مري چاره راکادي ؟
 اے لويه خدايا ته په خپل فضل و کرم سره انسان صحيح انسان کري -
 چي ستا په دې بنکله اورنگينه دنيا کڻي سکون او اطمینان راپيدا
 شي - چي دا بنکله دنيا چي دَ بد رنگ والي او کنده والي په لور په
 تندی سره روانه ده چي دَ دې بنکله قائمه پاتي شي - چي دا دنيا
 ستاد مخلوق دپاره ددوزخ په حائے جنت شي هغه جنت چي هرخوا
 ته پکڻي خوشحالي او اطمینان وي - چي هرخوا ته پکڻي مينه او
 محبت وي - داسي دنيا چي يوانسان پکڻي بل انسان خپل سيني ته
 رانزدې کري - چي انسان پکڻي انسان ته دَ رور په سترگه او کوري
 چي يوتر بور په کڻي بل تر بور ته دَ تر بور په سترگه نه بلکه دور
 په سترگه او کوري تر بور زمونږه رور دے - تر بور زمونږ
 دشمن نه بلکه زمونږ مٽي دي - تر بور زمونږ دشمن نه بلکه
 زمونږ ملا تر دے - ديو نيکه اولاد هم چري ديو بل دشمن کڻي
 شي - په وينه شريک هم ديو بل وينه توپولو ته تيار پدے شي -
 خپله وينه هم شوک توپوي - دَ خپل رور په مري هم کڻي شوک چاره
 راکادي - دَ خپل تر بور سينه هم شوک په گولو غار غار کوي
 نه ... هڻج کله نه دا خبره عقل او دماغ نه مني چي يورور دې
 راپاسي اوبل رور له دې په دې وجه په مري زور کري چي معاشرې

هغه له د ترپور نوم ورکړے دے - يو رور دې د بل رور په سينه
 کښې شپږ گولي ځکه سرې کړې چې معاشرې دغه رور د ترپور
 په کرکجن نوم ياد کړے دے نو د دې دومره دليلونو باوجود
 هم د دې دومره حقيقتونو باوجود هم زمونږ په معاشره کښې
 ترپور ته د دشمن په سترگو کتے شي - ولې ډ ځکه چې ترپور مونږ
 نځپل ميراث خوښ گڼو - ترپور مونږ نځپل سيال گڼو - او پښتو
 هرڅه زغملے شي نو نځپل ميراث خوښ نشي زغملے - هرڅه برداشت
 کولے شي خو نځپل سيال نشي برداشت کولے - او دا زمونږ د تنگ
 نظری غټ ثبوت دے - دا زمونږ د ناپوهی ژوند ے ثبوت دے -
 دا خبره د دې ثبوت دے چې زمونږ په زړونو کښې بغض دے - حد
 دے بدگمانی ده - که چېرې زمونږ په زړونو کښې بغض او حسد
 نه وے که چېرې زمونږ په زړونو کښې بدگمانی نه وے نو مونږ
 به ترپور ته دشمن په سترگو نه کتل - ترپور به مونږ رور نځپل
 نو او نوبزے او نځپل ملا تر گڼلو - نو ارمان چې مونږ د حقيقت
 نه سترگې پټوو - او زمونږ د حقيقت نه دې د سترگو پټولو عمل
 دېرې خوښې وړانې کړې - دېرې تور سرې ې کونډې کړې چېرې
 ماشومان ې یتيمانان کړل - او خداے خبر چې نورې به څومره
 خوښې د کرکې او نفرت په دې تنور کښې ورتپږي - ځکه نو
 مالہ ژر را راځي -

د دېرې مودې خبره نه ده - د کلونو خبره هم نه ده -
 د دوو مياشتو خبره ده چې يوه ورځ چې د ماښکر نر په زړه پورې

شو - ڇڏي تمرخيل مخ ڏ تاتري ڏ غرنه ڏ پناهه ڪولو ڏ ڀاره ڀه ٿندي
 ٿندي مخ ڀه قبلي روان وءَ - مارغان او ڪارغان ڀه ڀيره ڀيلو
 ڀيلو جالوته ڀه اوت وو الغاؤ تلغاؤ ڀي جو رکڙه وءَ - ڏ مارغانو
 ڀه ڏغه الغاؤ تلغاؤ ڪنڀي ملوڪ خان ڏ جوارو ڏ ڀٽي نه ر ڀي ڀه لاس راووتو -
 ڀه نولو ڪنڀي جب جوب وءَ - ڀه تندي ڀي لاس ڪنڀي نمر ڀي پوءِ
 ته ڀي اوڪتل - خدا ئي خبر ڇي ڇه ڇل وءَ نن ملوڪ خان ڏ ڀر
 ستره ستره وءَ - ڀه ڏرنو قدمونو ڏ ڀٽي نه را اووتو - لاڙو ڏ
 لڳتي ڀه غاره ڪنڀي ناستو، اودس چار اندام ڀي اوڪرو - او هم ڏ
 جوارو ڀه ڀول ڀي ڏ ماڻهام ڏ نمونج نيت اوٿرو - خدا ئي خبر ڇي
 ڇه ڇل وو نو نن ملوڪ خان ڀه نمونج ڪنڀي ڏ ڀيل خدا ئي سره ڀه
 خبرو ڪنڀي ڏاڀي ورڪ وءَ ڇي ڏ ڀر وختي وانستو - او ڏ نمونج نه
 ڀي ڀي يوه لنگره شان ڏعا اوڪڙه ... وو خدايا ايمان ڀي نصيب
 ڪڙي ، لاڙونه ڀي ڀه مخ را بنڪل او ڀنڀ ڪورته را روان شو - خدا ئي
 خبر ڇي نن ڏ هغه ڪورته وڀي ڏاڀي تادي ده - وڀي ڀي ماشوم زو
 سڀنور، ڏاڀي ڏ ڀر ڀه زڙه را اوور ڀڏو - لڪه ڇي ڏ ڀر ه موده شوڀي
 وي ڇي ڀيل نياز بين زوئ ڀي نه وي ليدلے - ڀه زڙه ڪنڀي ڀي
 ڏ سڀنور سره خبري ڪوڀي را روان وءَ اوچي ڏ شهيد ڪندڙ و نه
 را و وڙ ڀڏو نو ناگهانه ڏ پور دل خان ڏ تماچي ڏ نلي نه سر ڀي گولي
 لڪه ... ڀي لمبي، اووڀي او ڏ ملوڪ خان ڀه سينه ڪنڀي ڀي ڀي شوڀي -
 گولي ڀي شوڀي او ملوڪ خان هم ڀي شو - هيڻ ڀي او نه وے -
 ڇڏو ڏاڙه ڀي ڏ ڀي نه او نه و ته صرف رومره قدر له ڀي اووے

دو خدايا ايمان ۾ نصيب ڪري ”

ملوڪ خان بنهه توان وءُ - او دغه بنهه او بنڪلے توان دپوردل خان
 تربور وءُ - تربور! چي مون ورتھ د بيري بوري وايو - تربور چي
 مون ٿي دشمن ڪنو - دپينتوپه لغت ڪنبي تربور دشمن دوپم نوم
 دے - حالانڪي دخدا ئي په تين د انسانيت په نين تربور دشمن نه
 دے ورور دے - تربور د بيري بور نه دے ملا تر دے - تربور د يو
 نيڪه اولاد دے او ديونيڪه وينه ٿي په رگونو ڪنبي تپوننه و هي -
 خوددي دومره نردي ترون باوجود هم پردل خان راپاسپدو
 او خيل دتره زوے ٿي شيرن دزه اوويشتو - و لي ..... ؛ حڪه چي
 ملوڪ خان په دکه حجره ڪنبي پوردل خان ته خبري ڪري وي - دبدو
 چارو ٿي منع ڪرے وءُ - خبري د بيري بنبي وي حوڪه ملوڪ خان نه
 وے ڪرے - دا خبري ڪه بل هرچا پوردل خان ته ڪرے وے نو خبر
 وءُ خود ملوڪ خان دا حق نه و چي پوردل خان ته ٿي دا خبري ڪرے
 وے - حڪه چي ملوڪ خان د پوردل خان تربور وءُ - او د تربور خبرو
 پوردل خان دومره په غصه ڪرو چي خيله غصه ٿي داسي اوويسته
 چي د تربور په سينه ڪنبي ٿي شيرن کولي سر ڪري -

د ملوڪ خان ماشوم زوے د پلار د راتلو په طبعه ڪله ڪور
 ڪله ڪوڙي ته تلو راتلو - نن د سنفوس هم خيل پلار جو پي دس
 يادپدو - حڪه خو ٿي داسي بي صبري ڪوله - نو ماشوم سنفوس
 نه وءُ خبر چي دهغه پلار د تربور و لي د سره زار شو - تپرما سختن
 چي د ملوڪ خان مرے ڪور ته را ورتے شو نو ماشوم سنفوس د پلار لاري

ته په ڪٿو ڪٿو ڪٿي اوده شوع وُه نو په خوب ڪٿي به ٿي اوچي
 اوچي سلگي وهلي ..... جوڙي دغه پاڪ ماشوم په خوب ڪٿي
 د پلار د مرگ ٿوله ننداره ليداله حڪه خو ٿي په خوب ڪٿي ٿرل -
 حده خو ٿي په خوب ڪٿي سلگي وهلي د اسي سلگي چي د راوينبندو نه پس هم
 په خندا بدلي نه شوڀي - د سڀور ٿر بنديوه سلگي شوه د اسي
 سلگي چي ٿول عمر به دده په ماشوموشونديو ونوره وي - د
 تربورولي سلگي - د ڪرڪي او نفرت سلگي - د غلطي پڻتو او غلط
 احساس سلگي ... الله پاڪ د ڀي په موبن رحم او ڪري - الله پاڪ^{دي}
 زمونڊ د زرونوته بفض حسد او ڪينه او باسي - چي دا د تربورولي
 په ناولو جذبو ڪٿي لٽاڻ شوع دنيا په موبن جنت شي - آمين

وی بابا

(اسو پلے) دنیا د غمونو کوردے - او... واقعی چي دنیا د غمونو کور
 دے، که دنیا د غمونو کور نه وے نونن به سڦور ما مادا سپي
 پونے سپلے نه گر چيدو، نن به سڦور ما مادا سپي خيري
 گر پوان نه گر چيدو، ... مال شته خود سڦور ما ما چاڻي
 شلپد لے ديي - دولت شته تو سڦور ما مال پونے سپلے کر چي -
 وڻي؟ د وڻي جواب دارے چي دولت گورے دهر مرض دارونه دي،
 دولت دهر مھيت علاج نه شي کولے - اے په دنیا مڻو روڻو
 راشئي د سڦور ما مادا حال نه عبرت واخلئي - اے په
 دنیا سپي ايمان خرشوونکو راشئي د سڦور ما مادا قصي نه
 سبق واخلئي راشئا وگورئي چي دولت د انسان نه غم نه شي اخستے -
 صرف دولت انسان له خوشحالي نه شي ورکولے، بعضي وخت په
 شته دولت کښي انسان پونے شي، په شته جا پيدا کښي هم
 انسان بر بندر شي، د خندا شي ... زه تاسو شخص نگ پوئے کرم
 روڻو، زه تاسو ته په کومو الفاظو کښي او وڻم روڻو، چي
 راشئي، اے په دنیا مڻو دولت ته سجدې لگول پر پڼ دي ...
 دولت ته جگجگي او سلامونه کول پر پڼ دي - دولت د پاره ځيل
 ايمانونه مه خرشوئي - ځيل اخرت مه خرابوي د دولت د پاره

خپل ضمير ونه مټ پخري کوي، حڪم چي دولت هڅن ٿين نه دے،
 دولت هڅن نشي کولے، دولت دانسان نه هر غم نه شي انستے، هر
 مصيبت تري نشي انستے۔ هر نهوشحالي ور له نشي ور کولے، که
 دولت او جا پُداد دا هر ٿڻه کولے شوے نونن به ٿي د سڀو
 ماما ذره ٿي پر هرونو باندي مرهمونه اڀسودي وو، نن
 به ٿي د سڀو ماما د دردمند ذره ٿڻه در مان کري و
 ..... ٿومره لوڻ غم غريب ته ور تر غار ٿو دے۔ انسان ڊپر
 سخت دے کني نو پکار خود او به چي سڀو ماما هم هغه تماچه
 ڊي خپلي کپدي ته رارولے وے، يا ٿي دنپل ذره سر ته نيولے
 وے، چي دنپل زوڻ سره دے هم دتوس لحد توس و ٿي و ته
 تلے وے، نو سڀو ماما نه سر ته تماچه اونيوه اون نه ذره
 ته، حڪم چي خان خوب دے کنه، ..... ڊپر خوب دے۔ دمور پلار
 نه خوب۔ د بنجي نه خوب، او د اولاد نه هم خوب، که خوب
 نه وے نو ..... يوه ور ٿي کوز ما ٿيگر سڀو خان ڊپتھي نه
 سترے ستومانه راغلو، .... لاپه کٽ نه وه ناست۔ چي خدا
 خيد ذره ور ته ٿڻه او وے چي نڀغ لاپو کو ٿي ته تماچه ٿي
 راوا نسته، په کٽ کٽي ٿي خان ته کٽيوده، او دا ٿي خيال و۔
 چي لڊم شي نو تماچه به صفا کوي ڊپر موده اوشو ڊي صفا
 کري ٿي نه ده، هسي نه چي زنگ شي ..... سڀو خان غريب ٿڻه
 خرو ٿي ..... په ڊي کٽي د سڀو ماشوم زوڻ شڪوس راغلو
 ..... در بابا ڊي ٿي هون ٿي در تماچه ده ڊي ٿي

چھُ کُ هُن ۽ ” ..... په دې به دزې کووُ بنه “ ..... ” لاکه چي زه
 په دزې اوکرم “ ..... نه پکے چي ته لوئے شي نو بيا به پرې
 دزې کوې بنه “ ” نامالا اوس لاکه زه پرې اوس دزې کوم “
 ..... ” درته وپم چي لوئے شي نو بيا به پرې دزې کوې “ ...

” هس هس مالا اوس لاکره “

” درته وپم چي مڌ کوه ورانے “

” نازه به پرې دزې کوم “

” نه منع کبرې ۽ که ورانے کوې نو اوبه دلیم “

او سڦوسر خان تماچه راوا خسته، دهغه دا خيال وه چي تشه
 ده اود زوئے د ويرولو دپاره ئې هغه ته اونيوه - او په دې کني
 دز شو، .... ماشوم پرې راپرېوتو اود راپرېوتو سره ئې چغه کره
 ” وي بابا بيا به نه کوم “ ..... ماشوم لکه د حلال کري چرگ
 په مزکه اولوغرېد و، مور ئې رامنډه کړه ..... او سڦوسر هم په
 وينو لپت پيتا زوئے د مزکې نه راپور ته کړ و، خپلې سينې ته ئې
 رانزدې کړ و، .... ماشوم په وار خطا سترگو د پلار مخ ته اوکتل،
 او په سترگو سترگو کني ئې پلار ته رووے چي ..... ” د بيا به
 نه کوم بابا، زما دې توبه وي بابا - پام چي بل دز و نه کړې
 بيا “ ..... او يوه سلگي ئې اووهله ..... او ددغه سلگي سره
 ماشوم شکور د پلار په غيبن کني نخ پخ شو - مور ئې په مخ
 راباندي کړې، د سرو پينته ئې (وشوکول، جاپي ئې تار تار
 کړې - او سڦوسر خپل ماشوم زوئے هم هغه رنگ په سينې پورې

نیولے وه ..... حق، حیران وه چي دا خه وو او خه اوشو -
 داسي معلومده چي لکه سڀفوس خکه ماشوم زوئ په سيني پوري
 نیولے دے، چي دا خيله ساہ د هغه په وجود کيني دا خله کري -
 سڀفوس دا غوښتل چي زما ذريه حرکت دي بند شي نو چي دشکور
 ماشوم ذره بيا په ټوپونو شي، .... سڀفوس غوښتل چي زما
 سترگي دي پته شي نو چي د سڀفور رني رني اونه چي
 نوگي سترگي بيا او غريبي - تونه د سڀفور ذريه حرکت
 بند شو، اونه دشکور ماشوم ذره بيا په ټوپونو سرشو ..... نه
 د سڀفور سترگي پته شوې، اونه دشکور رني رني اونه
 نوبني نوبني سترگي بيا او غريبي ..... سڀفور شکور بنکل
 کرو، په دواړه مخه ټي بنکل کرو، په دواړو سترگو ټي بنکل
 کرو، ..... د سڀفوس خوله دشکور په سرو سرو پاڳو وينو
 سره شوه ..... داسي ښکارده چي لکه سڀفور دشکور وينې
 څښلې وي، د خپل نوب زوئ وينې، د خپل نياز بين زوئ وينې
 ..... او دته دشکور زغم تمام شو، حوصله ټي ختمه شوه يوه
 سپسه کريکه ټي او وهله - جاپي ټي اوشکولي اولاپه کوخه
 اووتو ..... سڀفور پونه شو نه دشکور د جنازي نه خیر شو
 نه دشکور قبر له راغلو، نه ټي شکور لحد ته کوزکرو اونه
 ټي په لحد کيني دشهيد او نياز بين زوئ مخ اوکتو، سڀفور ماما
 چي هغه پونه دے، نولا خدا ئه خیر چي تر ټوپوري به پونه وي...
 په لارو کوڅو کيني به کري - شلېد له جاپي سرتور سر - پيني ابله پيني

بالکل ڇپ خاموش، پٽي سترگي زور بند سر، لڪر چي دڻه ڀه تلاش
 کڻي وي، لڪه چي خه لٽوي... او! سڀ فور ماما دڻه ڀه لٽون
 کڻي دے... د سڀ فور ماما نه شڪور ورک شوے دے - ماشوم شڪور،
 نياز بين شڪور ماشومان نو ورکڻي، تل ورکڻي - او بيا را پيدا
 کڻي،... نواے بد قسمته سڀ فور ماما، شڪور به پيدا نه شي -
 شڪور ڀه داسي لار ورک شوے دے، چي دهغه لاري ورک شوي چري
 بيا واپس نه دي راغلي، هغوي بيا نه دي پيدا شوي - نوته خه
 له زور بند سر او تپي سترگي گرڇي، ته وڻي داسي سرو هله برو هله
 گرڇي - ترڪوڻي پوري به گرڇي... اے بد نصيبه سڀ فور - اے
 بد قسمته سڀ فور، زه خه اووڻم چي ته ٿومره بد قسمته ئي...
 ستالاسونه دخيل ماشوم زوے ڀه وينو لري شوي دي؛ تاخيل
 نياز بين زوے ڀه غر پيدا لو سترگو ڀه خيل لاس وڙلے دے؛ حڪه
 ته پونے شوے؛ حڪه ته داسي سرو هله برو هله گرڇي؛
 اے روڻو! اے پڻتو روڻو! داسو دومره بي احتيا طه
 وڻي، داد و سڀي سره تاسو داسي لوڻي وڻي کوي - داد و سڀي نه
 تاسو خه جو رکري دي، چي هر چاهه يو يو سسپار غاري ته اڇولے
 وي، چي هر چاهه يو يو اور لٽونے ڀه اوڻه کرے وي - او هر دتما چي
 او تپو پڪ خاوند به کوڻ کوڻ ڀه نخر وگرڇي - د شرافت معيار کڻي
 تماچھ او تپو پڪ شو - د موتبدي معيار کڻي وسله شو،
 مڙ کوي روڻو بي ضرورته وسله مڙ گرڇوئي - هڻم ضرورت نشته
 چي هرڻوڪ دڻان سره وسله گرڇوئي - ٿومره هوندي دي تپو پڪو

تماپو وراڻي ڪري - ٿومره تور سري ٿي ڪو بندو ڪري، ٿومره ڪلهي
 ٿي ڊڪل ڪيو نه اڪاهو اورڙو ٿي - نوا ۽ دوسلو خاوتدا نو دخدا ٿي
 خاطر اوڪري او وسلي سره لوپي مه ڪوئي - حڪه چي وسله ڊيس
 ٻي اعتباره ٿيند ۽ -

او ات پفور ماما خدا ٿي ڊي ستا ڊي غم ٿي ٿوند
 خاتمه اوڪري - الله ڊي تاله صبر ڊڪري - او الله ڊي ستا دا
 پون توب په هود توب بدل ڪري - دنيا د غمونو ڪورد ۽ دلته
 غم شته - مصيبت شته - پر پشاني شته، او ڊي غم - مصيبت
 او پر پشاني علاج نه ستا دولت ڪول شي او نه ستا جا پنداد -
 په عقل ستا دنن علاج ڪران د ۽ - هغه چا تپه ڪري ده چي -

۽

دخدا ٿي په لوئي ڪرم به ڪپي
 په عقل ڪرانه ده زما د جانا مينه

أحمد

(اسو پيلے) احمده خدا ئے گواه دے چي ستا په سترگو کښي د اوښکو
 سپلا ب د انسان زړه اوبه اوبه کړي - زه څه او کړم، که دا
 غم دا خستو و څه نومابه درنه څه قدرې کم کړه وه.....
 که زما وس کېدے نومابه ستا دې پرهر پرهر زړه له تېکور
 ورکړه وه - مابه پرې مله مونه او پيا هې ايسنودلے وے -
 مابه ستا د زړه دا سپرې سپرې سرپکې لبې قلارې کړي
 وې ..... خو څه او کړم .... زه هېڅ نشم کولے .... محکه هغه
 سوزي چي اور پرې بلپښي ..... زړه هغه نوکښي چي
 پرهرونه پکښي جوړ شوي وي .... سترگي هغه ژرپښي چي
 د زړه تسکين او آرام ئي چا لوتلے وي .... ته څومره
 يد قسمته ئي احمده! ..... ستا په بد قسمتي نوماله ژبا
 را ئي ..... چي ته ژارې نو خدا ئے شته چي ماته دا خپل
 زړه وايي چي زه هم درسره په چغو چغو او ژارم - .....
 ځکه چي ستا غم زما زړه هم ناقلا ره کړے دے .... زما د
 شپې خوبونه ئي هم زمانه راشوکولي دي ..... زه منم چي
 آفتاب ستازو ئے دے .... زه منم چي آفتاب ستا د زړه تېکه
 وه .... زه منم چي آفتاب ستا د اميدونو مرکز وه ، ځکه چي

ستا مشرے زوئے وءُ ..... د ٿو لونه مشر ..... تا د آفتاب سرد
 ٿومره خواری کڙي وڀي - ٿومره شوا خون دڀي ورسره کڙي وءُ
 ..... او اوس ۽ اوس ايله ستا د اوکونه پڙي پڙي لب سپک شوے
 وءُ ..... اوس آفتاب تانه ستا غمونه په ځيږي ماشوڀي تختي انستي
 وءُ ..... آفتاب د پروان وءُ کنه ۽ د پڙ شوخ وءُ کنه ۽ .....
 تابه دهغه نه هميشه سرتيکولو کنه ۽ ..... وڀي بيا هم چي دکله
 نه دهغه شونډه شنه شوڀي وه ، نو ستا د ملا تير مضبوط
 شوے غونډي وءُ ..... تا په ځيږي مټو کښي طاقت غونډي محسوسو
 ..... ځکه چي آفتاب ستا مشرے زوئے وءُ ..... او مشرے زوئے د
 مور پلار د ملا تير وي ..... خون ستا د ملا تير مات شو، نن
 ته بيا ځيږي مټي کمزوري محسوسے ..... ځکه چي آفتاب ستا د
 سترگو تور آفتاب ..... د وختانه اگاهو ..... ته غمونو او
 مصيبتونو ته يو اڅي پڙ پښوډي ..... لاږو آفتاب په ټول عمر
 خوږه ټوب اوده شو، او تاته ځي يونه هڙپډونکے غم ..... يونه
 قلاږډونکے درد ..... يونه ختمېدونکے مصيبت پڙ پښوډو ..... احمد!
 ستا غم که هر ټو نه هڙپډونکے دے، نو دا غم به ته هڙه وڀي .....
 ستا درد که هر ټو نه قلاږډونکے دے، نو دا درد به ته په ځيږي
 همت او په ځيږي حوصلې قلاږه وڀي ..... ته به دڀي غم ته غاږه
 غمږي ورځي ..... ته به دڀي درد له سينه په سينه ورځي ..... ته انسان
 ځي ..... ته سلمان ځي ..... انسان د هر مصيبت مقابلو کول شي .....
 سلمان هرې سختي ته غاږه بډوي ..... راځه روره راځه .....

د آفتاب د قبر په خازو او ښکې مه تويوه ..... د آفتاب قبر ته ژر
 مه کوه ..... پر پښه چې دا زلمه شهيد ..... پر پښه چې دا ماشوم
 شهيد د دنيا د لاجونه بي غمه د جنت په رنگينو کښې د آرام او اطمینا
 ژوند تېر کړي .... را پاسه .... را حه ...

روڼو! دا احمد زموږ د کلي - زموږ د چم کاونډيو نړۍ
 نرو چکې کمزورې سرې دے ..... نو دې نړۍ نرو چکې انسان له
 قدرت پر همت ورکړې دے - په دې مانده هډوکو کښې لويه
 حوصله او لوئے زغم پروت دے .... د احمد د ژوند نوي حالات به
 پر پښه دو - زاړه واقعات او زاړه حالات به نه را ياده وو ..... خود
 نن نه پنځلس ورځې آگاهو د دې احمد مشرے زوئے آفتاب سحر وختي
 په ساپکل سور د کورنه خو شحالو شحالو مگر وسره سکول ته
 روان شو .... توله ورځې په سکول کښې سبق او وپلوا او ما سپڼين
 پاؤ باندې يوه بجه د سکول نه چهټي شو ..... په ساپکل سور د
 کلي په لور روان شو ..... د تپولي ورځې سبق د آفتاب مخ مر اوے
 کړے وه ..... په خپل ترنگ کښې کورته روان وه ..... په خپل فکر
 کښې د کور په لوري روان وه ..... خدائے خبر چې دغه وخت به د آفتاب
 په زړه کښې کوم خيالونه او کوم فکرونه په غور زنگ وو .....
 خدائے خبر چې دغه وخت به آفتاب په زړه کښې خه کړل او خه رپل
 .... خوچې د مېچني پهاټک ته ورنزدې شو ..... چې دخپل کلي او
 کورنه لادوه ميله لرې وه ..... نو د مخې نه يو تهرک لکه دا جل په
 صورت د آفتاب مخې ته راغلو ..... اوچې ماشوم آفتاب د خان د

حاله خبر ڀڄو و خبر ڀڄو و ..... نو دغه خونري تهرڪ لڪه ديو مست
 ها ته بياد نچلو پا يو د لاندې پنجن پي ڪر ۽ وه ..... يو درز
 اوشو او په دغه درز ڪنڀي يو نري غوندي ڪر يڪه يوه زره
 بوگنو و نڪي غوندي ڪر يڪه راپور ته شوه .... ٿومره هڀت
 وه په دغه ڪر يڪه ڪنڀي ٿومره درد وه په دغه ڪر يڪه ڪنڀي
 ..... توبه خدا يه توبه ..... دغه ڪر پڪي نو د نو او شامو جو
 خلقو زرونه هم په ليزان ڪر ل ..... خلقو را مندي ڪر پي او
 چي آفتاب له دا ورسپدل ..... نو ماشوم شهيد په خاورو ڪنڀي
 خريپ ..... په وينو ڪنڀي لپت پت خيل خدا ۽ ته رسپدل ۽
 ..... د ماشوم آفتاب س د خونري تهرڪ پا يو پنجن پي ڪر ۽
 وه ..... هر چا دا نقشه او کته هر چا دا زره بوگنو و نڪي ننداره
 اوليده ..... د هري سترگي نه او بنڪي ٽڙچي هر چا ٽرل ...
 او آفتاب ماشوم آفتاب د دنيا او د دنيا د اوسپد و نڪو د حاله
 بي خبره په خاورو ڪنڀي پروت داسي بنڪار ڀڄو و چي لڪه مسڪي وه
 تابه نه ۽ چي آفتاب مرد ۽ ..... تابه نه ۽ چي آفتاب
 يو بي پرواهه د راپور د خيل تهرڪ د پا يو د لاندې پنجن پي ڪر ۽
 دے ..... پلار ته خبر لارو چي راشه ستا آفتاب تهرڪ او وهلو
 ..... مور ته جواب لارو چي راشه ستا د سترگو تورا تانه د ٿول
 عمر د پاره جدا شو ..... پلار پڻي آبله پڻي را مندي ڪر پي
 ..... او مور ..... ۽ دمور په زره تياره را غله ..... مور پي هوشه
 شوه .... مور دغه غم برداشت نه ڪر ۽ شو ..... مور دغه سپر

آواز او نه ز غمیلے شو .... مور پي هو شه ، د خان د حاله پي خبره
 کور پرته وه ، او پلار سرتوس سر او پېښې ابله پېښې دخپل زوئ
 دکتو دپاره په منډه را خلاص وه .... روڼو هغه نقشه درته نشم
 بيانولے - د انسان زړه درغه نقشې د ليدو او ورپدوتوان
 نه لري - لارو د احمد سترگو تور د ټول عمر دپاره جدا شو ...
 شهيد خاورو ته او سپارلے شو .... مور د پري و پناگانې وکړې ....
 د پري چغې او سورې پي او وهلي - نو مري په ژړا چري نه دي
 ژوندي شوي - د احمد د زړه دنيا ورانه شوه ، د آفتاب د
 مور د زړه دنيا ويجاړه شوه .... چا ويجاړه کړه ؟ .... د تهرک
 د يو دراپور بن پي غوندي پي احتياطي .... د تهرک د دراپوس
 بن غوندي غفلت يو کور وران کړو .... د يو پلار د ملا تير پي
 مات کړو .... د يور مور د زړه په سرکښې پي زخم جوړ کړو ....
 شموره کورونه د تهرکونو او لارو دراپورانو وران کړل .... شموره
 کلونه پي اورژول .... شموره کلې پي د خاورو سره خاورې کسري
 .... اے روڼو وپي ! .... دا وپي داسې کوئي .... دا وپي د زړونو
 آزارونه اخلي .... دا وپي مياندي بوري کوئي پلاران ژړوي ....
 دا وپي تورسري کنده وئي .... دا وپي د تورسرو خوڼي وړانوي ...
 مه کوئي روڼو مه کوئي - اے د تهرکونو او بسونو خاوندانو د
 خدايے خاطر اوکړي .... بن روشي بن په قلا رشي - داسې په هوا
 مه الوخي .... دخپلي بزې غوندي فائدي دپاره تاسو شموره
 لوئے جرمونه کوئي .... داسې جرمونه چي د معاف کولو نه دي ....

اے دھڻي تيرڪ خاوندہ چي آفتاب دڀي دخيل تيرڪ دلاندي پڇري
 ڪرے وءُ .... ته ٿه خيڙي چي احمد بنگاه و باران سيلی او
 طوفان دا هبتناکه شپه داده دخيل زوے په قبن په ٿرا تپه
 ڪري ده .... ته ٿه خيڙي چي ڏده ڏرپه نه نومره فریادونه
 ختلي دي .... ته نه ٿي خيڙي چي ڏده ڏرپه ڏتل نه رانختلو سوو
 لوو فریادونه بنگاه و قبنستان سري هم آرام ته نه دي پرپڻو
 ..... احمد مچوڻ وءُ .... هغه په دڀي زول او طوفان کڻي خيل نياز
 آفتاب په دڀي لويي تھو شي بيابان اديره کڻي يوا ٿي نه شو پرپڻو
 ..... نو ٿه تھو په نيمه شپه کڻي رانغله دے او دشهيد زوے په
 قبن دادے تھو وور پروت دے .... نواے دتيرڪ خاوندہ ،
 راشه ليد دا احمد ڏرپه په پردو کڻي او گوره چي ستالڙي غوندي
 بي احتياطي په کڻي نومره پرهرونه جو رکري دي .... ڏه دا
 منم چي دابه ڏاقتاب په قسمت کڻي وو - دابه ڏاقتاب په تقدیر
 کڻي يڪله شوي وو - نواے دتيرڪ ڏرا پوءِ په دڀي ديل به ته گني د
 په حضور کڻي دسترانه پڇ شي - نه تانه به ستاد غفلت او ستاد
 بي پروا هي تپوس کولے شي - الله تعالیٰ به تاله دخيلو ڪرو ستاد رکوي
 او اے احمده راپاسه - رانغه چي کورته لار شو مري چري په ٿرا
 نه دي ژوندي شوي - تاله دڀي خداے صبر درکري روستا په زخمي
 زخمي زره دڀي الله دخيل فضل او مهرباني په کڻي دي - آمين

ژوند

(اسو پلے) سحرشي، ما پښتخين شي، ما ځيگرشي ما سختن شي

د ژوند گهري کمپني ناکهانه به پور شي

او د ژوند گهري کمپني - ژوند دخپل منزل په لور په تندي سره

روان دے ... شوک خپل منزل ته رسېد لي دي او شوک بس ور رسېدونکي دي

د چا د ژوند د يوه پخوا کله شوې ده او د چا د ژوند د يوه بس په سلگو

ده ..... د کله کېدو په انتظار ده ..... د مر کېدو په انتظار ده .....

بس د باد يوه نري غوندي چپه ..... د هوا يوه نري غوندي چپه

به ږي کله کړي ..... او بيا ..... د دې آبادي او ودانې دنيا نه به .....

د غمونو مېټونو او تکليفونو د دې دنيا نه به ..... د دې نېکلي بنائته

اورنگينې دنيا نه به ..... د کورستان هغه خوشي خوشيا ته اورسي ..

د قبرستان هغه چپي چپيا ته اورسي ..... دوه لاس او دوه پښي به

د منونو منونو خاورې د لاندې بنخ کړي شي ..... او بيا .....

بيا په دغه تور، لحد کېښي ..... بيا د مرو په دغه خپل خانه کېښي .....

نه شوک د فرياد اورېدو شته ..... نه شوک د ژباړا د اورېدو شته

نه شوک د تسلي شته او نه شوک د دوا کيرني ..... زوئ نشته چې د فرياد

سره رامنډې کړي چې ..... « وږي بابا ..... خله تکليف دے درته - سر

درله او منډوم پښي درله او منډوم » ..... لور نشته چې د وي سره رامنډې

ڪري ڇڏي .... » ڇڏو ته باپا - و ڀي باپا ... ڇڏو ڏي؟ «
 مور نشته .... ڇڏو نشته - پر دے نشته .... يو خان .... يو د لحد
 تو، ٿيپ توره تياره، او يو عمل .... عمل زمونڊ د لاري مل .... عمل زمونڊ
 د قيد ملگرے دے .... عمل زمونڊ دستختي او اساني سبب دے .... عمل
 به په مونڊ د لحد سنڃي اسانه وي .... تو ٿيپ لحد به راله رو خانه کوي
 عمل به راته د لحد نه سرې سرو ٿيکي جوړه وي .... سو رتنور به راته
 ترې نه جوړه وي .... او په دغه سرو ٿيکي به مونڊ تر څپن و
 په دغه سو رتنور کښي به مونڊ وري ٿيپن و .... ڇڏو سخت مقام
 دے روڻو ڇڏو سخت .... د دويم ژوند ابتداء ڇڏو په سخت ده ....
 د ابدي ژوند د شروع ځيږد و مقام ڇڏو سخت دے .... را حئي روڻو
 ڇڏو هغه سنڃي خان ته آساني ڪړو .... را حئي روڻو ڇڏو د لحد سرې سرو ٿيکي
 په سرو گلونو بدلي ڪړو .... را حئي ڇڏو د لحد توري تيري په رها کانو
 بدلي ڪړو .... را حئي .... را حئي .... اے مسلمانانو ڇڏو سم مسلمانان
 شو .... را حئي ڇڏو د ڇيلو زرو نونه بغضونه او باسو، او د نفص ڪڻي
 او حسد په ڄاے .... د غوڻي په دغه کور کښي د غوڻي په دغه بوٽي
 کښي مينه راپيدا ڪړو ..... د حسد په ڄاے محبت
 راپيدا ڪړو .... د کڻي په ڄاے الفت راپيدا ڪړو .... هغه مينه!
 ڇڏو انسان پرې د انسانيت معراج ته رسيد لے شي .... هغه مينه، ڇڏو
 انسان پرې انسان ڇيلو لے شي .... ڇڏو انسان پرې انسانيت ڇيلو لے
 شي .... هغه مينه ڇڏو د خداے غوڻه ده .... هغه مينه ڇڏو د رسول الله
 صلي الله عليه وسلم غوڻه ده را حئي ڇڏو د مينې په برکت دا ٿول معراجو
 نه

خپل کړو ..... را حئی چې د مینې په برکت په معاشره کېنې خان له هغه
 مقام را پیدا کړو ..... چې د مرگ نه پس ..... زموږ په جنازه باندې د
 کلونو د خهرې په ځای د انسانانو د کورنۍ رنځرې او پاکې پاکې او شیکې
 خهرې شي ..... کلونه شي ..... اېلونه شي ..... د پاک ضمیر د خاوند
 په جنازه ... د کلونو د اېلونو ضرورت نشته ..... د مینه ناک زړه د
 خاوند په جنازه باندې د کلونو د خهرو ضرورت نشته ..... ځکه چې
 کلونه د محبت د اوبنکو سیالي نشي کولې ..... کلونه د عقیدت د اوبنکو
 سیالي نشي کولې ..... کلونه د چا مېن د اوبنکو سیالي نشي کولې ..... را حئی
 روڼو چې صحیح انسان شو، چې انسانیت را باندې سرمسکې شي ..... را حئی
 چې صحیح مسلمانان شو چې اسلام را باندې سرهسکې شي ..... را حئی چې
 سم مخلوق شو چې خداي پاک زموږ ته خلیق ویاړ او کړي ..... د اموږ
 د ځان نه څه جوړ کړي دي ..... د اموږ د ژوند په کوم ډگر روان
 یو ..... د اموږ د کلکېچونو ..... پېچمونو او کندو کپرو په کومه
 لار روان یو ..... موږ په نامه انسانان د انسانیت نه څومره لرې شوي
 یو ..... موږ په نامه مسلمانان د اسلام نه څومره اخوا شوي یو .....
 سمه لار مو پرېښې ده ..... په کندو کپرو سړیو ..... پنځه لاره مو پرېښې
 ده په ککو وگوروان یو ..... آخر تر کومه به موږ د غسې تېکړې نورو .....
 تر کومه به موږ د حقیقت نه سترگې پټوو ..... اے عافله انسانه .....
 اے ناپوهه انسانه ..... زموږ هر قدم موږ مرگ ته یو قدم ورنږدې
 کوي ..... زموږ هر پل موږ لحد ته ورنږدې کوي ..... دا منزل به آخر
 یوه ورځ ختم شي ..... دا لار به آخر یوه ورځ او وهلې شي ..... او هر

کله چي منزل ختم شو... لار ختمه شوه نوبيا؟ ..... مخ په وروستو هڅه
 هم نشته.... مخ په شاهڅخ هم نشته.... بيا مخکښي قبرستان د د
 او په دغه قبرستان کښي يوه وړه غوندي ټکړه په کچ کچکړي
 دوه نيم گزره مزکه يو ژور ډېر ژور.... لکه کوه لحد.... دغه زمونږ کوا
 د د.... دا بنگلي موټرونه به شاته پاتې شي.... دا مزکي جا پيداونه
 به شاته پاتې شي... په دغه تک تور لحد کښي به دولت زمونږ په کارنه
 شي.... سره سپين به زمونږ پکارنه شي.... بلکه په ناجائزه گټله دولت
 به زمونږ د پاره لږمانان شي.... د يتيم حق به راته خاماران شي.... د
 مظلوم آه به راته سرې لمبې شي.... د مزدور سوپله به راته لوگه لوگه او تور
 تېرې شي.... نواک اښانه.... اے مسلمانان که خان د قبر د لږمانانو
 نه په امان کول غواړي نو ناجائزه گټه پرېږده، په شودو کښي او په چول
 پرېږده، ناجائز کارو بار پرېږده، ملاوت پرېږده، غل بازاری پرېږده-
 که خان د قبر د لږمانانو مارانو ته ساتل غواړي نو يتيم ته خپل حق
 واپس ورکړه.... يتيم خان ته رانزدې کړه.... د يتيم په سر د مينې
 همدردی او محبت هلاس راکاږه.... روڼو او ویرېڼي د يتيم د ژرانه
 .... د يتيم دسترگوهره او نېکه کورے طوفان دے.... د يتيم دسترگو
 هره او نېکه کورے عذاب دے.... د مظلوم هر آه.... په خپله لمن
 کښي سرې لمبې لري.... د مزدور هر سوپله به موکوره لوگه لوگه او
 ايره ايره کړي.... په دې فاني دنيا پورې زړونه مه تړي.... په
 دې نيمگړې دنيا دومره مه مېښېڼي.... د مرگ خيال د زړه نونه مه
 اوباسي.... مرگ؟.... يو حقيقت دے... مرگ؟.... د هر ژوندي په

قسمت کبني يڪلے دے .... نو دد اسي حقيقت نه ستر کي پرتول کني هونبنيار
 ده ۹ .... دد اسي حقيقت نه پي پروان کپدل کني عقل مندي ده ۹ .....
 نه! دي ته هونبنيار تيا نشي وٺلے - دي ته عقل مندي نشي وٺلے
 .... بلڪه دا زمونن غفلت دے .... دا زمونن ناپو هي ده .... او د دي
 غفلت او دي ناپو هي ا نجام به دپر خراب وي .... دپر ... دپر ....
 اوس هم وخت شته - اوس هم موقع شته .... اے انسانه که ته
 اوس هم صحيح مسلمان شوپي نو ا مبارکه دي شه .... اے خدايه!
 ته انسان په صحيح معنو کبني انسان کرپي .... اے خدايه ته مسلمان
 په صحيح معنو کبني مسلمان کرپي .... چي انسان ستاپه دي دنيا کبني
 د ژوند په خوندي پوښ شي - آمين

ۛ

سکر شي - ما سپنجين شي ما چگر شي ما سختن شي
 د ژوند گهری کمپزي ناگهان به پوره شي
 (سمندر)

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**